

JUSTIȚIA Jandarmeria Poliția Siguranța

Autorii în ordinea introducerii în calculator :

Justiția , Sinteze, doctrine de partid

---

1. Andrei Rădulescu, "Constituția regelui Carol al II-lea"- **Puterea judecătorească**, 1940
  2. Șt.P.Mihăileanu, "**Evoluția legislației în ultimii zece ani** ",1940
    - Unificarea codurilor ▫ Reorganizarea justiției militare ▫ Organizarea judecătorească
    - Înalta Curte de Casație și Justiție ▫ Reorganizarea justiției militare ,▫ Legiferarea Codului Penal Carol II
    - Codului de procedură Penală Carol ▫ Codul Comercial Carol al II-lea ▫ Codul civil Carol al II-lea
    - Codul de procedură Civilă Carol al II-lea (8 nov.'38)
  3. Alex.Costin, **Organizarea judecătorească în România**",1938
    - Organizarea actuală. ▫ Incompatibilități și scutiri.
  4. I.V.Gruia, "**Baroul românesc** ",1938
  5. dr.N.Iorgulescu, "**Regimul penitenciar în România**",1938
  6. **PȚR-Gr.Iunian** - organizarea justiției
  7. Programul **PNR.Manu**- organizarea justiției , 1921
-

Justiția , Poliția, Jandarmeria ,Siguranța

Guvernul Maniu. Legislatura I . Sesiunea I . 1928 / 1929

---

8. Siguranța generală,guv.PNȚ, 15 nov.'28
  9. **I.Pistiner** (PSDR) , discurs la mesaj,31 dec.'28
    - Amoralitatea PNL ▫ Siguranța.
  10. **V.Toncescu** (raportor) , discurs final la mesaj, 28 ian.'29
  11. **Legea jandarmeriei rurale** (PNȚ), 5, 7 , 8 mart.'29
    - a. **C.Vîntu** (PNȚ) , ▫ Proiectul ▫ Expunerea de motive ▫ Istoricul Jandarmeriei .▫ Noua organizare .
    - b. **R.Franasovici** (PNL) ,
    - c. **Lot.Rădăceanu** (PSD)
-

Guvernul Maniu. Legislatura I . Sesiunea II . 1929 / 1930

---

12. **Mesajul Regal**, 15 nov.'29
    - Proiectul de **Răspuns la Mesaj**, 22 nov.1929
  13. **dr.Iacob Pistiner** (PSD) , discurs la mesaj, 27 nov.'29
  14. **Iosif Jumanca** (PSD) , discurs la mesaj, 11 dec.'29
  15. **Voicu Nițescu** (ministr.de Stat) discurs-concluzie la Mesaj, 17 dec.'29
-

Restaurație-Carol II, 8 iun.'30

Guvern GG Mironescu. Legislatura I-PNȚ.Sesiunea III, 1930/'31

---

16. **Carol.Mesajul regal**, 15 nov.'30 ▫ **Legea Poliției** ▫ **Justiție**.
  17. **Lotar Rădăceanu** (PSD), discurs la mesaj, 29 nov.-1 dec.'30
  18. **T.Fischer** (club parlamentar evreesc) , discurs la mesaj,[Justiția] , 28 nov.'30
- Replică **Virg.Madgearu**
▫ **Procesul de la Satu Mare** ▫ **Puterea justiției**.
19. **Cristel Ceaușoglu** (PȚ-Lupu) Interpelare : abuzuri Ministerul de Interne , 19 ian'31
-

Guvern Iorga-Argetoianu .Legislatura I .Sesiunea extraordinară, iun.'iul.'31

-----
20. **I.Th.Florescu** ("Omul liber" , PNL-3) , discurs la mesaj, [Jandarmul român] 2 iul.'31
    ▣ **Alegeri** ▣ **Jandarmul**.

Guvern Iorga-Argetoianu .Legislatura I.Siunea ordinară 1931/ 1932
-----

21. **Mesajul regal**, 15 nov.'31 //Justiția//
22. **I.Florea** (majoritar , iorghist ?) "Cazul Romulus Boilă" , 12 martie '32
Intervenții : **Iorga, Mihalache, Mirto, Valer Pop.**
23. **Voicu Nițescu** (PNȚ),**Ion Mihalache, Ed.Mirto** , "Cazul Romulus Boilă"14 martie '32
// Declarații pro- Legea controlului averilor și apărarea onoarei (contra calomniei) //
Mirto, IGDuca, Gh.Brătianu, Al.Otetelișanu,Goiceanu , Mihalache, Spulber,
Iorga, Valer Pop (ministrul Justiției) , **I.Florea, Nițescu** //

Guvern Vaida . Legislatura II. Sesiunea extraordinară. 10 aug.- 10oct.'32
-----

24. **Consiliul Legislativ**, Legea control avere și apărarea onoarei, Avizul, 22 aug.'32
    ▣ **Evoluția legii** ▣ **Evoluția legii** ▣ **I.Observațiuni principiale** .▣ **Opinie separată.**▣ **Concluzie**
25. **Ștefan Holban** (PNȚ, Basarabia) " " " " , 23 sept.'32
    Intervenții polemice : **Inculeț, Popovici, Lupu** . //magistratura în Basarabia //
26. **I.Mirescu** (PSD) Interpelare, Memoriu, // Corupție la Poliție // Gabriel Marinescu // ,
    26 sept.'32

Guvern Maniu .Legislatura II .Sesiunea ordinară. 15 nov- dec-'33

Guvern Vaida Voevod, Legislatura II .Sesiunea ordinară - continuă - 15 apr.'33
-----

27. Debarcarea lui Iuliu Maniu .....dezbatere , 31 ian.'33
    Gabriel Marinescu **Vezi la fișier Etică . moravuri ..**
28. **Gabriel Marinescu - președ. Asociațiilor polițiștilor** , 5 apr.'33
29 a. **Uniunea avocaților**, consfătuire , 16 mart.'33
    // contra unor legi fiscale // participare masivă a avocaților PNȚ ! //
29 b **Justiția română.Sinteze** + foto autorii , 5 iun.'33
    Mihai Popovici (ministru) : Corpul de avocați ai statului ;
    Voicu Nițescu (ex-ministru) : Legea contra cametei
    Constant Rătescu (președ.Înalta Curte de Cașție) : Unificarea legislativă - Codul penal ,
    Jean TH.Florescu : Consiliul Legislativ
    Al.Stircea (prim -președ.Curtea de Apel) : organizarea judecătorească
    ▣ Opera de unificare legislativă ▣ Corpul de avocați ai statului▣ Evoluția funcției ▣ Legea avocaților Statului
    ▣ " Legea Nițescu " contra cametei ▣ Modificarea legii
Constantin D.Rătescu / 5 iun.'33
    ▣ Codul penal ▣ Codul de procedură penală ▣ Codul penal italian ▣ Codurile provinciilor alipite
JTh Florescu / 1933 **Consiliul Legislativ**
Al. Stircea / 1933 ▣ **Organizarea judecătorească**

Guvern IGDuca .14 nov.'33

Alegeri .

Asasinarea lui Duca, 29 dec.'34

Guvern Angelescu / Guvern Tătărăscu

▣ **Interzicerea Gărzii de Fier** - descinderi, confiscări, arestări - 9 dec.'33 **Vezi fișier G de F**
▣ **Campania electorală** - organele de ordine - **Vezi fișier Alegeri II**
▣ **Asasinarea lui IGDuca** , Sinaia - slăbiciunea organelor de ordine . **Vezi la fișier Guvern**

Guvern Gh.Tătărăscu .Legislatura I. Sesiunea ordinară. 1 febr.'34

▣ **Comemorarea lui IGDuca** ; critici la adresa organelor de ordine . **Vezi fișier PNL VI**

30. **Validarea alegerilor** : slăbiciunea , abuzurile, organelor de ordine , 8 febr.'34
 ▫ **Poliția, Jandarmeria** . ▫ **PNL- PNȚ - și ... poliția** ▫ **PNL- PNȚ - și ... mișcările anarhice**
31. **I.Mihalache, Tabloul abuzurilor** : funcționari, polițiști, militari, jandarmi , 9 febr.'34
32. **Poliția** - în chestiunea Gărzii de Fier // complice sau incapacitate ? // , 9 febr.'34
33. **Gr.Iunian** (PRȚ -ex ministr.Juștiție) , discurs la Mesaj, 2 mart.'34
 //Starea de asediu // dizolvarea G de F // arestările // procesele //
 //Justiția militară - justiția civilă //
34. **Gr.Iunian, O.Goga, C.Argetoianu** , interpelare , 6 mart.'34
 // Rearestarea lui Nae Ionescu // arestările // procesul Gărzii de Fier //
Vict.Iamandi, răspunde ▫ **Arestările lui Nae Ionescu**
 Virgil Madgearu ▫ **Intervenție - pentru intrarea în legalitate** ▫ **Protest pentru implicarea lui Titulescu** .
 Octavian Goga / ▫ **Comunicare cu același obiect** .
C.Argetoianu / 6 mart.'34 ▫ **Grăbirea judecării procesului crimei de la Sinaia**
CCGiurescu / ▫ **Anchetă parlamentară !**
Victor Iamandi / 6 mart.'34 ▫ **Arestarea lui Nae Ionescu** ▫ **Autoritatea judecătorească**
 ▫ **Iunian - arestarea lui Nae Ionescu** ▫ **Legionari arestați la Jilava** ▫ **Goga - mișcarea legionară**
 ▫ **Procesul unui complot** ▫ **Răspuns lui Argetoianu ș.a.**
35. **Legea stării de asediu** , în discuția Camerei , 13 martie '34
Victor Antonescu (ministr.Juștiției) ; **H.Aznavorian** (raportor)
Armand Călinescu (PNȚ) ; **GH.A.Cuza** (LANC) ; **P.Petrescu** (PRȚ -Iunian)
C.Argetoianu (Un.Agrară) ; **I.Petrovici** (PNA-Goga)
H.Aznavorian - concluzii ; **Vict.Antonescu** - concluzii
 (DAD, MO 23, ședința din 13 mart.'34 , p. 758 - 776)
36. **Ordonanța definitivă** a Consiliului de Război, **procesul Gărzii de Fier**, 10 mart.'34
 // asasinarea lui IGDUCa // cercetările la Tribunalul Prahova // cercetările la Tribunal Ilfov //
 // cercetările la Consiliul de Război // **Vezi pe larg la fișier Garda de Fier**
37. **Legea apărării statului** , Senat, Cameră , 2 - 5 apr.'34
Victor Antonescu (ministr.Juștiției) ; raportori : **Toni Iliescu** (Senat) ,
Aurelian Bentoiu (Cameră) **Vezi doc.integrale la fișierele de partid și fișier Legislație**
 A. **Expunerea de motive**, Senat (2 apr.'34 9, Cameră (4 apr.'34)
 a) **DRIoanițescu** (senator) b) **Victor Antonescu** , c) **Armd.Călinescu**
 d) **Gr-Iunian** (PRȚ) e) **Aurelian Bentoiu** (raportor) , f)

Guv.Tătărăscu . **Legislatura PNL. Sesiunea extraordinară**. 14 iun.'34
Inculeț (Interne) , **Vict.Antonescu** (Justiție)

- 38. **Rădulescu -Mehedinți** , **Raport** : **Reforma justiției** (pentru congres) , 26 sept.'34
 ▫ **Ancheta parlamentară** în chesia Skoda .**Vezi fișier Afacerea Skoda și Etică**
 / funcționarea justiției / Parchet / Justiție militară /

Guv.Tătărăscu.**Legislatura PNL. Sesiunea a II-a ordinară** , 15 nov.'34 - 20 apr.'35
Inculeț (Interne) , **Valer Pop** (Justiție)

- 39. Deschiderea Parlamentului. **Mesajul Regal**, 15 nov.'34
 40. **C.Petrescu -Ercea**, discurs la mesaj / pledoarie pentru Justiție / , 30 nov.'34
 ▫ **Legislația adoptată : Codul penal, Codul de procedură penală** , ș.a. -
 vezi fișier **Parlament, Legislație**

Vacanță parlamentară , 1935

- 41. **Iuliu Pascu** (dir.OSL) , Reorganizarea puterii judecătorești , 8 nov.'35
 ▫ **Răspunderile puterilor în stat** ▫ **Puterea judecătorească**

Guvern Gh.Tătărăscu .**Legislatura PNL.Sesiunea a III-a ordinară** , 15 nov.'35- apr.'36

- 42. **Aurelian Bentoiu** (subs.Juștiție) : Reorganizarea Ministerului de Justiție , 20 dec.'35
M.Ghelemegeanu , **Armd.Călinescu** - replici , polemică

/ **Legea deplinelor puteri** (apr.'34) / legiferare cu **decrete -legi** /
▣ **Controversă** : elitele în democrație, parlamentarism,
Ghelmeageanu / 19 dec'35
▣ **Replică la discursul lui Tătărescu** ▣ **Desconsiderarea parlamentarismului, a partidelor.**
43. **Valer Pop** (ministr.Justiției) , adoptarea **Codului Penal** , Cameră, 23 ian.'36
44.

---

1) Andrei Rădulescu (prim președ.a Înaltei Curți de casație și Justiție)

"**Constituția regelui Carol al II-lea**" (Vol.I,"Zece ani de domnie...",1940,p.100)
[**Atenție L.D. consultă și fișier Constituție Parlament Carol unde se fac referiri la separarea puterilor în stat,și la funcțiile instituțiilor .**]

Rădulescu/

/**Puterea judecătorească** este exercitată de **magistrați**.

Au fost **menținute 3 norme** din **vechea constituție**:

- Recursul în casație este de ordin constituțional
- Contenciosul administrativ,numai de competența Puterii judecătorești.
- Controlul constituționalității legilor,de către Înalta Curte de casație.

Justiția are deci dreptul în România :

- să controleze actele Puterii legiuitoare,
- să anuleze anumite acte ale Puterii executive
- să împiedice aplicarea legilor neconstituționale.

/**Ministrul de justiție** nu are dreptul să fie avocat,pe timpul guvernării și încă un an ,după.
Puterea judecătorească / ' 23-'40

---

2) Șt.P.Mihăileanu, "Evoluția legislației în ultimii zece ani ",1940

(în Vol I ,"Zece ani de domnie..." , (pag.179-225)

[**Atenție L.D. Sinteză masivă,complexă,eshaustivă,tehnică.**

F.bună de schemă -cadru pentru evoluția legislației,
dacă nu aş avea impresia unei părtiniri liberale.]

▣ **Unificarea codurilor.** (p.200)

▣ **Reorganizarea justiției militare** ,prin Legea din 20 martie 1937 ,pe ideea să se sprijine pe **principiile dreptului comun** al legislației penale,ceea ce a dus la armonizarea lui cu **legile penale comune**,creindu-se un **corp al magistraților militari**.

▣ **Legiferarea Codului Penal Carol II (18 mart.1936) și a**

▣ **Codului de procedură Penală Carol** (19 mart.1936) ceea ce a reprezentat unificarea codurilor ,întărirea ordinii ,consolidarea națională.S-a trecut astfel,dela unificarea legilor speciale,a legilor de drept public și de drept privat, la această importantă unificare.

▣ **Codul Comercial Carol al II-lea,(10 nov.'38)**

▣ **Codul civil Carol al II-lea (8 nov.'38)și**

▣ **Codul de procedură Civilă Carol al II-lea (8 nov.'38)**

a căror punere în aplicare a fost **aminată prin lege** (22febr.'40),pînă la 15sept.1940
(p.223)

Mihăileanu /**Concluzii pentru 1930-1937** (p.201)

/ Grație inițiativelor și străduințelor depuse de organele de răspundere ale țării,

s-au putut culege roadele pe toate tărîmurile de activitate,

opera de consolidare a statului **întîrzie** să se înfăptuiască.

(vezi fișier Carol II) (p.201-202)

/ La 27 febr.1938 ,**Constituția Nouă** (vezi fișier Carol II)Odată cu noua Constituție,toate

instituțiile statului au intrat în **noul ritm** al principiilor ei de bază.

a) **Legea administrației locale** ,14 aug.'38. Prin ea ,s-a realizat descentralizarea administrativă, așteptată de atîta vreme:crearea **comunelor ,plasei,județ și ținuturi** ca **unități de descentralizare**,conduse de **organe numite -primar și rezident regal -ajutați de consilii alese**.

- b) Legea pentru **organizarea judecătorească**, 22 aug. '38,
(s-au reînființat judecătoriile comunale rurale, etc. etc)
- c) Reorganizarea **Înaltei Curți de Casație și Justiție** (14 sept. 1939)
Puterea judecătorească / '23-'40
-

3) Alex. Costin "**Organizarea judecătorească în România**", 1938

[Enciclopedia României, Vol. I], pag.

/**Organizarea judecătorească** se întemeiază pe **principiul separației în stat**,
introdusă într-o mică măsură prin Reg. Org.,

și proclamat prin **Constituția din 1866** și cea din **1923**.

/**Puterea de a judeca** aparține Statului, făcând parte din suveranitatea sa,
încredințată **autorităților judecătorești**.

/Justiția se împarte de **tribunalele și curțile** instituite prin legi.

(evoluția istorică a organiz. judecătorești în Principate.)

(dela 1859-1918)

Alex. Costin /

▣ **Organizarea actuală.** (p.343--)

/**Legea de organizare judecătorească** (25 iun. 1924), legea G. Mârzescu, care reia în mare
măsură dispozițiile legilor anterioare românești.

Organele puterilor judecătorești:

Judecătoriile / Tribunalele / Curțile de Apel / Curțile de jurați / Înalta Curte de Casație.

/**Ministerul public sau parchetul** se compune din :

-1 procuror general și 6 procurori la Înalta Curte de casație

-1 procuror general și câțiva procurori la fiecare Curte de Apel.

-1 prim-procuror și mulți procurori la fiecare Tribunal.

Ministrul Justiției, este capul Ministerului public.

El poate da ordine parchetelor, fără a se putea substitui în atribuțiile lor.

Procurorul general al Curților de Apel, este capul tuturor procurorilor.

(analiza tuturor ierarhiilor, verigilor, competențelor, organizărilor.)

Alex. Costin /

▣ **Incompatibilități și scutiri.** (p.346)

/Interzicerea cumulului în funcțiile judecătorești.

/ " unei funcții publice ,

/ " de a fi ales în Parlament, Consil. jud. sau comunale.

/ " de a fi censor sau administr. în societ. comerciale.

/Pot fi prof. universit. la o Facult. de drept.

/Pot fi secretar gral la minister. de Just.

/Nu pot fi scutiți de serv. milit.

Organizarea judecătorească / '38

---

4) I.V. Gruia, "**Baroul românesc**", 1938

["Enciclopedia României, Vol. I] (p.348--)

---

5) dr. N. Iorgulescu, "**Regimul penitenciar în România**", 1938 [Enciclopedia] (p.361)

/Penitenciare de drept comun.

/Penitenciare politice

/Ospiciu pentru infractorii alienați.

/Azilul pentru infractorii cu anormalități

/Colonia pentru vagabonzi

/Institutul de corecție

/Antropologia penitenciară.

---

6) C.Gr.Zotta,N.Tulceanu, "Partidele politice din România și programele lor",1934

▣ **Partidul Tărănist-Radical** (președ.**Gr.Iunian**) (p.99-103)

Rupt din PNT,avînd pe Iunian(ex.ministr.de Just.,în Guv.Maniu,în 1928)

▣ **Programul oficial al PTR:** [numerotare L.D.]

[...]

4) **PTR** va face eficace mijloacele de exprimare ale **libertăților cetățenești**.

/ Înțelege să pună **Justiția și administrația** la adăpost de influențele politice.

/ Întărirea prestigiului **magistraturii**,asigurarea **independenței parchetelor** prin introducerea garanției de **inamovibilitate**,pentru păstrarea justiției cu misiunea de **garant suprem a drepturilor și libertăților cetățenești**.

/ o bună **selecționare** a funcționarilor ,o **salarizare** cuviincioasă,o **stabilitate** efectivă și **legiferarea** răspunderii proprii și directe,pentru abuzurile și ilegalitățile comise și scoaterea de sub infl.politice.

/ **Severe pedepse** ptr.orice abuzuri, și pentru împiedicarea liberului exercițiu al dreptului de vot,împiedicarea prin Constituție a **amnistiei în materie electorală**.

Gr.Iunian / '32

---

7) **Programul Partidului Național Român, 1921**

("Patria",29 apr.1921) [Documentar ISISP,L.D.,p.327-333]

PNR își întinde organizația politică asupra **întregului teritoriu al României Mari**,avînd la bază **Hotărîrile dela Alba Iulia** ,și ca **postulat politic , desăvîrșirea unirii**.

PNR va lupta ca această realizare să se facă **prin legiferare**,care va avea la temelie următoarele **principii democratice,naționale și sociale** :

[...][...]

▣ **Capit.VIII Reforma în justiție**

/ **unificarea codurilor și a procedurii**,

/ **eliminarea** spiritului birocratic din justiție,

/ **înființarea de judecătorii ambulante**,

/ **desființarea** jurisdicției militare pentru civili,

/ **radicala reformă a codului penal**,ținînd cont de evoluția timpului,

/ **introducerea** instituției **cărților funduare** și **cadastrului** pe tot teritoriul .

PNR / '21.

Guvernul Maniu. Legislatura I . Sesiunea I . 1928 / 1929

8.) **Siguranța generală. -DRIoanițescu**

("Dimineața", 15 nov.'28)

Ministrul de interne, Vaida -Voevod.

/ Subsecretar de stat , **DRIoanițescu** care ia răspunderea Siguranței , pe care o avusese **Gh.Tătărescu** (Guv.Vint.Brătianu, ministru Interne IG Duca).

/ O întâmplare (sau nu) , un nou dir.general, **Stan Emanoil, la Siguranță**.

Noul director general, ca și noul guvern - comentează Dimineața - au datorita imperioasă de a face ca această schimbare de persoane , **să însemne și o radicală schimbare a moravurilor de la Siguranță**.

Spera ca să se întroneze metode civilizate , demne de bunul renume al țării .

---

9) **I.Pistiner**, Discurs la mesaj, 31 dec.'28

(DAD.MO.8/'29, șed. 31 dec.'28, p. 344-348)

[**L.D. gîndire rudimentară,formule marxist- gheriste "aplicate" , ură pătimașă "de clasă", tendențiozitate de rea credință, contaminări cu lozinci din vocabularul bolșevic.]**

Pistiner /'28

▣ Amoralitatea PNL

/Sistemul liberal electoral (PNL și PP-care este o "ediție aventuristă" a PNL) a creat o stare de corupție [...]

"Pentru că liberalii au făcut totdeauna legile numai pentru străinătate, iar pentru țară au avut numai jandarmi și arbitrariu."

"Violența aceasta a dus pînă la asasinarea cetățenilor în massă.

Ei au provocat comploturi , cu singurul scop de a menține mai departe starea de asediu și dictatura lor.Ei au schimbat armata și jandarmeria

În instrumente politice [...] pentru menținerea lor la putere." (p. 344)

Pistiner /'28

▣ Siguranța.

E o chestiune "măruntă", însă legată de democratizarea țării.

"În nici o țară democratică , nu există o instituție cum este la noi

Siguranța Generală a Statului .Numai în statele de dictatură

există, cum era în Rusia țaristă **Ochrana**, cum este și azi în republica sovietelor, **Ceka**, și cum e **statul fascist** , o instituție similară.

Noi avem Siguranța generală.**Eu nu concep** să poată fi vorba de **reorganizarea** acestei instituții, ci numai despre **dizolvarea ei**.

Poate să fie o Poliție de Stat , dar nu poate să fie în nici un caz o instituție cu singurul scop de a provoca comploturi, de a face spionaj, chiar între cetățenii de aici din țară, numai în interesul partidelor oligarhice.**Instituția Siguranței generale trebuie să dispară."**

(p. 346)

(aplauze la PSD)

/ "Știm că avem o **Siguranță** , știm că avem o **Jandarmerie** care pînă acum, cel puțin, au avut ca scop al lor numai **prigonirea gîndurilor politice."**

(p. 347)

(aplauze la PSD)

Pistiner

---

10) V.Toncescu (raportor la mesaj)

Discurs final la dezbateri mesaj , 28 ian.'29

(DAD, MO.20, șe. 28ian.'29, p. 582- 590)

:) **Duca a respins Răspunsul la mesaj**, pentru că "n-ar fi o operă legislativă constructivă" , ci "o operă care dărîmă", pentru motivul foarte simplu ,

că se anunță acolo "**modificarea legilor votate de guvernul liberal."** (p. 584-585)

Toncescu / '28

Legile organice propuse de guvernul PNȚ:

organizarea **judecătorească** ; organizare **administrativă**;

organizarea **jandarmeriei** ;

Le vor schimba.Dar de ce este aceasta o operă "negativă " ?

Legislația nu este "intangibilă", numai pentru că au făcut-o liberalii !

:)"Din contră, **această legislație este plină de greșeli "**(aprobări în majoritatea PNȚ) ,

și în ea se dovedește cît de "puțin serioasă " este **pretenția PNL** de a se considera singurul

partid competent în țara românească.

▣ **În 1925**, PNL a modificat **Legea de organizare judecătorească**, introducînd și **reglementări esențiale**, în contradicție cu toate principiile judecăților și cu tradiția românească : "pluralitatea" de judecători.În 1928,tot liberalii au revenit la forma veche.

Și atunci... de ce guvernul PNȚ nu are voie să dea o lege care să scoată magistratura

de sub orice influență politică, pentru a asigura, cu adevărat, justiția românească ?

▣ **Legea jandarmeriei**, absolut necesară .PNL a distras un întreg **corp de armată**, trecînd **soldați nepregatiți, sa facă poliție administrativă sau judiciară** .

:)**30.000 de oameni** , ca să apere guvernele, împotriva națiunii , transformați in "**agenți electorali**" , amestecați în luptele politice,

PNȚ este dator sa dea jandarmeriei o organizare care sa-i mărească prestigiul, să-și poată îndeplini misiunea socială.

:)**Liberalii** nu numai că știau de aceste **ingerințe**, dar le-au folosit cu **fățarnicie** , astfel, **au anarhizat țara**, de sus pînă jos. (aplauze PNȚ)

(citește o serie de "rapoarte" , care dovedesc că **jandarmii** erau folosiți pentru **campania**

electorala liberală, cu știrea Ministrului de interne, Duca , etc etc.. Pe această fază liberalii părăsesc incinta camerei) : (vezi la **Etică, mentalități**)

:" Dvs, liberalii , ați pîngărit toate instituțiile care trebuiau să apere ordinea în acest stat " (aplauze la majoritate)iar acum cînd venim cu dovezi părăsesc parlamentul. "

Toncescu

---

11) Legea jandarmeriei rurale, [PNȚ] 5mart.'29

(DAD, MO.45, șed.din 5 mart.'29, p.1427-1448 ;

MO. 45, șed. din 7 mart.p.1467- 1469 ;

MO. 47, șed. din 8 mart.'29, p.1563 - 1537;

C.Vîntu (PNȚ) / R.Franasovici (PNL) / Lot.Rădăceanu (PSD) /

11a. C.Vicol (raportor), 5 mart.'29

▣ **Proiectul**

▣ **Expunerea de motive**

▣ **Istoricul Jandarmeriei .**

▣ **Noua organizare .**

▣ **Proiectul**

1.Un statut organic pentru instituția jandarmeriei, ca o **instituție de pură poliție;**

2. Punerea de acord a jandarmeriei cu complexitatea **funcțiunilor sociale ale statului ;**

3.Înlăturarea tuturor însărcinărilor numeroase, obositoare, **străine de îndatoririle reale polițienești** (ca poliție locală, comunală)

4.Cadrele jandarmeriei , din rîndul **gradaților cu stagiul militar îndeplinit**,prin părăsirea sistemului mixt de recrutate ;

5. Schimbarea fundamentală a statutului organic al jandarmeriei , a impus și modificarea **raporturilor dintre jandarmerie și celelalte organe centrale.**

Prin art.6 din vechea lege, jandarmeria făcea parte integrantă din armată,depindea administrativ de Min.de Interne, și primea ordine de la ...

Ministerul de Justiție și Ministerul Public .

Pe viitor,**ca instituție de drept public,ea va face parte din Ministerul de Interne .**

▣ **Expunerea de motive**

/Cea dintîi îndatorire a unui stat organizat este de **a asigura** , pe toată întinderea teritoriului său, **păstrarea ordinii și aducerea la îndeplinire a legilor, în comunele rurale** ,(cu ajutorul guarzilor comunali.)

/ Instituția jandarmeriei -temelie a organizației de stat.

/ La baza organizării ei, stătea **Legea din 1893**, care nu mai corespundea concepțiilor moderne , ceea ce **impunea o reformă radicală , urgentă, imperioasă.**

/ **Deprinderile felurite , tradițiile și obiceiurile provinciilor unite**, impuneau și **o operă de unificare** , necesitatea absolută de a alcătui un tot unitar în Regat.

Vîntu / '29

▣ **Istoricul Jandarmeriei .**

/ **1831** (Muntenia) , **1832** (Moldova) , **Regulamentul Organic** au fost **cele dintîi legi de organizare a poliției române.**(despre poliția satelor, f.puține lucruri

/ **25 mart.1850** (Moldova) , sub domnia lui Ghica Vodă, se înființează

un "**corp de jandarmi** " (Anaforaua Divanului Obștesc) , după **modelul legiurilor franceze**, în spiritul **instituțiilor similare din țările occidentale.**

/ **25 dec. 1868** (Principatele Unite) , sub domnia principelui Carol, se înființează

guarzii cîmpeni (paza holdelor, livezilor și sădirilor) , prin "**Legea poliției rurale** " (atribuții f. reduse.)

/ **4mai 1889** , Regulamentul **Dorobanților**, prin care se asigură **serviciu de pază în vetrele satești.** (atribuțiuni limitate)

/ **1887** , se anunță necesitatea înființării **Jandarmeriei**, care nu s-a realizat.

/ **1 sept. 1893, Legea jandarmeriei rurale (Guvern conservator)**

(prim ministr. și ministru de Interne, **Lascăr Catargiu**)

- prin care se fixează **primele principii de organizare a jandarmeriei rurale**.
(combătută cu înverșunare de PNL, ca semnificând "teama" stăpînirii față de supuși)
- / **1908, Legea (modificări) I.I.C. Brătianu** (ministr. Interne), **guvern PNL- D.Sturdza**.
După răscoala din 1907, cari sporește nr.de jandarmi,de la 2690 la **6310**,
prin care se înființează cîte **un post de jandarmi, în fiecare comună** ;
se măresc atribuțiunile ; etc. etc. **dîndu-i-se f. multe atribuțiuni nejangarmerești**,
în atmosfera de panică produsă de răscoală. Singurul care s-a opus ,a fost **N.Iorga**.
  - / 5 sept.'18 , **Decretul -Lege** , de reorganizare a Jandarmeriei, pe întregul **Regat**,
inclusiv **Basarabia**.
  - / **15 nov. 1918, decret-lege Văitoianu (ministr. Interne) , guv. gral Coandă** , readucerea
Legii Marghiloman , prin care **nr. de jandarmi crește la 20.000** ,
și este organizat ca un **Corp de armată** .
  - / **26 apr.'19 , Decret -lege** , formarea Batalionului de jandarmi pentru **Moldova**,
cuprinzînd **Bucovina** .
  - / **29 apr.'19 , Decret-lege** de formarea **Brigăzii IV ,în Ardeal**.
(imediat după crearea **Consiliului Dirigent** .
  - / **1920 , Proiectul Federației național-democratice** , guv.Vaida
(Ministr. Int ,N.Lupu.) **Scopul : unificarea legislației la nivelul României Mari**.
În Ardeal și Bucovina, legislația fusese net superioară. * [atenție LD !]
Discutat doar în Senat.

Notă * -----

Legea ungară și austriacă (1881) , cu modificări (1905) ,
asemănătoare în **Ardeal și Bucovina: atribuții bine precizate**,
separate de ale altor organe, fără nici o atribuție administrativă.
Jandarmii, avînd răspundere personală, ei se purtau **"demn și uman , în împrejurările în care
guvernele încercau să-i întrebuițeze pentru scopuri politice**.
**[Atenție LD :] "De sigur e foarte criticabilă conduita lor față de naționalități ,
fiind întrebuițaji ca instrumente de asuprire și sugrumare a libertăților publice . "**
▫ **Legea rusească, în Basarabia**.
Nu exista o jandarmerie rurală , ca în Vechiul Regat.Pe baza legilor fundamentale ale imperiului
rus, comunele erau autonome, organizîndu-și singure paza.(Uriadnicul, era șeful "Volostei") .
După rev. din 1905, s-a extins instituția **"Strajnicilor"** , care avea caracterul unei **poliții politice
de Stat** pentru a preveni turburările , răscoalele.

Vîntu /'29

▫ Noua organizare .

"Atmosfera specială de neîncredere în jandarmerie n-a provenit atît din cauza lipsurilor
legii, ci **a fost provocată de partidele politice** , cari, **în guvernările lor**,
din motive lesne de înțeles, **au scos instituția din făgașul ei normal**, punînd-o în slujba unor
scopuri străine de adevărata ei misiune. "

Trebuie să legiferăm luînd **părțile bune din toate legiurile**, într-o sinteză armonică :

- Respectarea principiului constituțional al **separării puterilor în Stat** ;
  - **Libertățile cetățenești** să devină realitate ; să fie garantate ; să fie sub control ;
  - **Jandarmeria**- corp selecționat, bine educat, bine instruit, de elită;
  - **Principiul răspunderii personale** , pentru evitarea abuzurilor și ilegalităților;
- Aparține de **Ministerul de Interne**.

11 b Rich.Franasovici (PNL) , 5, 7 martie'29

/Este interesant că toate **modificările organizărilor polițienești**,
s-au făcut după **epocile post-revoluționare. Jandarmeria** ,existentă de peste 100 de ani,
a luat naștere sub **regimul revoluției franceze**, creatorul ei a fost **Napoleon**.

Înainte , existau niște " homes d'armes" , companii de siguranță, gardă personală,
a regilor franței, compuse numai din nobili, și fără vreo atribuție rurală.

Napoleon le-a desființat,și a înființat **jandarmeria rurală**, sub **formă militarască**,
al cărui **"model"** l-a dus cu el și s-a extins în toată Europa, pînă în Rusia...

/Jandarmeria imperiului habsburgic, "așa de bună" [aluzie la Vintu], a luat naștere după revoluția de la 1848, tot după model francez.

/ În 1850, în Moldova, cea primă lege s-a făcut tot după model francez.

/ În 1893, legea conservatoare a menținut funcțiile de pază a Siguranței statului, a ordinii publice, în spiritul timpului.

/ În Rusia, ... după revoluția din 1905.

/La noi, jandarmeria existentă astăzi, a fost organizată după răscoala din 1907.

29 apr.'19, Decret-lege de formarea Brigăzii IV, în Ardeal.

(imediat după crearea Consiliului Dirigent). Mihai Popovici a fost trimis de ConsilDirig.la București, a avut o lungă discuție cu Mârzescu, căruia îi cerea jandarmi din Vechiul Regat.

Atunci s-a creat cea a IV-a Brigadă de jandarmi,

după modelul din Vechiul Regeat.

/După Unire, un singur partid cere "mordicus" desființarea jandarmeriei :

partidul comunist. La congresul lor ținut la Moscova [Congr. IV PCR]

(citește din broșura editată de PCR, se iscă polemici, PSD reacționează duplicitar.)

(Vezi pe larg la PCR)

/ La pag. 17, punctul j, se găsește : < desființarea jandarmeriei

rurale și organizarea pazei ordinii în sate de către comitetele țărănești . >[...]

/ Să vă citesc : < Toate aceste cereri trebuie legate cu lozinca luptei pentru guvern muncitoresc-țărănesc .Această luptă pentru eliberarea de sub jugul capitalist, nu poate fi înfrântă fără lupta pentru eliberarea națională

a Basarabiei, Bucovinei, Dobrogei, Transilvaniei și Banatului .>

Franasovici

11c. Lotar Rădăceanu (PSD), la legea jandarmeriei, 8 mart.'29

(DAD, MO. 47, șed. din 8 mart.'29, p. 1536- 1537)

/ Proiectul de lege, a servit, ca pretext, reprezentantului PNL (Franasovici) pentru anume scopuri politice. Dsa a afirmat că toate partidele ar fi pentru menținerea Jandarmeriei, cu excepția partidului comunist

(după cum ar rezulta din broșura citită).

/ "Nu știu dacă PCR cere desființarea jandarmeriei.Mi se pare însă că în Rusia, unde acest partid este la putere, există o instituție care egalează pe aceea a jandarmeriei

și mi se pare că această instituție lucrează în Rusia, cam în același senz în care a lucrat la noi jandarmeria, sub liberali. " (apluze la PSD)

Guvernul Maniu. Legislatura I. Sesiunea II. 1929 / 1930

12.) A. Mesajul Regal, deschiderea sesiunii a II, 15 nov.'29

(DAD,MO.1, șed.din 15 nov.'29, p. 1-5)

[Justiția,Gr.N.lunian]

În desăvârșirea operei începute în sesiunea precedentă, veți avea să vă preocupați în sesiunea actuală de legile menite să garanteze o cât mai bună distribuire a justiției. (ovațiuni)

"Legea de organizare judecătorească, ce vi se va prezenta, va căuta să asigure odată cu totala independență a magistraților și îmbunătățirea situației materiale a întregului corp judecătoresc (ovațiuni prelungite) prin reglementarea înaintărilor pe loc acordarea gradațiilor (ovațiuni)

"Problema unificării legislative reclamă deosebita D-voastră atențiune.

În afară de legile de codificare a codului penal, procedurii penale și codului comercial, continuarea operei de unificare a codului civil, începută prin prezentarea legii pentru reglementarea drepturilor civile ale femeii și legii asupra filiațiunii legitime,

guvernul vă va prezenta codul obligațiilor și contractelor." (apluze prelungite)

"Pentru a completa mijloacele de ocrotire a intereselor individuale contra oricărui

eventual **act abuziv al organelor Statului**, vi se va prezenta **legea contenciosului administrativ**. (ovații prelungite, strigăte de bravo)

În legătură cu această reformă , se va prezenta **proiectul pentru modificarea legii de organizare a Înaltei Curți de casație și justiție.** " (ovațiuni, aplauze) (p. 1)

---

12. B. Proiectul de Răspuns la mesaj, 22 nov.'29

(DAD, MO 2 , șed. 22 nov.'29 ,p. 10 - 13)

(Președ. Șt.Ciceo-Pop ; Raportor M.Ghelmegeanu)

Înaltă Regență, [Justiție]

Adunarea Deputaților va continua cu hotărâre **opera** care să garanteze **o bună distribuire a justiției și o funcționare normală a magistraturii.**

Adunarea deputaților este pătrunsă de importanța acestei opere. Ea răspunde dorinței ei cele mai vii , de a vedea **consolidarea unui Stat de drept** , prin existența unei **magistraturi total independente** și mereu credincioasă **chemării sale de a veghea la aplicarea legilor.** (aplauze la PNT) Vom da tot concursul Guvernului

Pentru asigurarea independenței magistraturii și îmbunătățirea situației materiale a țăregului corp judecătoresc prin înaintări pe loc și acordarea gradațiilor.

Adunarea Deputaților voește ca în Statul Român **respectul legalității și drepturilor individuale să fie pe deplin asigurat.** De aceea , Adunarea deputaților va lucra cu toată râvnă la **legea Contenciosului administrativ** , să completeze **mijloacele de apărare a drepturilor individuale, contra oricărui eventual abuz** al organelor Statului , **modificând** în legătură cu această reformă,

legea Înaltei Curți de Casație și de Justiție. (aplauze PNT)

Vom da **tot concursul nostru Guvernului** pentru discutarea și votarea

legilor de unificare legislativă : codul **penal** și procedura penală , codul **comercial** , legea pentru reglementarea **filiațiunii nelegitime** , legea pentru acordarea **drepturilor civile femeii**, codul obligațiunilor și al **contractelor**, avînd convingerea că ele corespund **tehnicei legislative moderne** și necesităților vieții noastre sociale .

Răspuns la mesaj, dec'29

13.) dr.Iacob Pistiner, (PSD,deputat Cernăuți) , discurs la mesaj, 27 nov.'29

(DAD, MO 4, șed. din 27 nov.'29, p 43- 51)

[L.D.: gata cu cartelul, cu colaborarea PNT-PSD.S-a încheiat "luna de miere";

PSD se pregătește pentru preluarea puterii , pentru revoluție , pentru socialism.

[La 27 nov'29, Lotar Rădăceanu făcuse o **Interpelare** ,în care ceruse Ministerului de Interne asupra următoarelor: **1).Sistemul bătailor și maltratărilor** ce continuă să se practice pe o scară întinsă în poliție și jandarmerie **.2). Cazul Milozi și Panova .**

Ceruse pentru dezvoltarea interpelării dosarele comisiilor de disciplină și anchetelor făcute la Bacău și Timișoara . (DAD,MO.4, șed.27 nov.'29, p. 42)]

Acum, Pistiner reia critica :

Pistiner /dec.'29

S-a sărbătorit **legea poliției** ,printr-un **banchet !**

▣ Poliția : bătaia !

/ :) **PSD** a spus de anul trecut că prin **legea poliției** , nu se va rezolva nimic ;

că **Siguranța** imitează **Ohrana țaristă rusească** ; că se va ajunge ca, în loc de poliție , să avem doar o **Siguranță a Statului** ;

/ :)Acolo s-a ajuns : în **capul Poliției,este fostul șef al Siguranței generale;**

inspectorii generali ai poliției ,sunt foști inspectori de Siguranță ; funcționarii Siguranței au fost numiți funcționari la poliție, cu soțiile și chiar cu servitorii lor , cu agenți acoperiți..

Poliția s-a încadrat în Siguranță,în moravurile ei (bătaia ,)

[:] "cazul Milozi " , de la Timișoara , în care d. **Ioanițescu a decorat pe polițiștii bătauși !**

- General Racoviță : :)"Au fost sancționați [...] decorările se fac totdeauna înainte , și s-a întâmplat să iasă decretul în același timp...deși era anterior...

-Mișa Vasiescu : dar în Rusia nu se bate ?!

-Pistiner : "Bine , dacă este ambiția PNTJ să guverneze ca **partidul comunist** din Rusia, nu mai zic nimic.Dar ambiția noastră este să nu fie așa."

- P.Ioanițescu : noi **suntem contra bătăii** ;și la Paris se pot întâmpla astfel de lucruri ;] [...] [...]

Virg.Madgearu (ministr.Finanțe) : "În momentul cînd acel **caz de la poliția Capitalei** a fost adus la cunoștința Guvernului, **membrii guvernului**, ei înșiși, **au cerut** ca să se ia imediat **măsuri împotriva celor cari erau bănuți** de a fi săvîrșit **brutalitățile** despre care se va vorbi.Consiliul de miniștri , el însuși, s-a sesizat de această chestiune și s-a luat imediat sancțiunea și anume **a suspendat pe funcționar** imediat , fără să mai aștepte nici un fel de injocțiune, și l-a trimis **în fața comisiei disciplinare ."**

(organizate, cf. legii reorganizării ministerelor, pe lîngă Prezidiția Consiliului de miniștri)

-Lotar Rădăceanu : de ce nu la parchet ? ce sancțiune ?

-V.Madgearu : "Tot ce am spus în opoziție , pentru noi este cuvînt de Evanghelie și îl respectăm. [...] Dacă însă **în administrație se strecoară și astăzi cazuri de brutalitate** [...] [...] nu neg acest lucru că se strecoară brutalități.

;) "credeți d-voastră că această educație a bătailor în administrație , care a fost făcută de 3 guverne după război încoace (aplauze la PNTJ) se poate stîrpi într-un an de zile numai prin anumite ordine sau prin anumite acte de autoritate pe care le poate face guvernul ?" [PNL este de vină !]

I.I.Mirescu : " Milozi nu a fost educat de cele 3 guverne ."

-Virg.Madgearu : " [...] am fost cu toții timp de **10 ani de zile spectatorii atîtor brutalități** [...] am auzit timp de 10 ani de zile [...] **scuze pentru aceste brutalități** [...] **prima oară un guvern care nu scuză brutalitățile**, care îi trimite în fața instanțelor judecătorești" (polemica continuă) [...] [...] [...]

[- **Pistiner :** ;)cu prilejul incidentului din str.Cameliei , prefectul poliției și-a cerut scuze d-nei din automobil, nu și nenorocitului de șofer care a fost bătut!

- Virgil Solomon : ;) cînd a fost maltratat, regretabil, un om pentru că a ajutat pe unul să tragă asupra d-lui Vaida-Voevod, n-ați intervenit ! "[...] **faceți-vă un examen de conștiință și să nu veniți astăzi cu un caz**, atunci cînd în trecut nu v-ați făcut datoria [...] "

- Pistiner : ;) își aduce aminte că PNTJ, cînd a fost palmuit în mod rușinos, Halippa,a vorbit despre "**rezistența cetățenească**" ce o va organiza.

-Emil Fagure : ;) [...] "crezi d-ta că **un om ca dr. Vaida** ,după un atentat comis contra lui care era să-i ridice viața, [...] credeți dvs că **este în stare** el să facă cel mai mic gest ca **să oprească o acțiune în contra celor cari**, după un asemenea fapt, au considerat că pot face un sevicium unui om de civilizația d-lui Vaida , **făcînd ceea ce au făcut ?** (polemica continuă...) (p. 47-48)

Pistiner/dec.'29

14.) Iosif Jumanca (PSD) , discurs la mesaj, 11 dec.'29

(DAD. MO 11, șed. din 11 dec.'29. p. 228-238)

[Discurs integral xeroxat.În computer, dispersat problematic]

Jumanca /dec.'29

▣ Cazul Milozi .

/ :)Este un caz tipic care caracterizează **toleranța guvernului** ; acest domn **a fost dat afară** dar **de ce nu imediat** ce s-a știut din rapoarte ce s -a întîmplat în beciurile poliției ? *

*Plutește un mister cu această bătaie la Poliție a lui Saul Solomon, atentatorul lui Vaida... Lumea se ferește , sau era ultracunoscut.. Vezi și coroborează.

- Voicu Nițescu : sunt **organe constituite în Stat** (consilii de disciplină) care anchetează și sancționează aceste vini.Guvernul nu putea să le ocolească.Ar fi fost acuzat de abuz.**Ce vină are guvernul?**

-I.Mirescu : "Numai tărăgănarea."

(p. 232)

15.) Voicu Nițescu (Ministru de Stat), discurs final la Mesaj, 17 dec.'29
(DAD, MO.16, șed. din 17 dec.'29, p. 367-373)

[L.D : discurs integral, xeroxat;în calculator, dispersat problematic;

Parantezele, sublinierile, culorile, semnele ... îmi aparțin .

Vorbește în numele guvernului, trăgînd concluziile la dezbaterile la Mesaj.]

Nițescu / dec.'29

▣ **Politia.**

Socialiștii au făcut mult caz de de **bătăi la poliție , de "cazul Milozi"**

Li s-a explicat de repetate ori că guvernul nu încurajează aceste metode.

Dar ei **vor să transforme episodul într-un pretext pentru a ataca guvernul,**

uitînd, însă, să condamne "atentatele politice împotriva oamenilor puși să conducă afacerile publice" (aplauze la PNȚ)

/ :) "De dragul de a face **sgomot politicianist în jurul unor acte** , pe cari nimeni din guvern nu le admite,și cu cari niciun om civilizat nu se poate împăca,

dvs ați ridicat pe prim plan cazul Milozi și ați ignorat mai mult sau mai puțin, **abominabila crimă** , comisă în **contra unui om** care a fost întotdeauna și este **reprezentantul** prin excelență al **politicii noastre naționale și al democrației adevărate** , **împotriva lui Alexandru Vaida Voevod** , **omul care** împreună cu colaboratorii săi ,

a reorganizat poliția și jandarmeria și care prin circularele sale repetate

a cerut mereu **atitudini umane și civilizate organelor polițienești și jandarmerești "**

(aplauze prelungite, strigăte de bravo , **trăiască Vaida** , la **PNȚ)**

- **I.Mirescu** : :) "**Aceasta o spuneți pentru efect, nu din convingere.**"

- **Al.Lucian** : protestează că li se reproșează așa ceva ,declară că soc-dem .este contra oricărui atentate , îndreptate împotriva oricărei persoane (Aplauze **PNȚ,PSD**)

- **Voicu Nițescu** : "**Ca să ștergeți această impresie** , **dvs trebuia să faceți mai de mult declarația precisă pe care ați făcut-o astăzi** prin glasul d-lui Lucian, **și nu trebuia să puneți sau să îngăduiți ca d. Vaida să fie pus într-o postură odiasă.[...]**

A atenta la viața dlui Vaida , care este **reprezentantul** genuin al **însăși ființei acestui neam și în primul rînd al poporului din Ardeal** , **este a atenta la fericirea prestigiului și autoritatea acestei țări "** (p.371)

[L.D : extraordinară reacție ! Frumoasă dar cam exagerată solidaritate ardelenescă !

dar ce-și îngăduiau ei să spună la adresa Brătienilor !]

Voicu Nițescu / dec.'29

Restaurație-Carol II, 8 iun.'30

Guvern GGMironescu.Legislatura I-PNȚ.Sesiunea III, 1930/'31

16.) **Regele Carol, Mesajul Regal**, 15 nov.'30

(DAD, MO 1, ședința din 15 nov.'30, p. 1-4)

[L.D: text integral, xerox.În calculator, dispersat problematic.**Integral, la Guvern**

Colorarea, sublinierile, parantezele drepte, îmi aparțin, urmînd a fi comentate]

Participă: Regele Carol, MS Mihai, guvernul, senatori, deputați.

[**Mihalache**]

▣ **Legea Poliției**

" Înscoap de a permite selecționarea unui bun personal și o rațională activitate a acestuia . vi se vor propune **unele modificări ale Legii Poliției "** [???]

[**Gr.Iunian**]

▣ **Justiție.**

[L.D: vezi restanțele, peste puțină vreme el va demisiona!]

"Veți avea, apoi, să examinați **proiectul de lege pentru organizare jdecătorească** , menită a

asigura independența totală a magistraturii și **proiectele de legi ale contenciosului administrativ**, precum și unele **modificări ale legii de organizare a Înaltei Curți de Casație și alte legi pentru dobândirea și pierderea naționalității române.** (Aplauze prelungite)

" Asemenea , vi se va aduce în deliberare un **proiect de lege organizare a contenciosului general al Statului și proiectul de lege de unificare legislativă**, din care unele sunt deja depuse pe birourile Corpurilor Legiuitoare."

[Costăchescu, Hațieganu, ș.a.]

Mesajul Regal, / 15 nov.'30

---

17) Lotar Rădăceanu (PSD), discurs la mesaj, 29 nov.-1 dec.'30

(DAD,MO 9, șed. din 29 noiembrie 1930, p. 102- 115

DAD, MO 10,șed. din 1 dec.'30, p. 124- 128)

[LD: discurs integral xeroxat.În calculator, dispersat problematic.

Sublinierile, parantezele , supratitlurile , îmi aparțin..

Chiar dacă are dreptate în unele critici,**exagerările, patima, negarea oricăror realizări,**

"demascările" tardive, tonul belicos, reaua credință, duplicitatea,

perseverența diabolică pe anume teme - militarizare, poliție, antisemitism, comunism -

ridică semne mari de întrebare privind **sincerul social-democratism la Rădăceanu.**

În orice caz, manifestarea întregului grup PSD,a demonstrat **nefirescul alianței PNȚ-**

PSD,greșala lui Maniu în alegerea aliaților, în lupta contra PNL.]

▬ Poliția

S-a anunțat că și ea va fi modificată, pentru a da mai multă putere prefectilor regimurilor...

Dar **nu legile trebuie schimbate, cît spiritul .**

:)"Vedem că în Capitală și poate și în provincie, **gardistii se plimbă în uniforme noi**, și

d.dr.Lupu a criticat adineauri și faptul că **li s-a dat și armament nou.**

Vă întreb , însă, unde este spiritul nou ? **Spirit nou cînd Milozzii** , condamnați pentru bătaie

de instanțele judiciare , **sunt reinstalați la poliție ?**

- **Voce: Sentința s-a casat!**

:)" **Indiferent, Milozzi a rămas compromis moralmente** pentru orice om cinstit și dacă el mai este **astăzi în poliția Capitalei**, se mai poate vorbi atunci de un **spirit nou ?**

:)"Și cînd această **poliție a capitalei se sperie de un steag roșu îndoliat**, pe care organizațiile muncitorești l-au arborat **cu prilejul morții regretatului nostru Pistiner**, se mai poate vorbi de un **spirit nou ?** Aici în Parlament s-a arătat ce a însemnat Pistiner în viața politică a României și întreaga presă și toată opinia publică din România au recunoscut meritele excepționale ale acestui om, și totuși **d. prefect al Capitalei a găsit că muncitorii nu au dreptul să onoreze și ei pe fruntașul lor , luptător, mort,**

printr-un steag roșu îndoliat ! Veți zice că este un caz izolat ;

:)"dar **de cînd ați venit la putere și pînă azi,șirul interzicerilor**

și al confiscărilor de ziare, al bătăilor și al abuzurilor nu mai încetează "

- **M.Cosma** : Pînă acum te-am ascultat , nu ești drept ...

- **O voce** : E scandalos !

:)"Și dacă **interzicerile de întruniri, confiscările de presă abuzurile și maltratările** se țin lanț, cauza este că **guvernul nu a știut să procedeze energic .**

:)"Aspră cu unii, Poliția este tolerantă cu **mișcările antisemite**, reacționare, care **"au avut toată libertatea să se manifeste**, dar și să **spargă geamurile**, să se dedea la cele mai **oribile excese**, dar putea să fie altfel cînd în **însăși cabinetul ministrului de interne** [Vaida?] existau **legături** care duceau spre centrul agitațiunii, cînd un domn **Tăslăuanu era promotorul "Gărzii de Fer"** și putea să fie și reprezentant oficial sub regimul guvernului național-tărănesc?" (p. 128)

Rădăceanu / dec.'30

---

18) Teodor Fischer (Club parlamentar evreesc) discurs la mesaj, 28 nov.'30

(DAD, MO. 8, ședința din 28 nov.'30, p. 97-102)

Intervenții polemice în discurs : **Virgil Madgearu, Virgil Solomon, Ilie Lazăr ;**

AC Cuza, M.Landau, Solomon Rosenberg .

[LD:discurs integral xeroxat; în calculator, dispersat problematic; sublinieri,colorări, paranteze, îmi aparțin.

Marchează **deteriorarea platformei** pe care s-a bazat **alianța electorală dintre PNT și P.Evreesc** sionist, în 1928.De unde, în debutul discursului anunța că Clubul parlamentar evreesc **nu va vota Mesajul**, în final... **asigură guvernul de sprijin și colaborare**. De aceea m-a dus gândul la ... efectul intervenției lui Madgearu !]

[.....]

▣ **Procesul de la Satu Mare**

▣ **Procesul de la Satu Mare ▣ Puterea justiției.**

Fischer / nov.'30

▣ **Procesul de la Satu Mare** . (Vezi pe larg și context **la Evrei**)

- **T.Fischer**: "Am fost la **procesul de la Satu Mare** și acolo am putut constata , în mod dureros, cum s-au petrecut acele lucruri."
- **ACCuza** : "De aceasta să vorbești, **nu să învinovăți guvernul**" (aplauze la PNT)
- **Landau** : "De când sunteți **apărătorul guvernului ?**"
- **Madgearu** "Noi vă **mulțumim pentru lealitatea dvs.**" [.....]
- **T. Fischer** : Dar cu amintirea comunei Borșa nu la acesta [**incendierea**] am făcut aluzie , ci la **acel proces** care săptămîna trecută [nov.'30] s-a desfășurat în fața **tribunalului din Satu Mare** , unde chiar **procurorul** a înșirat **o serie de fapte groaznice** și **a acuzat pe conducătorii populației de acolo [de la Borșa]** de cele ce s-au întîmplat ." (p. 100)

[.....]

Solomon Rosenberg / nov.'30

Virgil Madgearu /

▣ **Procesul de la Satu Mare**

▣ **Puterea justiției.**

[LD: și în această împrejurare, mai presus de orice logică ,de orice obiectivitate, ura lui Madgearu contra liberalilor ... a funcționat !

În rest ... mă tot duce gândul la **asasinarea lui** , în 1940 !]

[.....]

- **Madgearu** : "Domnule Rosenberg, trebuie **să protestez împotriva afirmației dumneavoastră** că noi am stat **impasibili [!!!] față de agitatori antisemiți** , și aceasta numai **pentru că agitatorii antisemiți au fost**, ca și alții, **liberi să circule în această țară.[!!!]** Să nu uitați însă că, în momentul **cînd acești agitatori au fost dovediți** că **ațîta la acte de rebeliune** , ei au fost **prinși și arestați.**" [!!!] (aplauze la PNT)
Noi nu putem răspunde de **sentințele cele dă justiția în asemenea cazuri.**

Dacă justiția scoate pe cineva din cauză,[!!!] noi, ca guvern, nu putem face absolut nimic.

Justiția dă sentința înaintea căreia noi ne închinăm cu toții.[!!!]

:) O dată ce justiția a scos pe cineva din cauză, **nu este drept să aduci acel caz înaintea**

Parlamentului [!!!] ,să ridici **împotriva guvernului acuzații [!!!]** de tolerare a agitațiilor.

Este o atitudine greșită,[!!!] credeți-mă.

[.....]

:)"Iertați-mă ,dle Fischer, că **acțiunea d-voastre** ,
a deputaților evrei din Parlamentul nostru, este o acțiune greșită,[!!!]

nu numai din p.d.v.al politicii pe care dvs o urmăriți.

:)D-voastre **dezinformați opinia publică** , care întotdeauna a fost împotriva ațîțării antisemite,
și **o descurajați** de la atitudinea pe care a avut-o pînă astăzi.

[.....]

Eu fac un apel călduros la dvs. să renunțați la această atitudine [!!!] și

să aveți lealitatea să recunoașteți că, cu toate că am guvernat într-o ambianță economică și politică specială , **am reușit să impunem prin tact și cu multe stăruințe , ordinea în țară.**

Cunoașteți pe d.Maniu, fostul președinte de consiliu. Vă întreb , cum ați putea dvs. crede că ,
dacă ar fi fost adevărat ce susțineți ,

d-sa ar fi putut privi aceste chestiuni cu sînge rece ?" (aplauze la PNT) (p. 101)
[.....]

Fischer/ Madgearu / nov.'30

19.) **Cristel Ceaușoglu** (PT-Lupu) , Lansarea interpelării , 19 ian.'30
(DAD,MO. 28, șed. din 19 ian.'30 , p. 655)

[LD: xerox integral.Sublinierile, parantezele, îmi aparțin
Interpelarea vizează **încălcarea libertăților cetățenești**

- **presă, întruniri,demonstrații** - de către Ministerul de Interne.

Vizat : **Armand Călinescu** (nu Mihalache!)]

[.....]

Ceaușoglu / ian.'31

▣ **Abuzurile Ministerului de Interne.** (Vezi pe larg și context la **PT-Lupu**)

[Ministrul- **I.Mihalache** ; subsecretar de stat - **Armd.Călinescu**]

:) " Așa dar, făcîndu-vă **examenul de conștiință**, este mai bine ca ,

în loc de încălcări de Constituție și confiscări [!!!] ,

care ne descreditează și ne fac mai rău,

să temperați zelul unor prieteni de-ai d-voastre [!!!]

și veți avea ca efect o critică mai temperată,

în orice caz, cerem ca abuzul să înceteze imediat.

Spectacolul acestei confiscări nu mai poate continua în mijlocul Capitalei.[!!!]

:) **Statul nu poate fi păgubit [...]** prin **discreditul ce se aruncă asupra lui**

prin astfel de măsuri, care sunt departe de a corespunde sentimentului public,

și de a fi conformă **înaltei dorinți a MSRegelui** care , **așa de ritos, a declarat** ,

după cîteva zile de la suirea Sa peTron, **că oricine poate manifesta** ,

chiar în curtea Palatului , și că **oricine poate scri** ,

cu **libertatea garantată de Constituție ."**

:) " Or, **contra acestei înalte dorinți, contra Constituției** și contra sentimentului general, am

văzut **invalizii maltatrați [!!!] în Piața Teatrului,**

negustorii bătuți [!!!] , pentrucă intenționau să meargă la Palat,

iar **studenții stîlciți în bătaie [!!!]** , pentrucă au vrut să asigure pe Suverna ,

de înaltul său devotament.

:) "Și ca o încoronare a tuturor acestora, **libertatea presei sugrumată prin confiscarea ziarului**

" Ordinea" [!!!]

"**Cer să mi se răspundă cari sunt motivele confiscării și cari sunt vinovații .**

Cer sancțiuni contra vinovaților , încetarea scandalului și **stabilirea unei zile pentru**

dezvoltarea acestei interpelări "

I.Buzdugan (PT-Lupu) : "Dorim să răspundă d.subsecretar de stat [**Armd.Călinescu**]

la interpelarea d-lui **Ceaușoglu."**

- **Șt.Cicio Pop:** " Nu dorește să răspundă " [!!!]

- **Ceaușoglu :** " Rog să se admită urgența pentru dezvoltarea interpelării mele"

(p. 655)

Ceaușoglu / 19 ian.'30

Guvern Iorga-Argetoianu .Legislatura I.Sesiunea I

20.) **I.Th.Florescu** (PNL-3) , discurs la mesaj, 2iul.'31

(DAD, MO. 16, 2iul.1931, pp 465-471)

[LD: discurs integral xeroxat.**Fișier PNL-tehașist** .În calculator, l-am dispersat problematic, avînd
în vedere discursul său cu multe paranteze, cu multe momente "retro",

fiind deseori **în polemică cu Iorga**. I se dă cuvîntul la insistențe, cf. Regulamentului , deoarece
Ottulescu (raportor) și Iorga (primministru) , își rostiseră discursurile concludive și Adresa fusese

votată.Fusese ales **deputat de Tîrnava Mare** .

Interesantă figură parlamentară și de presă care , cu al său ziar "**Omul liber**" ,

păstrînd proporțiile, ar putea fi inclusă la ceea ce acum se numește " **societatea civilă** ".
Din categoria "intelectualilor politicieni ", fără priză în masse, dar cu mare influență în rîndul tineretului etc etc.]

▣ **Alegeri**

▣ **Jandarmul.**

Th.Florescu / iul.'31

▣ **Alegeri**

[LD: în prelungirea ideii pe care am avansat-o privind **specificul de "joacă -farsă "** pe care le-au avut **alegerile din România.**]

La validări, nu a luat cuvîntul, deși, personal , **"sunt mîhnit** , pentru că am fost adînc **jignit**, am fost **urmărit**, am fost **împiedicat** să-mi fac propaganda, ca și cum eu aș fi omul cel mai rău din această țară " (p. 465)

:)doi jandarmi au intrat **cu armele în mîna**, fără autorizația justiției , și **mi-au spart întrunirea** cu amenințări [...]:) **manifestele** mele au fost **confiscate**, deși nu conțineau nimic subversiv. (p. 467) [**vorbește de jandarmi- vezi mai jos. Intervine Iorga**]

După ce a trimis **telegrame lui Iorga și Argetoianu**, i s-a răspuns printr-o **glumă** (fiindu-i arestați colegii de listă) [...] a reclamat primul ministru încălcările , iar el i-a trimis o telegramă-epigramă , a treia zi după alegeri, " glumeț și sibilic":
< Nu înțeleg atîta exces de zel la o candidatură ca a d-voastră ! >(**ilaritate**)

- **Iorga** : La alegeri telegramele vin încet (**ilaritate**)

- **Florescu** : "Pentru dvs este amuzant , dar **pentru mine este dureros.**

:)Asemenea **dezinteresare** pentru **cei care reclamă o fără- de- lege** atrage **responsabilitatea și solidarizarea cu făptuitorii** .

O regret pentru trecutul frumos și nepătat a d-lui Iorga."

[**apoi a trimis o telegramă lui Argetoianu -**]

:" Cine credeți că **azmuțea jandarmii contra mea?**Cine credeți că **porunca toate ilegalitățile** în județul Tîrnava Mare ? Pe lîngă **prefectul Dionisie Roman** ,

:)un transfug venit peste noapte de la național-țărăniști,

sta ascuns după perdea și făcea ticăloșii un inspector administrativ ,

:) un oarecare **Dumitrescu Castron**, **omul de încredere** trimis acolo de **d.Argetoianu** spre a supraveghea personal ." (p. 468)

Acest **Castron** (cîndva director la Ministerul de Interne),în timpul guvernului Averescu, cu Florescu la Justiție și Argetoianu la Interne,

fuse **condamnat pentru fraude** de multe milioane și făcuse **8 luni la Văcărești** ; Argetoianu îl cunoștea bine, doar a fost audiat ca martor !

Prin ce coincidență **acest "inspector "** a fost trimis **să-l urmărească la Tîrnava Mare ?**

- **Iorga** : Ce funcție are acum ?

- **Florescu** : inspector administrativ.A fost numit în guvernarea PNȚ.

Speră ca Munteanu -Rîmnic și Meteș să se ocupe de acest " personaj" ...

- **Iorga** : Castron... (**ilaritate**)

- **Florescu** : ... a fost achitat pentru insuficiențe de probe... [...]

:)Acest nemernic , în compania tristului personaj din fruntea prefecturii, trimitea după mine **jandarmi sub cuvînt că fac propagandă bolșevică** , fiind împiedicat să intru în satele județului meu, și **confiscîndu-mi manifestele.**" (p. 469) [.....]

:)"Ați făcut și dvs **aceleași urîte fapte** ca și politicianii trecutului.[...] la toate reproșurile opoziției ați răspuns că și alții au făcut aceleași ilegalități și violențe !

Aceasta este o tristă scuză !

Teoria precedentelor și legea barbară a talionului, pot ține o țară o sută de ani pe loc, fără nici un progres și fără nici o îndreptare.

Nu cred că acesta este idealul d-voastră. Nu vreau să ațîț urile dintre partide.

Nu vreau să adîncesc prăpastia.

Doresc numai **să luăm cu toții un angajament solemn** , sfînt și de onoare,

că în viitor, oricare ar fi guvernul, **nimeni nu va mai cuteza sau tolera**

călcarea libertăților constituționale și în special

cea mai fundamentală dintre toate , libertatea alegerilor !

Să jurăm că vom pedepsi exemplar pe cei mai buni prieteni ca și pe agenții ticăloși, care compromit onorabilitatea Guvernelor și prestigiul Parlamentelor " (aplauze)

- **Iorga** : "Foarte bine !" (p. 469)

Florescu - Iorga / iun.'31

Jandarmul.

brutalitățile suferite de mine în județele din Ardeal.[...] **jandarmul a devenit la modă**, și cei ce-l folosesc în alegeri, îl fac **odios**. [...] pe când țineam o întrunire , [...]

:)doi jandarmi au intrat **cu armele în mână**, fără autorizația justiției , și **mi-au spart întrunirea** cu amenințări [...]:**manifestele** mele au fost **confiscate** ,deși nu conțineau nimic subversiv. (p. 467) [...]

- **Iorga** : " [...]:**Jandarmul este așa cum l-a făcut cine l-a avut în seamă pînă acum**.[...] am întâlnit 3 jandarmi care să-l cunoască pe primul-ministru și automobilul său, și **cum ți-au făcut dumatile** , mai, mai erau să-mi facă și mie.**[!!!]**

Aceasta înseamnă , ce ? Că în loc să ne criticăm unii pe alții , **să dregem lucrurile care sunt de dres**. (aplauze la majorități) [...]:**sub toate regimurile așa au făcut jandarmii** și eu nu-i pot împiedica , **nu pot să fac școală de jandarmi** ;

atît mi-ar mai lipsi la bătrînte" (aplauze la majorități)

:) La Lipova, justiția a orînduit **o cercetare în casa d-lui Bocu**.

Habar n-am avut.Am primit **o telegramă din partea familiei Bocu**,

în care eram **înfățișat ca un monstru**, care **sperii doamnele** din casă, care îmi permit lucrurile cele mai grozave, din p d.v. al bunei cuviințe.

Am trimis o telegramă, dar n-a folosit, căci am primit **altă scrisoare**

din partea familiei , în care sunt iar **prezentat ca un om** care n-are

nici o noțiune nici de **legalitate**, nici de **politeță**, nici de **cruțare**."

"Țara aceasta este o casă de rânit.Eu am lopata în mână și **rânesc peste tot**;

dar gunoiul pe care pe care îl mătur cu lopata nu este drept să se aducă la acela care este pe cale de arâni cu lpața tot gunliul care se găsește în această țară. "

(p. 468)

I.Th.Florescu / iul.'31

Guvern Iorga-Argetoianu .Legislatura I.Siunea ordinară 1931/ 1932

21.) Deschiderea Parlamentului.Mesajul Regal, 15 nov.'31

(DAD, MO 1, șed. din 15 nov.'31, p. 1- 4)

[LD: atenție ! Sesiunea se deschide fără prezența lui Carol .

În incinta Adunării deputaților, întruniți deputații și senatorii, guvernul,deminitari , presă .

Iorga a dat citire **Scrisorii** . Apoi a citit **Mesajul Regal**.

Atrage atenția responsabilizarea fiecărui ministru în fața regelui , prin formula " guvernul Meu" , "ministru Meu" .]

[.....]

[**Justiție**

C.Hamangiu]

"Ministrul de Justiție va prezenta votului Parlamentului

o nouă lege de **organizare judecătorească** , care tinde a **înlătura orice influență**

a puterii executive asupra puterii judecătorești . [!!!] (**aplauze**) ;

o lege privitoare la organizarea **Înaltei Curți de Casație și Justiție** ;

o lege modificatoare a **Contenciosului Administrativ** și

o lege pentru înființarea unei **Case de Economie, Credit și Ajutor a Magistraților** .

(**aplauze prelungite , ovațiuni, la majoritari**)

Mesajul regal, 15 nov.'31

22.) **I.Florea** (majoritar,iorghist ?), "Cazul Romulus Boilă" , 12 mart.'32
(DAD, MO 60, șed. din 12 mart.'32, p. 2403-2407)

[LD: este regățean, stabilit din 1919 la Satu Mare ; în trecut, fusese țărănist; nutrește ură și dispreț față de Maniu, Mihalache ; Boilă este un pretext de a lovi în ei.]

Vezi context și detalii la **fișier Etică**.

Florea / mart.'32

▣ Raportul procurorului

[LD: f. interesantă atitudinea lui **Iorga!** O face pe amuzatul , pe naivul, deși nu cred că nu era de conivență cu acțiunea pornită de **Hamangiu** (între timp, decedat)
Acum, ministrul era **ardeleanul Valer POP**]

Va da citire **Raportului** procurorului general **Paul Balașiu** , de pe lângă Curtea de Apel Cluj, adresat ministrului de Justiție , **Hamangiu**, la 17 nov.1931(cf.ordinului telegrafic din 15 nov.)

[.....]

DRloanițescu : "Ați afirmat că este **rechizitoriu**.Este sau nu este ? "

I.Mihalache : :)" Nu strica farmecul unei **expuneri lipsită de cel mai elementar sentiment de responsabilitate** ; lasă-l să se consume."

Florea : "Ne aflăm în fața **un raport** făcut în mod **confidențial** de d. procuror general Bălășoiu

[...] **Noi așteptăm să vie și rechizitoriul , să vină și condamnarea ,[!!!]**

căci doar de aceea m-am ridicat la tribună pentru ca să se facă lumină.[...]

Să fie judecat .Poate are alte probe , că nu este vinovat ; acele 70 de milioane și celelalte 19 milioane. :)**poate le-a câștigat la vreo loterie** .

[.....]

:) La Casa pensiilor, RB "**a lucrat ilegal și abuziv** "

[.....]

"Eu înțeleg să se facă lumină prin **arestarea lui**, înțeleg lumina prin **condamnarea lui**, pentru că **este vinovat...**

- **CRSturdza** : "Ce putem face noi ? **Noi să-l judecăm ? "**

Florea : Să vă asociați cu mine și **să cerem ministrului de Justiție să vină să răspundă , să nu amine** mereu această chestiune. **Ministrul Valeriu Pop** , este om de onoare , :)**dar lumea spune** că este ... **președintele Soc."Agru" din Ardeal**,

al cărui vice-președ. este ... **Romus Boilă!** [.....]

- **Mirto** : D.deputat Florea a spus că ministrul de Justiție întârzie lămuririle; că este într-o anume Societate cu R.Boilă.

- **Iorga** : "Îmi pare rău că nu am fost de față, fiindcă datoria mea ar fi fost să apăr **omul de înaltă corectitudine , care este ministrul Justiției "** (**aplauze la majorități**)

- **Florea** : Nu am adus o acuzațiune d-lui ministru de Justiție.De ce insinuați, d-le Mirto

- **Tiberiu Hodor** : A fost vorba de o societate bisericească.

[.....]

- **Iorga** :În ce privește pe d. ministru Pop, iată răspunsul telefonic de la Senat :

<DI. ministru **Valer Pop** prezidează consiliul superior al magistraturii și nu poate veni acum la Cameră.**Răspunsul îl va da în ședința de luni** , fără amânare. >

[.....]

- **Ed.Mirto** (reia intervenția) :)"**Am văzut aplauzele d-voastre unanime atunci când, de la tribună, față de un om care a avut o situațiune politică, se aducea grava învinuire de a fi posesorul unor sume de zeci de milioane [....] și nu este în stare să le justifice** pînă la centimă,**trebuie să fie sancționat** , pentrucă , fără această justificare, proveniența banilor lui nu poate să fie curată.[...] În atari împrejurări , vă rugăm d-le prim-ministru , ca **să stăruieți pe lângă dl ministru al justiției să întrerupă ședința** pe care o are astăzi în altă parte, **pentrucă eu n-am nevoie de alți judecători decît de domniile voastre."**

[.....]

- **Iorga** : " Mai este o soluție, dle Mirto.Uite țî-o dau eu : Ca să împachetăm pe d.Pop , să-l aducem așa hurduzburduz aici, este cam greu; dar dacă d-voastră sunteți doritori să nu ne culcăm fără să fi dat răspunsul, iată, **rog ped.președinte să facă oședință de seară și va veni d.Pop și vă va răspunde**.Prea sunteți pretențioși.Voiți d-voastră să iasă ca spiridușul din cutie , cînd apăsați d-voastră ?"

- **Mihalache** : "Die prim-ministru, dacă n-ar fi sîmbăta seara, ...
- Mirto** : "Eu vreau ca aceeaș lume care l-a ascultat pe d.Florea , să-l audă și pe d. ministru ...
- **Iorga** : Mă duc să vorbesc chiar acum la telefon cu d. ministru al justiției...
(ședința se suspendă...) (la redeschidere ...)
[.....]
- [LD: lipsă xerox.am o fișă ...]
- **Valer Pop** : Are la dosarul anchetei , 3 procese verbale de impunere, pe temeiul declarațiilor d-lui Boilă :
  - 1) 1 mai 1928- 321.010 lei ..... 20.750 impozit
  - 2) 1929, declarație în alb, nu indică venitul, 385.880 lei impozit
  - 3) 1930, venit declarat 331.920 lei, 1.743 impozit
(mare ilaritate)
 Judecătorul de instrucție s-a ocupat de averea lui Boilă , și a găsit :
19 milioane la Banca Albina
75 milioane la Institutul Cmercial de credit
R.Boilă depune banii pe numele lui T.Fischer, disimulat, înveliți în ziar, legați cu sfoară. **R.B s-a eschivat** să răspundă la anchetă , la toate întrebările spunînd : < **nu mă declar** >
 (citește fragmente din chestionarul cu RB)
- **Mihalache** : Votați legea de cercetare a avuțiilor foștilor demnitari , și atunci nimeni nu va mai spune că nu se declară.
- **Valer Pop** : **Justiția își va urma cursul.**
- **Voicu Nițescu** : Mulțumește.**Cazul nu trebuia adus** pînă nu se lămuresc lucrurile...
- **Mihalache** : **aducerea cazului în Cameră nu a fost justificată.**
Dacă nu se clarifică lucrurile, PNȚ se va retrage de la Conversiune.
(se iscă tîmbălău, îmbulzeală ; schimb de cuvinte neparlamentare Iorga -Mihalache)
"Cazul Boilă " / 12 dec.'31

23.) **Voicu Nițescu , Ion Mihalache , Eduard Mirto** (PNȚ)
 "Cazul Romulus Boilă " , 14 martie '32
Mirto, Duca, Otetelișanu, Gh.Brătianu, Goiceanu, Mihalache , Spulber, Iorga, Valer Pop :
 declarații pro-legea controlului averii și apărării onoarei .
 (DAD, MO 61, șed. din 14 mart.'32, p. 2433- 2459)
 [LD: xerox complet, cu porțiuni ilizibile. Deoarece în ședința precedentă, s-a pus în discuțiune publică și s-au pus în circulație o serie de aserțiuni în legătură cu **averea** pe care o posedă **Boilă** (proces, verificări la bănci , articole în presă) **Nițescu, Mirto, Mihalache**, încearcă, argumentează , cer să se lămurească pe cale legală, dacă Boilă se face vinovat .
 Sunt încolțiți de interpelatorul **Florea**, de cîțiva ardeleni "majoritari " - Anton Chemale, Dumitriu -Șoimu - și cîțiva "țepiști " -C.R.Sturdza . **Iorga**, jubilînd, între amuzament și ironie.
 Campania a fost susținută de presă , mai ales "Universul", și l-a vizat pe **Maniu**.
 PNȚ relansează proiectul de **lege pentru controlul averii și apărarea onoarei.**]
- ▣ **Controlul averii lui Boilă.**
  - ▣ **Memoriul lui Boilă.**
  - ▣ **Raportul procurorului de Cluj.**
  - ▣ **Aserțiunile lui Florea.**
- Mirto /mart.'32
- ▣ **Mărturisirile lui Boilă.**
  - ▣ **Valeriu Pop**
-
- Nițescu** / martie' 32
 ▣ **Controlul averii lui Boilă.**
 " D-lor deputați, am arătat că **un gazetar** a fost **denunțat pentru un articol calomnios** , la tribunalul din Sibiu , de către d.Romulus Boilă și că

judcătorul de instrucție din Cluj , pe baza unei comisii rogatorii a judecătorului de instrucție din Sibiu, a început să cerceteze ce avere are d. Romulus Boilă [!!!] și , în același timp, să stabilească proveniența acestei averi. [!!!]

:) Căci nici un text de lege nu prevede aceasta. [!!!]

D-lor deputați, sunt dator să lămuresc lucrurile și să pun chestiunea la punct.

:) Este însă - și eu pot declara , pentru că nu ați văzut din partea mea vreo atitudine care să vă jignească - prea multă patimă politică aici ;

d-voastră , care aveți pretențiunea să vă instituiți aci în judecători , asupra faptelor unui om, cumplit calomniat, [!!!] trebuie să aveți calmul de judecători drepecți și nu rolul de inchizitori intoleranți, care vreți să judecați și condamnați fără a asculta."

- Traian Dimitriu-Șoimu : " Nu-l judecăm noi, dorim să-l judece alții "

- Nițescu : " Ce să judece cînd nu există nimic penal și

nu e deschisă o acțiune publică ? " [.....]

Nițescu / mart.'32

▣ Memoriul lui Boilă.

În fața atîtor acuze , calomnii și șicane judiciare, Romulus Boilă a adresat ministrului de Justiție un Memoriu , în care , printre altele a spus :

< ce bani publici mi-am însușit pe cale ilegală ;

unde și la cine am intervenit vreodată în vreo manieră care poate fi consierată și calificată de trafic de influență politică ; cine și cînd cineva m-a corupt pe mine sau m-a mituit pentru vreun serviciu public făcut de mine; să -mi arătați dvs din dosarele pe care le puteți achiziționa , ce bani se găsesc în averea mea , cîștigați în mod necinstit . > "Aceasta a cerut dl Boilă, aceasta trebuie să cereți și dvs.. aceasta o cerem și noi, căci nu avem nici un interes să-l apărăm fără temei...

(mare ilaritate la majorități) ... nici să ascundem nimic.

Să se cerceteze , să se lămurească proveniența averii fiecărui om politic și a fiecărui funcționar public. Noi nu vrem să ascundem absolut nimic.

Din contra, și șeful partidului nostru [Maniu] , și toți deputații noștri, care s-au perindat la această trbună , au cerut acest lucru."

Ministrul Justiției a promis că va proceda de urgență , că va face cercetarea în cadrul legal. Este în interesul Camerei și al celui calomniat ..

- Voce : :) Să întindem mușama !

- Nițescu : să se lămurească odată această chestiune penibilă; să se aducă la cunoștința Camerei rezultatul cercetării;

să se sfîrșească cu calomnierea unui om care a suferit prea mult.

- Șt. Cicio Pop: Prea mulți calomniatori are, de aceea îi trebuie mulți apărători .

▣ Raportul procurorului de Cluj.

▣ Aserțiunile lui Florea.

- Valer Pop (ministrul justiției) : "După ce mi s-a făcut înțîia comunicare la Cameră asupra cazului Boilă, de către d. deputat Florea, și am luat angajamentul în fața Camerei de a răspunde, cerînd dosarul de la Cluj , un domn senator a trecut într-o zi pe la mine și m-a întrebat dacă am cunoștință de un dosar confidențial , care a fost înaintat cu data de 17 nov.1931, ministrului de Justiție de atunci.

Am răspuns că nu am cunoștință, dar că voi cere dosarul care se găsește la minister, și voi examina acest raport. Am cerut dosarul care se găsea la minister ;

:) acest dosar nu consta decît din cîteva adrese lipsite de orice interes."

- Mihalache : Atunci care este substratul acestei campanii ?

[.....]

- Mirto : Sîmbătă cînd i-a spus d. deputat Florea că ministrul intenționează să răspundă , Florea i-a răspuns : < Nu mă privesc aranjamentele dintre partide.[...] Aduc aici dovezi justiției și aceste dovezi sunt zdrobitoare > [.....]

Este adevărat că d. Valer Pop este președintele asociației bisericesti "Agru" , dar :) Romulus Boilă nu este nici măcar membru al acestei societăți.

- Valer Pop : " În acest cont [Institutul Comercial de Credit] , care este la dosar,

:) soldul creditor nu a fost niciodată de 75 de milioane. S-au depus sume,

în cursul timpului, în valoare totală de 75 de milioane, minus **3 milioane cît este soldul creditor**, cînd s-a făcut constatarea.

[diverși deputați majoritari s-au enervat, îl hărțuie pe Mirto cu întrebări...]

- **Mirto** : Acest cont nu a fost creditor nici cu 3 milioane; **pe măsură ce veneau sumele de la Viena, se făceau plățile la băncile din România** (erau 40 de milioane datorii !)
[.....]

Mirto /mart.'32

▣ **Mărturisirile lui Boilă.**

Mirto : **DI Boilă mi-a spus** : < am fost chemat la judecătorul de instrucție și, înainte de a mă întreba de avere - ceea ce eu din punct de vedere procedural îl socoteam neîndreptățit , fiindcă eu eram reclamant în procesul de calomnie , nu d-sa - mi-a făcut următoarea întrebare : <adevărat că ați fost abuziv la pensuni ? >

Mi-a spus Boilă : < **Un judecător** care mă cheamă și mă întreabă dacă am fost abuziv la pensuni, mă pune pe gînduri : **ori am greșit eu** că m-am dus la judecător, căci trebuie să fie un alt motiv pentru care îmi face o asemenea naivă întrebare ; **ori am venit la un judecător** care m-a judecat înainte de a mă asculta.>

Și atunci , d-lor, **Boilă a zis** : < **d-le judecător, în tot ce privește viața mea publică sau faptele penale pe care le-am făcut, sunt la dispoziția d-tale, să-ți dau toate declarațiunile.**

Fiindcă văd că nu mă întrebi de persoana mea [!!!] ci, în mod meșteșugit, mă întrebi de legăturile mele familiale și de administrația averii altuia [**Maniu !**] , puteți să-mi faceți ce vreți.

Eu nu mă pretez la o asemenea insinuare mai mult decît calomnioasă. >

Ăsta este răspunsul pe care mi l-a dat d.Boilă." [.....]

Dlor , eu nu pot să nu zic că, din punct de vedere tactic, **d.Boilă poartă această vină , de a nu fi spus a doua zi imediat, ceea ce v-am spus eu astăzi, de la tribună, ca să închidă gura calomniatorilor.**" [.....]

Nu poate fi vorba ca d.Boilă să fi făcut avere în timpul guvernării noastre, ci a făcut numai datorii. " [.....]

Declarațiile partidelor în finalul dezbaterilor la "cazul Boilă"

[LD: Fie din motive electorale, fie din scrupul moral, fie din reala îngrijorare față de reacțiile opiniei publice,

se înregistrează **o deplină unanimitate în parlament** :

toate partidele cer și sprijină proiectul de **lege privind controlul averilor și apărarea onoarei** , propus de PNȚ.

Unii punînd accentul pe "**control**", alții pe "**onoare**"]

[.....]

▣ **Valeriu Pop** (ministrul Justiției)

" La **apelul** pe care mi l-au făcut **d.Duca** și **d.Mihalache** , am răspuns anticipat încă de sîmbătă .**Repet acest răspuns.** Voi face ca **acest dosar** , încă mîine dimineață , **să plece la Cluj**, și **cercetările justiției să se facă** în modul cel mai **prompt și urgent** posibil, cu toată obiectivitatea și păstrîndu-se cu desăvîrșire **prevederile legii.**

"În ce privește **legea pentru controlul averilor**, avînd consimțămîntul d-lui prim-ministru, voi face **tot ceea ce personal îmi este cu putință** și tot ce este în căderea departamentului meu

,
ca **acest proiect de lege să vină cît mai urgent în dezbateri** în plenul acestei Adunări" (aplauze) (p. 2451)

"Cazul Boilă" // Legea controlului averii și apărarea onoarei // 12-14 martie mart.'32

Guvernul Al.Vaida -Voevod

24.) **Legea control avere și apărarea onoarei** , **Avizul Consiliului Legislativ**, 22 aug. '32 reactualizînd **Avizul Consiliului Legislativ** din 15 martie 1932. (DS, MO nr. 25, șed. din 22 aug.'32 , p. 815-818)

[LD : era previzibil ca Proiectul de lege să suscite vii și contradictorii discuții.

Pe mine , în fond, nu mă interesează atât argumentările juridice - deși ele îmi dau o idee precisă a esenței acestei legi -

ci mă interesează **substratul doctrinar, conflictul de interese, criteriile morale** , și , din toate , **mentalitatea de epocă** . De asemenea, mă interesează **mobilul real** care a stat la baza avansării Proiectului de către **PNT**, de către **Mihalache**, și cauzele eșecului .]

▣ **Evoluția legii**

▣ **Evoluția legii**

▣ **I.Observațiuni principiale .**

▣ **Opinie separată.**

▣ **Concluzie**

Consiliul Legislativ / 22 aug.'32

▣ **Evoluția legii**

Proiectul de lege a fost înaintat de Ministerul Justiției - **Mihai Popovici** - la 19 aug.'32 .

Consiliul Legislativ a constatat :

/ Proiectul de lege **era identic** cu Proiectul de lege , din **inițiativă parlamentară [!!!]**

I.Mihalache ,

trimis în cercetarea Consiliului la 15 martie 1932 [**Guvern Iorga**] ,

pe care **Consiliul dăduse un Aviz** (15 mart.'32) cu alți semnatori ,

și era **întemeiat pe aceleași motive [!!!]** , **însușite acum** și de **Ministerul Justiției.**

[**LD : este reprodus , mai întâi , Avizul din 15 martie și apoi avizul actualizat]**

Consiliul / 15 martie '32

▣ **Evoluția legii**

Proiectul pornise dintr-o " concepție de înaltă **morală socială** "

căutînd "să dea **satisfacție dezideratelor** exprimate de **opinia publică** " ,

contra "acelor **profitori** cari, întrebuițînd situațiunile lor oficiale , **au strîns averi în dauna statului.**"

/ În România , se votase [1 aug.1921 - Titulescu finanțe] , în același scop, Legea **impozitului progresiv pe avere și pe îmbogățirea din timpul războiului**, cu dispozițiuni pentru **controlul averilor funcționarilor publici** (art. 19) , lege care nu s-a aplicat , și s-a abrogat .

/ În același scop, au existat succesiv , diverse **Proiecte** , din **inițiativă parlamentară** (6 febr.'31 ; 8 iul.'32 ;) care nu s-au luat în discuție ;

/ În același scop, întocmise un Proiect și fostul ministru al Justiției [**guv.Iorga**] ,

C.Hamangiu ,

care a și fost publicat în volumul de proiecte publicat de Ministerul Justiției .

/ Asupra aceleași materii , în domeniul legislației comparate , există cîteva precedente :

/ În **Bulgaria**, a existat o **lege** (20 dec.1894) , apoi , după război, **o lege pentru controlul averilor și confiscarea**

în interesul statului (18 apr.1919) , căreia i s-a adus anumite modificări (9 febr.1920) , care " **neîndoios , au fost cunoscute și de autorii proiectului român** " [!!!]

/ În **Franța**, o **serie de legi** (1 iul.1916) au supus la impozite excesive averile dobîndite fără muncă,

în dauna statului, " **în felul cum era conceput Proiectul Titulescu , din legea din 1**

aug.1921 " [!!!]

/ Văzînd și dispozițiile **art. 14 și 15** din **Constituția română**,

Consiliul a făcut **două feluri de observații** : **principiale** și de **tehnică juridică**.

Consiliul Legislativ / 15 mart.'32

▣ **I.Observațiuni principiale .**

Două sunt problemele juridice importante :

caracterizarea bunurilor care pot fi **considerate ca dobîndite ilicit** , în dauna Statului,

și **stabilirea unei baze juridice** a acțiunii de "*in rem verso*" [**restituirea**] , pe care Statul vrea s-o exercite în materie.

/ În privința primei probleme, proiectul consacră **2 criterii** :

- / a) **bunuri dobândite ilicit** , cîștigate prin fapte prevăzute și pedepsite de codul penal ,
 \ b) **bunuri a căror origină nu poate fi justificată** .

Dacă criteriile dobîndirii de bunuri dobîndite prin fapte penale , pentru a determina pe acelea care pot fi confiscate,

(a) este la adăpost de orice critică sub raportul principiilor juridice ,

(b) acela al neposibilității de justificare a originii bunurilor posedate, nu se găsește în aceeași situațiune ,

pentru că răstoarnă principiile de altă dată , azi abandonate,

conform cărora acuzatul trebuia să facă proba nevinovăției sale .[.....]

/ În vederea celor de mai sus, și **pentru ca baza juridică a Proiectului să fie la adăpost de critici**,

Consiliul Legislativ este de părere ca, **în locul obligațiunii de restituire a averilor, să se introducă sistemul impozitului progresiv**

(așa cum prevedea legea franceză și cum prevăzuse Legea lui Titulescu, din 1 apr.'21)

Sistemul se impune cu atît mai mult, cu cît va fi foarte greu , în fapt, a stabili origina delictuoasă a averii,

sau de a dispune confiscarea pe motiv de nedovedire a originii.

În consecință, Consiliul propune ca **Proiectul să fie refăcut și**

alcătuit pe baza **impunerii la un impozit de o cotă excepțională a averilor nejustificate**. [!!!]

Consiliul Legislativ / 15 mart.'32

▣ II.Observațiuni de tehnică juridică și legislativă .

/ În forma actuală, **Proiectul nu are o aranjare sistematică a materiei**. [!!!]

Diferitele **articole** sunt încadrate **fără legătură între ele și fără nici o titulatură** necesară diferitelor părți ale materiei .

În consecință, Consiliul propune ca Proiectul să cuprindă **următoarele titluri** :

[.....]

/ Proiectul este intitulat " ... și **apărarea onoarei** "

Consiliul este de părere că **această parte să fie suprimată** din titlul Proiectului , deoarece **obiectul proiectului nu este acesta**,

apărarea onoarei formînd obiectul altei legi. [!!!]

/ **Proiectul** nu accentuează suficient **caracterul cu totul secret** al **cercetărilor și denunțurilor** primite. [!!!]

Consiliul este de părere ca **un text special să accentueze aceasta** , și **să înscrie o sancțiune** , fie numai disciplinară , **contra celor cari ar divulga și publica astfel de informațiuni**, [!!!]

pînă **după [!!!] darea hotărîrii definitive de constatare a averii nejustificate** :

/ Consiliul crede că e bine ca **cercetările să fie făcute de magistrați și**

judecarea încredințată Curților de Apel, cu recurs la Casație.

Proiectul trebuie să prevadă ,însă, cine se va ocupa de averea magistraților .

/ **Proiectul** prevede , pentru cel bănuit, obligațiunea de a da **o declarație** spre a arăta **situația averii sale**.

Consiliul propune ca declarațiunea să conțină :

1. **Un inventar** al averii mobile și imobile la 14 aug.1916, sau la data intrării în funcțiune ;
2. **Un inventar** similar, la data promulgării legii ;
- 3 **Memoriu** cuprinzînd origina creșterii averii.

/ **Proiectul** conține **sanctiuni severe contra denunțătorilor**, în caz că **denunțarea s-ar dovedi neîntemeiată**. [!!!]

Consiliul crede că, **deși** este exact că **materia ce se legiferează**

este de natură să înlesnească pornirile de răzbunări de tot felul și deci și calomnia , [!!!]

totuși este în interesul cauzei urmărite ca " **dreptul celui denunțat de a se plînge contra denunțătorilor săi**,

să nu se nască **decît după hotărîrea definitivă** asupra situațiunii averii celui denunțat,

și **acțiunea penală** să fie lăsată a fi **judecată de instanțele de drept comun** ,

iar nu de instanța special însărcinată cu cercetarea . "

Cezar Vârgolici / 15 martie '32

▣ **Opinie separată.**

Ideea controlului averii funcționarilor publici nu are, în sine, **nimic contrar Constituției, legilor în vigoare sau principiilor morale.**

Nu același lucru se poate, însă, spune, despre **mijloacele** prin care se tinde să realizeze **acest control, de către Proiect.**

Tehnica Proiectului este astfel: **toți funcționarii publici, începînd de la 1914, sunt obligați să-și justifice averea.**

Averea nejustificată este presupusă că provine de la stat, și, ca atare, este atribuită statului.

Ca tehnică, proiectul stabilește, prin urmare, **o prezumție de rea credință împotriva funcționarului public,**

prezumțiune *juris tantum*, căci i se rezervă acestuia **dreptul de a face dovada contrară** și pe această prezumție se întemeiază, apoi, spre a atribui Statului, averea a cărei origine nu a putut fi justificată.

Ori, **o asemenea prezumție este imorală,** pentru că, moralmente, **orice om este presupus de bună credință,** pînă la proba contrară.

Potrivit acestui **principiu de morală, consacrat și în drept,** nu buna credință, ci **reaua credință trebuie dovedită**

și nu este nici un motiv ca **funcționarul public** să nu **se bucure de prezumția de bună credință acordată oricărui om**, în general. Iar **cînd, pe baza unei astfel de prezumții, i se ia averea,** pe care nu a putut-o justifica

și se atribuie Statului, faptul constituie nu o *restitutio in integrum*, căci aceasta ar presupune dovada că averea provine de la Stat, dovadă care

nu se face,

ci **o adevărată confiscare a averii funcționarului**, măsură interzisă de art.15

din Constituție.

Tehnica Proiectului mi se pare, deci defectuoasă, din acest îndoit p.d.v.și **Proiectul nu poate fi transformat în lege.**

Consiliul Legislativ / 22 august

▣ **Concluzie**

" La avizul reprodus mai sus, cu nr. 74 din 18 martie 1932, **Consiliul** ne mai avînd nimic de adăugat,

dispune restituirea [!!!] proiectului de lege

Președ. George D.Nedelcu   Consilieri permanenți, ICFilitti, Cezar Vârgolici   Referent titular, Iuliu Pascu

25.) Ștefan Holban (PNȚ-Basarabia) - la legea control avere și apărarea onoarei, 23 sept.

Intervenții polemice: **Ion Inculeț** (PNL), **M.Popovici, dr.Lupu**

(DAD, MO 33, șed. din 23 sept.'32, p. 1166-1167)

[**LD, context: discuții la legea control avere și apărarea onoarei.**

Este fost învățător, devenit avocat.

Bine-nțeles, la fel cu colegii, atacă partidele adverse, mai ales PNL

Pînă și ministrul Popovici îl pune la punct, îl temperează.]

- **Șt.Holban**: PNL, după război, nu a făcut altceva decît să dea dovadă că era nevoie de această lege.

Atît din PNL cît și PP, și-au făcut averi numai prin politică și guvernare.

Ex: ☞ **s-a stricat legea agrară basarabeană,** votată de Sfatul Țării, sub incidența legii din Vechiul Regat,

sub cele două guvernări.

☞ **Justiția nu este independentă** (unii magistrați, sunt membri devotați ai PNL-vechi [!?!])

- **I.Inculeț**: **De ce calomniezi d-ta magistratura din Basarabia? Este un corp select,** contra cărora n-au fost plîngerii nici o dată.[!!!] Dvs **vreți să introduceți în magistratură "coloratură politică" [!!!]**

- **M. Popovici** (ministr.Justiției) : " Eu sunt cunoscător al situației din Basarabia și **trebuie să dau dreptate d-lui Inculeț [!!!]** știu că **singura instituție bună introdusă în Basarabia a fost magistratura,** oameni foarte buni. De altfel, **în toată țara . magistratura la noi are nivel superior altor instituții.**
 Sigur, nu se poate pădure fără uscături , dar .... nu se poate aduce nici o bănuială magistraturii . (aplauze unanime)
Să nu o tîrîm în discuțiile noastre ."
Instituțiile românești
- **Șt.Holban** : La noi, la **Lăpușna și Chișinău**, este un număr destul de mare de astfel de magistrați
La noi în România, este obiceiul ca , dacă cineva, este din armată , biserică , magistratură,
poate să facă orice ilegalități [!!!] [...] trebui să-i acoperim să tăcem.[!!!]
magistratura românească
 Dvs **liberalii** ați făcut din **magistratura** din Basarabia **un instrument al dvs.**
 acești magistrați v-au susținut pe dvs. la putere în Basarabia "
 Ex. ☞ Un proces care trebuia să se judece în 1920 - sub guvernul Averescu , - încă se judecă la 1931 !
au fost împușcați 6 țărani la secția de vot **Cornești** "primele jertfe basarabene ale oligarhiei române " -
 Numai la mine **la Lăpușna**, am peste 30 cazuri de morți în alegerile dvs.fără vină **[!!!]**
- **I.Inculeț** : ☞ **"Dar la Lupeni, s-a împușcat cu vină sau fără vină ? [!!!] [.....]**
- **dr.Lupu** : Și eu cunosc Basarabia .Dacă a fost cineva din Vechiul Regat care **și-a făcut datoria în Basarabia .,**
aceștia au fost magistrații. [!!!]
- **M.Popovici** : "Cred că am afirmat același lucru , dle dr .Lupu.
- **dr. Lupu** : Dle Holban, te cunosc ca om de treabă.Să zicem că d.Popovici își apără magistrații ;
 că d.Inculeț își apără partizanii , ca șef PNL, acolo ; [...] eu n-am nici un interes dar, dacă la dvs. , în Basarabia ,
"din această Românie pe care o hulești așa de rău " - te-am auzit cum ai vorbit despre popi, despre militari -
 dacă a fost ceva **la înălțime , apoi a fost magistratura. [!!!]** Tocmai la legea controlului averilor ...
 nu vorbi așa de magistrați .... care n-au făcut averi . Ai fost învățător.Acum ești avocat.
 Dacă ai ceva cu un magistrat , adu-i la cunoștința ministrului , **nu ataca toată magistratura [!!!]**
- **Șt.Holban** : **"Dle Lupu, mi-ați fost profesor de politică ! D-ta mi-ai spus cum să atac partidele adverse .[!!!]**
 D-ta mi-ai spus că **liberalii sunt < așa și așa > .[!!!]** (**ilaritate**)__ D-ta m-ai învățat cum să fac un discurs !
- **dr.Lupu** : Cusurul dvs ! **Sunteți buni oratori electorali dar nu și buni oratori parlamentari . [!!!]**
- **Șt.Holban** (**continuă lamentările basarabene**) : " Nu există în Țara Românească un oraș care să facă impresie de mormînt ca Chișinăul." [.....]
Mentalitate regăteană
- **Șt.Holban** : **În Basarabia s-au făcut mai multe nelegiuri** decît în alte părți ;
mai mulți oameni s-au îmbogățit pe cale necinstită.
 "Aceasta **s-a întîmplat cînd Basarabia s-a unit cu România ,sau au venit autorități din Vechiul Regat. "**
 [...] După revoluție, deși era parlament , organizații revoluționare, directorate... slăbiseră comunicațiile și instituțiile,
 și **"a început deodată o prigoană a elementului local [!!!]** ,
bănuindu-l de bolșevic, de rus, de moldovean care ține cu rușii.
 Atunci s-a creat **o mentalitate [!!!]** că **numai acel venit de dincoace e om cumsecade ,**

numai acela să aibă slujbă, să dețină puterea " [!!!] Tot ce era local era suspectat . [...]
Prin baionetă și închisoare s-au furat oamenii din Basarabia . [!!!] Așa s-a procedat ! Se
mai procedează și acum .

De aceea această lege va fi primită bine în Basarabia.
Șt.Holban / 23 sept.'32

26.) I.Mirescu (PSD) , Interpelare scrisă, nesuținută // corupția în Poliție // , 26 sept.'32
(DAD, MO 35 bis (anexă) , șed. din 26 sept.'32, p 1-22)
[LD : nu apare întâmplător în " anexă " ! era atinsă **camarila regală!** Are 22 de pagini.
Nu am xerox.Fișă sumară .Nu știu dacă această interpelare, acest Memoriu,
a stat la **origina scandalului Mihalache - Maniu - MSR** , dar este posibil]
/ Nu a putut dezvolta interpelarea oral din cauza aglomerării ordinii de zi și a "**Intereselor oculte**
" [!!!]
ale celor vizați ... care au acoperit [!!!] cu autoritatea lor , ori cu lipsa de curaj,
murdăriile , necinstea , corupția ce s-au cuibărit la Instituțiile de stat .
/ Venalitatea unor funcționari de la Poliția Capitalei .

- nereguli și abuzuri la Poliția Capitalei ;
- venalitate și complicitate la Birourile de moravuri , cu patronii caselor de toleranță ,
tripouri, cafenele ;

- sistem abuziv de amenzi și taxe ilegale ;

/ **EI , Mirescu**, a adus asta la cunoștință în guvernarea Iorga (17 -18 febr.'32) ,
cerînd o anchetă parlamentară . Ancheta s-a dat unor persoane înrudite [!!!] ...

- **Negrea** - rudă cu **Puiu Dumitrescu** , secretar al MSR [!!!]

- Dl **Gabriel Marinescu** ,prefectul poliției Capitalei, prieten cu Puiu Dumitrescu ,
a pus la cale să fie bătut ; i s-au oferit bani ; a fost amenințat

(Scrisoarea lui Gabriel Marinescu către generalul Cantacuzino-Grănicerul)

/ Acum (1932) cere reluarea anchetei . N-o mai dezvoltă oral , și de aceea , o depune în scris.
(înșiră toate neregulile)

Mirescu / 26 sept.'32

▣ Prostiția .

(p. 10-11)

/ Legea sanitară (art.305) desființează negotul cu carne vie .

Conform legii, nici o casă de toleranță nu ar mai putea fi . [!?!]

/ Legea nu este aplicată , deoarece asa au decis proxenetii , găsind o lacună legii,
care interzice " negotul " nu prostiția .[!!!]

Ministerul de Interne a aprobat , însă , că **2-3 prostituate** pot locui într-o casă , cu
contracte de chirie !

"**Odăi mobilate** " ! ... pentru că prostiția "pe cont propriu " este admisă !

Bordelurile s-au transformat în "**case mobilate** " [!!!]

(dă un tabel - **67 !** - al fostelor bordeluri devenite "**case mobilate** ")

(dă un tabel cu **Hotelele** - **34 !** - care adăpostesc prostituate)

Această hotărîre a fost ratificată de C.Argetoianu [!!!]

- Arată intervențiile lui la Ministerul Sănătății ;

- Arată **Petiția "Comitetului pentru asanarea morală "** din cartierul "**Crucea de Piatră "**
(apr.30) ,

înaintată **primarului Dem Debrescu** [!!!] , rămasă fără rezultat ;

- Dă cazuri de **boli, imoralitate publică, complicități** ;

- **De ce Argetoianu** a aprobat ca de "**Casele de prostiție** " să se ocupe **Poliția**,
nu Serviciul sanitar , care aplică **Legea sanitară** ?

Nici o dată comerțul cu carne vie și degradarea abjectă a femeii , nu a fost mai scandalos , ca
acum...

de cînd dl.prefect **Gabriel Marinescu** s-a hotărît să construiască **cazarma de gradiști** [!!!] , cu
orice preț

Edificiul " măreț " se zice că a costat 47 milioane și s-a construit cu "bani murdari "

- Gabriel Marinescu** și-a construit și lui **o casă cu 3-4 etaje [!!!]**
- El, **Mirescu, nu crede** că cele ce se petrec la Politiie sunt cunoscute de forurile cele mai înalte
...
și că nu se iau măsuri pentru că ... "**cineva**", "**mai sus**" [**MSR !!!**]
protejează pe prefectul Capitalei, contra calomniatorilor social-democrați [!!!]
  - "**Guvernul are cuvîntul !**" [!!!] IIMirescu, deputat .
[**LD : aviz lui Maniu și Mihalache, ministrul de Interne**]
IIMirescu / 26 sept.'32
-

27.) **Debarcarea lui Iuliu Maniu și Mihalache** , dezbateră parlamentară, 31 ian.'33
Adu de la Etică, moravuri ...

---

28) **Societatea polițiștilor din România** : congres general extraordinar ;
/ alegerea unui nou comitet : **Gabriel Marinescu** (președinte) ,
Const.Călătorescu -Radomir (conducătorul societății) ;
col Dimiu I, Șt.Vrânceanu, Jean Panova, Antonescu, Niculescu, Negrescu și
Eugen Dumitrescu (toți - comisari șefi) - membrii în Comitet ;
/ S-a propus și s-a votat ca ziua de **11 iunie să fie declarată " Ziua Poliției "**
("Universul " , 5 apr.'33)

---

29 a) **Uniunea generală a avocaților**

("Lupta " , 18 mart.'33)

[**LD : f.interesant.Un ex de exercitare a presiunilor în Parlament**]

- Președ., **CLNaumescu** : Discutarea noilor legi financiare ,
care aduc prejudicii profesiei de avocat ;
Ex :)) : **Legea conversiunii** , care a dus la reducerea proceselor ,
ba a trecut la conversiune și onorariile avocaților " ;
)) : **Legea suspendării execuțiilor silite** , a dus la micșorarea proceselor !
)) : Acum sunt anunțate noi impozite : 10 % valoarea locativă
a sediilor profesiunilor libere .
- **Romulus Georoceanu** (PNȚ ! senator, vice-președ.Senat) : se rialiază celor spuse
și propune să se constituie "**blocul avocaților parlamentari**" ,
fără deosebire de partide, pentru a lupta pentru ideea de "drept și legalitate "
- **Pompiliu Ioanițescu** (PNȚ !) : Trebuie **să fim noi avocații solidari**
și :)) : **să ne opunem la orice impozit comunal pe valoarea locativă** ,
pentru că **profesiunea noastră nu mai poate suporta noi impozite** .
- **Cezar Simionescu** (deputat PNȚ !) :)) : **avocații parlamentari**
nu vin la parlament când în discuție sunt legi ce îi privesc... De aceea...
- **V.Toncescu** (PNȚ ! deputat, vice președ. la Uniune) : Să constituim grupul
parlamentar al avocaților, din Camera și Senat, pentru a contracara legile
ce ating interesele avocaților.
Ex :)) : **Legea avocaților statului** (**LD : Cu care se mândrea mihai Popovici !**)
la care avocații nu au fost consultați.

29.b) **Justiția română.Sinteze** + foto autorii , 5 iun.'33

("Universul " , an 50, 5 iunie'33, nr.festiv, jubiliar)

- a) **Mihai Popovici** (ministru) : Corpul de avocați ai statului ;
- b) **Voicu Nițescu** (ex-ministru) : Legea contra cametei
- c) **Constant Ratescu** (președ.Înalta Curte de Casție) : Unificarea legislativă -
Codul penal ,
- d) **Jean TH.Florescu** : Consiliul Legislativ

e) **Al.Stircea** (prim -președ.Curtea de Apel) : organizarea judecătorească

- ▣ **Opera de unificare legislativă**
- ▣ **Corpul de avocați ai statului**
- ▣ **Evoluția funcției**
- ▣ **Legea avocaților Statului**
- ▣ **" Legea Nițescu " contra cametei**
- ▣ **Modificarea legii**

Constantin D.Ratescu / 5 iun.'33

(Președ. Înalta Curte de Casație , s.II)

- ▣ **Codul penal** ▣ **Codul de procedură penală**
- ▣ **Codul penal italian**
- ▣ **Codurile provinciilor alipite**

JTh Florescu / 1933

Consiliul Legislativ

Al. Stircea / 1933

- ▣ **Organizarea judecătorească**

Mihai Popovici (ministru) / 5 iun.'33

- ▣ **Opera de unificare legislativă**

" **Am luat parte** , cu contribuția modestă a pregătirii și experienței mele ,
la făurirea operei legislative a guvernului .Cu toate acestea , parcă de nici una din legiurile
prin cari m-am străduit să statornicesc norme noi , menite să desăvârșească organizarea
instituțiilor respective, nu mă simt mai legat ca de aceea
a organizării contenciosului public, sau , cum i s-a spus, a **corpului de avocați ai statului**.

" Fără îndoială că , **unificarea legislativă a țării**, în care văd ultimul pas spre unificarea
însăși a scumpei noastre patrii, va rămâne , în fața timpurilor,
opera monumentală a guvernului, și chiar a generației noastre .
Într'înșa se cristalizează, de altfel, **strădania comună a celor mai luminate minți ale țării**,
și a sufletului plin de patriotism cald al frunțașilor săi.

Și iarăși, **toate celelate legi** cu rosturi speciale , supuse Corpurilor legiuitoare , sub ministeriatul
meu, și puse în aplicare sub acest ministeriat , **mi-au dat satisfacția de cea mai înaltă esență
etică, a operei cu adevărat utile ce mi-am asumat.**

" Toată această **operă de legiferare** - înfăptuită **sub auspiciile eminentilor mei înaintași la
Ministerul Justiției** , ocazie cu care le aduc omagiul meu de prețuire - o voi păstra dea pururi în
inimă , una din înfăptuirile mele cu cari mă pot mândri. "

Popovici / 5 iun.'33

- ▣ **Corpul de avocați ai statului**

[LD : să fie ... **procuratura de azi** ?]

" Totuși, ca jurist și ca om , atent cercetător și cunoscător al stărilor de lucruri înscăunate de vremi
în țara noastră, mă simt , în deosebi, mândru de această **lege de organizarea corpului de
avocați ai Statului, a magistraturii de dincoace de bară**, care , împreună cu cealaltă,
au menirea înaltă **să asigure buna administrare a dreptății în țară.**

Fiindcă, pe de o parte , pune capăt unei stări de penibil provizorat și vitregie uneia din categoriile
cele mai nedreptățite de slujitori devotați ai intereselor lui, iar pe de altă parte,
fiindcă le asigură în viitor , o garanție de prestigiu și de stabilitate ,
coresponzătoare chemării și rosturilor ei.

- ▣ **Evoluția funcției**

Până la 1872, **ocrotirea intereselor patrimoniale ale statului** - prin desființarea Consiliului de
Stat a lui Vodă Cuza - **a fost ca și abandonată** , pradă vremelniciei și stăpânirilor politice ;

La 1872, această ocrotire a fost încercințată **Consiliului de avocați ai Statului** ,

Înființat pe lângă Ministerul de domenii situația acestor apărători , nu este cu nimic ameliorată.

)) : Priviți și tratați ca elemente politice.)) : Înfrățiți cu soarta partidului și guvernului respectiv.

)) : Numiți în posturi de " ai noștri " , și plecând odată cu ei.

Putem afirma că "**avocații statului** " **au avut o situație de instabilitate** , incompatibilă cu funcția
la care erau chemați, și , totodată, **complet vătămătoare intereselor publice.**

)) : Lipsa de continuitate în organizarea proceselor ;)) : lipsa de siguranță în stabilirea atitudinii

față de diversele litigii ;)) : lipsa de autoritate , chiar , a avizelor față de anumite ministere și guverne ; **a fost de natură să plaseze avocații statului deadreptul în clientelea politică a regimurilor** , iar funcțiunea lor să o prefacă într-o simplă ficțiune , **la îndemâna tuturor contrafacerilor și tuturor abuzurilor.**

La un moment dat (Petre Carp) , **s-a făcut o încercare de inamovibilitate** , dar a fost un crâmpiei de reformă , care a eșuat lamentabil .

Svârlit din nou în vâltoarea prefacerilor politice , atât de pripite în țara noastră , așezământul avocaților Statului **a rămas în aceeaș stare până după război.**

Prin legile de organizare a ministerilor , **s-a încercat să li se dea o încadrare** care **să-i pună la adăpost** de vicisitudinile soartei și de riscurile efemeridei politice .

Popovici / 5 iun.'33

▣ **Legea avocaților Statului**

[LD : fiecare cu ce fusese învățat , educat , crescut ! Iată pe ce cale ... **ardelenii au introdus în legislația românească ... legi maghiare.**

Nu ar avea importanță ... dacă chiar trebuiau modificate]

Cauzele s-au înmulțit covârșitor : între stat și particulari , între Stat și alte instituții.

Cunoșteam sistemul "procuraturilor de finanțe " ce și-au vădit utilitatea peste munți.

[LD : adică în legislația austro-maghiară , ce mai ocolește !]

Oricât de deosebite ca origine istorică , **aceste procuraturi m-au inspirat în deosebi.**

Totodată am fost efectiv ajutat de serviciile prețioase , de experiența remarcabilă , de erudiția colaboratorilor de la minister , din barou și de la Corpurile legiuitoare.

Astfel am reușit să organizez , pentru prima oară în țara noastră [?!] ,

acest **corp de elită al apărătorilor judiciari** ai intereselor Statului : **contenciosul public.**

[Legea și expunerea de motive se pot studia , nu se va ocupa de ele

Le subliniază rațiunile .Le enumeră atribuțiile .Le subliniază importanța .]

----- M.Popovici / 5 iun.'33 -----

▣ **" Legea Nițescu " contra cametei**

Problema cametei a preocupat oamenii în toate timpurile .Filozofi și teologi s-au frământat să-l dea o soluție. Chestiunea cametei a fost soluționată de oamenii de legi , după nevoile vremurilor. Din 1879 ori de câte ori s-au încercat noi legiferări împotriva cametei , soluționarea echitabilă justă și morală , a fost înlăturată cu dibăcie.

Chestiunea cametei a fost pusă din nou pe tapet în 1931 , de către ministrul Voicu Nițescu.

Mulți s-au ridicat contra concepției morale a legii .

Legea cuprinzând numai 12 articole , a fost votată după multe discuții contradictorii .

Ea fixează **dobânda legală anuală la 1 %** în afacerile civile **și 2 % în afacerile comerciale** , **peste scontul BNR** , iar **dobânda convențională nu poate depăși 6 % acest scont.**

▣ **Modificarea legii**

Abia plecat din fruntea ministerului de Justiție , Legea a fost modificată .

Noul Parlament [Iorga ?] a mărit procentele , respectiv 9 % și 10 % ,

fixând dobânda convențională la 14 % !

Legea a fost atăcată fiind considerată ca atăcând creditul .

Actualul ministru de Justiție , Mihai Popovici , a revenit la legea Nițescu

----- legea Nițescu , contra cametei -----

Constantin D.Ratescu / 5 iun.'33

(Președ. Înalta Curte de Casație , s.II)

▣ **Codul penal**

▣ **Codul de procedură penală**

Cele două coduri , de curând întocmite de Consiliul legislativ , sub președinția lui I.Ionescu -Dolj.

Ele au fost prezentate de ministrul de Justiție Mihai Popovici , Adunării deputaților și Senatului.

S-a format o Comisie să le studieze. Comisia lucrează sânguincios.

La cererea ministrului Popovici , codurile au fost analizate și de Înalta Curte de Casație , care , după studiere , și-a dat avizul .

Proiectele corespund progreselor științei penale moderne - a ținut cont

și de **legile existente în ținuturile alipite [!!!]**

[**LD : deci , din nou , ardelenii introduc legislație austro-ungară !**]

și de **codul penal italian** [LD de ce acest cod ?] intrat în vigoare la 1 iul.'31 .

Rătescu / 1933

▣ Codul penal italian

[LD : explică în amănunte cum s-a elaborat , timp de 5 ani , codul italian ...]

Statul fascist având o **personalitate proprie politică**, socială și religioasă, a trebuit ca **această personalitate a statului să fie apărată** printr-o lege penală specifică. Noul cod penal italian a acceptat principiul că dreptul de a pedepsi este un drept de conservare și de apărare a statului , astfel cum sunt indicate de acțiunea politică a statului fascist .

Rătescu / 1933

▣ Codurile provinciilor alipite

Oarecari dificultăți s-ai interpus din cauza legiurilor diferite a provinciilor alipite : codul ungar (în Transilvania) , codul austriac (în Bucovina) , legiuri de care a trebuit să se țină seama.[LD : dar cel rusesc, în Basarabia ?]

Dar lucrarea s-a făcut și se așteaptă votarea ei , pentru a pune capăt haosului existent.

[înșiră și explică situația codurilor penale din Polonia, Germania, Elveția, Iugoslavia, Suedia, Cehoslovacia, Austria , Spania , Franța, ș.a]

----- codul penal / 1933 -----

JTh Florescu / 1933

Consiliul Legislativ

Prim -președinte , Alex.Gane.

Mihai Popovici a vorbit despre necesitatea înființării **Consiliului Legislativ**, deoarece **opera legislativă** reclamă : o **politică legislativă**, o **tehnică juridică**, **conștiința practicii juridice**, **jurisprudență**, **doctrină juridică**, **legislație comparată**, **istoria dreptului**, **psihologia poporului** , **tehnologia legislativă**, etc etc.

Această vastă pregătire nu se pot găsi decât la cei cari se consacră unui studiu profund al științei dreptului.

După unire , chiar primul guvern parlamentar din **1919**, a înțeles importanța creerii unui astfel de organ, și **d.Ștefan Cicio Pop** , **ministru de Justiție** în guvernul Vaida , a prezentat un Proiect de lege pentru crearea Consiliului Legislativ.

Legiuitorul constituant din 1923, a ținut seama de dezideratele oamenilor politici și a oamenilor de drept, înființând , prin **art. 76** , **Consiliul legislativ.**

Legiuitorul din 1925 , a dat Consiliului legislativ multe și importante atribuțiuni :

- / Să studieze , în raport cu doctrina, jurisprudența istoria, legislația comparată, chestiunile ce i se vor deferi ;
  - / Să întocmească studii preparatorii , ante-proiecte sau proiecte de legi și regulamente generale ;
- Consiliul a dat până în prezent la iveală proiectele codului civil și codul de procedură civilă ; codul comercial , combie, cecul ;
- Consiliul urmează să ducă la bun sfârșit unificarea celorlalți părți din codul civil și codul maritim.

----- Consiliul Legislativ / 1933 -----

Al. Stircea / 1933

(prim-președinte al Curții de Apel din București, secretar gral al Ministerului de Justiție)

▣ Organizarea judecătorească

- I.) În epoca când principiul separațiunii puterilor în stat , își face apariția și **cea dintâi organizare judecătorească** , dată de Regulamentele Organice ale Munteniei și Moldovei. [descrie și explică separația puterilor în stat]
- II.) A doua lege de organizare judecătorească este a lui IoanCuza Vodă , la 4 iul.1865 . [descrie și explică prevederile legii]
- III) Legea lui Teodor Rosetti din 1890 , care extinde principiul inamovibilității la anumite instanțe...
- IV .) Legea lui Toma Stelian ,de la 1907, care a dat o mare atenție organizării judecătorești, a extins inamovibilitatea asupra judecătorilor tribunalelor .....
- V.) Legea Mârzescu , 1924 . [nu spune nimic despre ea]

Așa dar , epoca imediat postbelică , găsește magistratura sub regimul Toma Stelian .

Dar turburarea firească de după unire , a atins și magistratura.

----- organizarea judecătorească / 1933 -----

Guvern IG Duca .14 nov.'33

Alegeri .

Asasinarea lui Duca, 29 dec.'34

Guvern Angelescu / Guvern Tătărescu

▣ **Interzicerea Gărzii de Fier** - descinderi, confiscări, arestări - 9 dec.'33 Vezi **fișier G de F**

▣ **Campania electorală** - organele de ordine - Vezi fișier **Alegeri II**

▣ **Asasinarea lui IG Duca** , Sinaia - slăbiciunea organelor de ordine . Vezi la **fișier Guvern**

Guvern Gh.Tătărescu .Legislatura I. Sesiunea ordinară. 1 febr.'34

▣ **Comemorarea lui IG Duca** ; critici la adresa organelor de ordine . Vezi fișier **PNL VI**

30.) Validarea alegerilor : slăbiciunea , abuzurile, organelor de ordine , 8 febr.'34

Buletin parlamentar : comunicări, confruntări, **Cameră și Senat** ,8 - 9 febr.'34

// **Validări** , episoade: Prahova, Lăpușna, Sălaj , Suceava , Mehedinți ș.a

Vezi fișier **Alegeri II**

// **Preludii** la asasinarea lui IG Duca ; campania electorală; Vezi fișier **G de Fier**

("Lupta" , an XIII, nr.3.687 , 9 febr.'34 + foto Călinescu, lamandi) (DAD, MO 7, 9 febr.'34

"Lupta " / 9 febr.'34

lamandi / 8 febr.'34

▣ **Poliția, Jandarmeria** .

▣ **PNL- PNT - și ... poliția**

▣ **PNL- PNT - și ... mișcările anarhice**

Armand Călinescu , M.Ghelmegeanu , cei doi tineri național-țărăniști au relatat cu talent, cu vioiciune, cu ironie dar cu urbanitate, despre **isprăvile electorale** din județele Prahova și Lăpușna. **Petre Bejan** , tânărul liberal, a replicat .

S-a încins un **duel** între fostul - **Călinescu** - și actualul - **lamandi** - subsecretar de stat la Interne , privind **responsabilitatea față de curentele extremiste** .

lamandi / 8 febr.'34

▣ **Poliția, Jandarmeria** .

- "Noi ne găsim în fața unei **legi a poliției votată în 1929**,

lege care are **multe părți bune** , dar care , în ce privește aplicarea ei, a lăsat foarte mult de dorit .Aplicarea legii s-a făcut așa cum ați crezut dvs.național-țărăniștii s-o faceți.

Eu nu voi spune că toți funcționarii superiori din poliție sunt totți național-țărăniști .

Dar , în orice caz, **organizarea poliției așa cum e azi, are o vădită nuanță național-țărăniștă**.

[-----] Pentru a pune lucrurile la punct, [-----] **vom veni cu o modificare a legii polițiilor**

în ce privește încadrarea , și **vom face revizuirea , nu de la 1929 ci de la 1924** ,

plecând de la **aplicarea integrală a statutul funcționarilor**.

Nu ne puteți face o vină din faptul că, atunci **când am venit la guvernare** ,

și aveam răspunderea, ne-am văzut siliți să constatăm că

)): acțiunea noastră este sabotată permanent de organele de poliție. "

Vict.lamandi - Armd.Călinescu / Cameră / 8 febr.'34

▣ **PNL- PNT - și ... poliția**

- **lamandi** : " Dvs, național-țărăniștii, ar trebui să fiți mai prudenți în această direcțiune.

Sunt pentru **raporturi cât mai civilizate între noi** ,

care reprezentăm un mare partid de guvernământ , și dvs ,

care reprezentați alt mare partid de guvernământ.

Dar dați-ne voie să restabilim echilibrul firesc de care are nevoie țara ca să meargă înainte ."

- **Călinescu** : "Eu nu vă contest dreptul de a veni cu **o lege de modificare a polițiilor**.

[-----])): Nu este exact că în poliție am pus oameni din partidul nostru.

Ei au fost numiți funcționari numai pe bază de examen.[-----]

Eu recunosc un lucru : organele polițienești , cele de la periferii, sunt slabe astăzi.
Am făcut tot ce am putut pentru a remedia situația. Dar dvs **de ce nu așteptați să aduceți legea și apoi să faceți schimbările de funcționari ?** Afirmati că o parte din funcționari are o coloratură de partid. Este pentru mine o surprindere .Acum aflu întâi."

- **lamandi :** "**De ce am făcut noi anume schimbări în poliție ? Pentru a putea governa.**
Noi ne-am găsit în primele zile de guvernare în imposibilitatea de a ne mișca ,
din cauza aparatului de stat care a fost complet schimbat ."

Vict.lamandi - Armd.Călinescu / 8 febr.'34

¶ PNL- PNT - și ... mișcările anarhice

Eu personal am pentru dvs , dle Călinescu, **toată considerațiunea și vă aduc omagiul meu** pentru felul cum v-ați comportat **la ministerul de Interne .**
Dar să-mi dați voie să viu și să **vă aduc și învinuirea gravă** care planează asupra dvs,
ca partid de guvernământ. Dacă astăzi ne găsim în situația cunoscută ,
care se zbate între anarhie și siguranța zilei de mâine,

)): în bună măsură **se datorește lipsei dvs de perspicacitate și înțelegere a vremilor.**
Eu **vă cunosc personal, dar nu dvs erați conducătorul guvernului** de atunci,
și)): întreaga dezorganizare a țării, și toată mișcarea anarhică
care **ne-a dus la atentatul de la Sinaia ,**

nu s-ar fi întâmplat , **dacă guvernarea dvs** de un an și ceva

- **Călinescu :** " Sunt dator să relev și să **protestez cu toată energia** împotriva unei insinuații
pe care ați făcut-o. **Ați spus că ar fi fost cineva în guvernul nostru**
care n-a avut perspicacitatea necesară să stăpânească mișcările la care asistăm astăzi.

Vom răspunde la aceasta și nu vom rămâne datori.

Țin însă să constat că , atâta timp cât am fost la guvern ordinea publică n-a fost turburată ,
și că)): sub dvs ați ajuns la asasinatul cunoscut ."

- **lamandi :** "Eu înțeleg solidaritatea cu guvernul din care ați făcut parte.

Declar însă și acum : **)) : conducerea guvernului dvs.nu a avut perspicacitatea necesară**
să vadă **adevărate primejdii** pe care o înfățișau anumite mișcări, pentru a lua la timp măsurile
necesare. [-----]Până vom discuta cu obiectivitate, cu actele în mână, țin să vă amintesc că

)) : ați menținut ordinea cu toleranță excesivă a mișcării de extremă dreapta și
în special **a acelei mișcări care a dus la asasinarea de la Sinaia.**

Și ați vrut să faceți **un joc politic din această mișcare , dar nu v-ați dat seama ,**

cum am impresia că nu vă dați seama nici astăzi, **că vă poate fi fatal și d-voastră și regimului**
pe baza căruia ne găsim cu toții aici " (aplauze prelungite la majoritate)

- **G.Cuza (LANC) :** " Nu știm dacă **suntem înglobați și noi în această mișcare de extremă**
dreapta ? Protestăm dacă e vorba de noi ."

Validări / 8 febr.'34

31.) I.Mihalache, Tabloul abuzurilor : funcționari, polițiști, militari, jandarmi , 9 febr.'34

Întrevederi Gh.Tătărescu -I.Mihalache : destindere ! 9 febr.'34

("Lupta " , 9 febr.'34)

Unele fapte care s-au produs par a indica faptul că **posibilitatea destinderii a fost definitiv**
abandonată. Atmosfera în care se desfășuraseră **primele validări în Cameră,**
unde s-au ridicat chestiuni foarte delicate, **a constituit un indiciu că cel puțin între cele două**
mari partide de guvernământ se poate duce o luptă civilizată.

După cum se știe , **Gh.Tătărescu a avut o serie de întrevederi cu șefii de partide ,**
în vederea unei " destinderi "

Mihalache a condiționat destinderea de sancționarea exemplară a tuturor abuzurilor
electorale din alegeri. Tătărescu a cerut dovezi, promițând sancționarea.

La recepția de la Peleş (vizita suveranilor bulgari) , Regele a avut o discuție animată cu
Tătărescu și Mihalache . În cercurile politice a "transpirat" dorința Regelui de destindere.

La întrevederea ultimă (acasă la Tătărescu) , **Mihalache a predat Tabloul funcționarilor,**

magistraților, ofițerilor , jandarmilor, vinovați de abuzuri și fraude electorale.

Întrevederi Mihalache - Tătărașcu / febr.'34

32.) **Petre Andrei , Ion Mihalache - Victor Iamandi** , la validări : **Garda de Fier** , 9 febr.'34
("Universul" , an 51, nr.40, 11 febr.'34 ; DAD, MO 7, 9 febr.'34, fișe)

Petre Andrei , Ion Mihalache - Victor Iamandi / Camera , 9 febr.'34

≡ Atitudinea față de Garda de Fier .

[LD : la validările alegerilor de la Roman]

[-----]

Vezi textul integral la fișier **Garda de Fier**

A doua intervenție /

- **Mihalache : Se vede silit să spună ce răspuns i-a dat lui IG Duca , la 9 dec.1933, când , întâmplător , i s-a adus la cunoștință dizolvarea Gărzii de Fier :**

< Toți trebuie să luptăm contra anarhiei, dar cu mijloace legale >

Dacă dvs veneți cu o lege care să trateze "excepțional" partidele teroriste, eram de acord.))): Dar metoda dvs nu a fost legală " [-----]

A doua observație. " Dvs ați început represiunea , ați arestat niște fruntași ,

dar nu pe fruntașii fruntașilor.!!!!) Pe unul [Moța] am citit în gazetă ,

că l-ați găsit după 30 de zile , stătea nederanjat acasă la el .

Iar pe șeful organizației [CZCodreanu] nu l-ați arestat ! !!!!)

De aceea plutește echivocul !

"Sunt informat din surse foarte serioase că în ziua de 9 decembrie ,

prefectul Poliției Capitalei [Gabriel Marinescu] ar fi întrebat pe fostul șef de guvern

[IG Duca] dacă consimte ca șeful Gărzii de Fier [CZCodreanu]

să ceară o audiență la Palat , dar d. Duca a interzis acest lucru."

Asta era pe 9 decembrie . Pe 10 decembrie a venit dizolvarea și arestările.

)): "Cum se poate ca , de atunci până acum , să nu-l găsească ?

Din două, una : sau este complice sau este incapabil.

Și într-un caz și în altul, trebuia să tragă consecințele .

Și trebuie să-și tragă consecințele însuși ministrul de Interne.Este dator cu un răspuns.

Vă rog să răspundeți , pentru ce șeful poliției care a intervenit pentru audiență ,

I-a pierdut din mână ? Este incapabil sau este complice ? "

A doua replică

- Iamandi :

[LD : care să fie adevărul cu ascunsul lui CZCodreanu de Lupeasca ? de Gabriel Marinescu ?

Sau Mihalache, rachiunos pe Marinescu ; sau Iamandi naiv și credul !]

DI Mihalache a ridicat chestiunea felului cum și-a făcut datoria organele de poliție, mergând până acolo încât parcă știe mai multe decât noi.

Vorbește de intervenția făcută de șeful poliției Capitalei [Marinescu !] ,

de intervenția acestuia ca Regele să-l primească pe Codreanu în audiență ...

)): "Dați-mi voie să desmint această aserțiune a dvs. !!!!) Ea poate fi produsul imaginației

multor intriganți , multor colportori de la diferitele răspântii ale străzilor din București sau din

diferite localuri , nu corespund însă adevărului,fiindcă trebuie să fiți convins de un lucru :

atunci când guvernul s-a oprit la soluția dizolvării, nu mai era posibil să se încerce o

revenire asupra unei hotărâri luate și, în orice caz, nu mai era posibil să se încerce

ca acela [CZCodreanu] care trebuia dizolvat peste câteva ceasuri,

să se ducă în fața Majestății Sale să se explice asupra unei chestiuni care nu mai avea nici un rost de a fi discutată și explicată în acel moment.

Mihalache se întreabă de ce nu a fost arestat , până acum Corneliu Codreanu ?

"N-a fost arestat .Nu vă pot da detaliile acestei chestiuni [-----] sunteți în măsură să

cunoașteți peripețiile unei urmări și care sunt dificultățile care se ivesc în fața unei asemenea

acțiuni polițienești .[-----] Vom da satisfacție completă opiniei publice ,

pentru ca și conducătorul Gărzii de Fier

nu va mai scăpa nici vigilentei și nici sancțiunii legii.!!!!)

[-----]

Nu vreau să termin cu un nou reproș la adresa dvs., dar , **orice aș face eu**, în fața opiniei publice **dvs ați prefătat evenimentele de ieri.**

Dați-ne și dvs astăzi concursul, pentru a repune lucrurile în stare normală "

(**apaluze prelungite și repetate la PNL**)

Validarea alegerilor / 9 febr.'34

33.) **Gr.Iunian** (PTR) , discurs la Mesaj, 2 mart.'34

(DAD, MO 16, șed. de vineri, 2 mart.'34 , p. 553- 561)

▣ **Dizolvarea Gărzii de Fier .**

▣ **Măsurile de represiune .**

▣ **Arestarea oamenilor ne-legionari.▣ Procesele**

Gr.Iunian / 2 mart.'34

▣ **Dizolvarea Gărzii de Fier .**

[LD : ține cont că era jurist, că fusese ministru la Justiție !]

-)): " În această caracterizare a **structurii dvs** [burgheze] ,

în această caracterizare a **concepțiilor dvs** [prosperitatea, proprietatea] , a **rostului** pe care singuri vi-l rânduți și vi-l precizați, în viața noastră politică,

)): **în aceasta stau și izvorul tuturor greșelilor trecute**

și **imposibilitatea de realizare a măsurilor** care sunt așteptate azi pentru o reală îndreptare a situațiunii economice , pentru **lecuirea crizei economice și morale .**

"Și , d-lor, **s-au învederat aceste greșeli** , de îndată ce ați venit la guvern.

Cum ați venit la guvern, ați procedat în prim rând la o măsură menită

- credeți dvs - **să stabilească ordinea .**

Primul act real pe care l-ați făcut **a fost dizolvarea Gărzii de Fier,**

prin decretul din **9 decembrie 1933.**[-----]

O gravă greșală , din punctul de vedere

al menținerii vieții constituționale și parlamentare .

Într-adevăr, d-lor, **cu ce drept dizolvați dvs un partid politic ?**

Am auzit că veți veni aici acum și **veți aduce o lege a apărării statutului.**

Vom dezbate atunci această lege a dvs .

Dar cu ce drept dizolvați dvs azi o grupare politică ?

Organizație subversivă ?

Am auzit spunându-se aici că **era o grupare cu o manifestări subversive,**

și că, deci, aveți îndreptățirea să o dizolvați.

))): Apoi, bine, d-lor, dar **dacă se găseau vinovați**, ce vă împiedica pe dvs ca,

în cadrul dispozițiilor legale , **să luați măsuri împotriva celor vinovați?**

Așa de puțin a fost, însă, întemeiată această justificare a dvs,

încât, în timpul **de la 9 decembrie și până la 29 decembrie**, cât au fost arestați fruntașii acestei mișcări ,))): **nu ați făcut nici un fel de cercetări .**

Dacă ați fi făcut cercetări , poate că **ați fi dat de urma unor încercări** și poate că

))): **ați fi înlăturat** acea nenorocită faptă , **acel asasinat** , săvârșit **împotriva omului** care, **cel din urmă ar fi fost îndreptățit să sufere** rezultatele unui asemenea odios act.

Dar , dlor, ați justificat această dizolvare prin caracterul ei subversiv."

))): **"Ce vă va împiedica mâine**, pe dvs, sau pe un alt partid, - și am auzit aici membrii unui partid amenințându-vă pe dvs - ce vă va împiedica mâine , **să dizolvați orice grupare**

politică ? Unde începe acțiunea subversivă și unde se termină ea ?

Amenințări de violență ?

" **Ce înseamnă amenințări de violență ?**

))): Sunteți dvs așa de siguri că, **în trecutul dvs apropiat** , **nu aveți să înregistrați amenințări de violență ?** S-ar fi putut oare cineva gândi să rezeme pe ele

hotărârea de **dizolvare a partidului dvs ?** **Puteți dvs** , cu inima ușoară - și convenind că dvs

apărați existența regimului parlamentar - să recurgeți la această măsură ?

Alegerile - moment potrivit ?

"Dar , dlor, **este un lucru ciudat** .Vă plângeți de manifestări subversive și, pentru ca să reprimăți caracterul subversiv al mișcării , **ați fost nevoiți să suprimați Garda de Fier. Când ?**

Când se prezenta în fața corpului electoral .

)): **Ce manifestare mai aparentă , mai fățîșă , poate să aibă o grupare , decât de a se înfățîșa în fața corpului electoral , spre a-și arăta punctul său de vedere ?**

Prin urmare, nu în momentul în care ar fi apărut caracterul subversiv al mișcării , ceea ce v-ar fi îndreptățit să luați măsuri împotriva ei , dar , în momentul când, dimpotrivă, se acuza caracterul fățîș al acestei grupări , și în momentul când, în concurență și cu dvs , și cu celelate partide , **facea apel la opinia publică , pentru ca să spună , în ce măsură poate să fie reprezentată aici** , ați luat măsurile de dizolvare în contra ei.

Semnalul opiniei publice .

" **Dacă se prezenta în fața țării, ce s-ar fi putut întâmpla ?**

Sau mișcarea aceasta nu avea nici o suprafață și atunci, dacă nu avea nici o suprafață, alegerile aveau să o învedreze ;

sau mișcarea aceasta avea un ecou în opinia publică și era bine să fie verificat , cu un moment mai înainte , **acest ecou**, pentru ca , înregistrându-l , și înregistrând cu el, în același timp, **acest fapt ciudat și illogic**, că

)): **o mișcare care reprezintă o concepție străină** de înțelegerea noastră, de sentimentele noastre, și **)):** **care folosește mijloace nepotrivit e** cu simțimintele și cu tendințele către blândețe ale poporului nostru , **are totuși ecou în opinia publică.**

Atunci **erați datori să deslușiți cauzele adevărate** ale acestui ecou.

Și **ați fi putut să vedeți** că, ceea ce este **mai important în această manifestare** ,

)): **nu este nici cea afixare de naționalism,**

)): **nici măcar reclamarea unor noi forme de stat**

- ceea ce este important nu numai în cadrul mișcării Gărzii de Fier -

dar în starea de spirit mult răspândită în masse -

Sentimentul de răzvrătire contra PNL !

)):este nemulțumirea împotriva unui **anume regim care se prelungeste** ,

este această **tendință de răsvrătire în contra** unei anumite înțelegeri ,

cu privire la **alcătuirile noastre politice și economice** ,

este un sentiment de răzvrătire , pe care nu l-ați întâlnit prima oară acum,

pe care **l-ați mai întâlnit în fața dvs în trecut** . Pe care **l-ați întâlnit permanent "**

[-----**valurile de răzvrătiri contra PNL: Averescu , țărăniștii, PNT** -----]

)): "Față de această nouă decepție ,creată de PNT , în forma în care evoluase ,

tendința de împotrivire la dănuirea a ceea ce a fost , **[adică contra PNL]**

își caută o nouă canalizare și a crezut la un moment dat că o poate găsi în această **mișcare**

a Gărzii de Fier . Aceasta nu ați înțeles dvs.

Peste toate greșelile de manifestare [!!!] ,

peste toate manifestațiunile vinovate ale unor criminali [!!!] și reprobate unanim,

în posibilitatea de realizare a acestei mișcări ,

dvs trebuia să căutați cauza care a făcut-o posibilă și,

cu cât recunoșteți mai mult pericolul manifestării sub această formă ,

cu atât trebuia să încercați să remediați cauzele care au putut să dea naștere acestei mișcări ,

pentru **ca să faceți posibilă acțiunea de îndreptare** ,

care este unanim așteptată. " [-----]

Gr.lunian / 2 mart.'34

▣ Măsurile de represiune .

▣ Arestarea oamenilor ne-legionari.

)): "Ați crezut că prin dizolvarea Gărzii de Fier , puteți să înlăturați cauza acestor manifestări de răzvrătire , fără să înțelegeți că ele rămân permanente împotriva prelungirii a ceea ce a fost și cu dorința de a așeza ceva nou.

)): Nu ați înțeles forța ce reprezintă acea mistică a posibilității de viitor , mistica mirajelor, mistica utopiilor - cum o numiți dvs - mistica posibilităților și realizărilor de mâine - afirmăm noi.

)): De aici a urmat o serie de greșeli .

Este adevărat că nici dvs, nici noi, nu putem să calculăm cât de grave vor fi consecințele , și la ce dureroase manifestări , pentru noi toți, vom ajunge .

)): Dar , după aceasta ,ați procedat la o serie de măsuri , arestări , și în afară de cadrul Gărzii de Fier, și care erau anunțate încă de pe vremea dizolvării Gărzii de fier : ați anunțat atunci că veți urmări și pe acei cari, prin orice mod, ar arăta că au același scop pe care îl urmărește Garda de Fier, adică o altă așezare politică.

)): Și am văzut arestați mii de oameni , fără nici un fel de criteriu de alegere , oameni care n-aveau nici un amestec , nici măcar cu manifestările de viață internă ale organizației politice dizolvate , cu atât mai puțin cu actul criminal, care a fost reprob de toată lumea.

)): Ați arestat oameni cu totul străini de această organizație.

Ați arestat directori de gazetă , pe profesorul Nae Ionescu, directorul unei gazete independente, ați arestat pe profesorul Crainic, directorul gazetei "Calendarul " și pe profesorul Dragoș Protopopescu.

)): Pe toți, fără nici un fel de justificare ; i-ați ținut arestați 30 de zile, fără mandat măcar , alte 30 de zile pe baza mandatelor emise, pentru ca acum să începeți să triați și să dați drumul , rând pe rând, mărturisind prin aceasta chiar, cel puțin față de sutele oamenilor deja eliberați, că măsura dvs era cu totul nejustificată și nelegală.

Nu voi stărui asupra acestor arestări ilegale , pentru că vreau să aduc aceste chestiuni în dezbateri, cu prilejul interpelării pe care am anunțat-o ."

Gr.lunian / 2 mart.'34

▣ Procesele

[LD : în principiu avea dreptate . dar ... cum a rezolvat justiția civilă procesele de până atunci aale legionarilor asasini ?! Eu nu-mi dau seama , din această gâlceavă , de partea cui este adevărul. Totuși ... fusese asasinat un prim ministru !

Asasinatul era politic ! Pe de altă parte, se știa cât de contaminat de naționalism era și personalul de justiție . Cu ce srupule juridice jongla lunian !

Nu-i cunosc opiniile la asasinatele din 1940 . Nu-i cunosc nici sfârșitul ...

Dar oare , el care a apărut în procese , și comuniști , ce ar fi zis de procesele făcute de comuniști, după '44 ?]

)): " Dar ați făcut ceva mai grav : ați instituit starea de asediu , cu un singur scop, acela de a trece asupra organelor de cercetare și de judecată militară, judecarea proceselor celor pe care i-ați urmărit , fără să vă dați seama cât de grav pericol reprezintă măsura pe care ați luat-o.

)): N-aveți încredere în justiția civilă ? Pentru ce ?

Sunt vinovați ? Lăsați-i să fie urmăriți cu toate rigorile legii - suntem alături de dvs - înaintea judecătorilor firești.

)): Pentru ce ați investit organele de justiție militară ?

Nu aveți încredere în justiția civilă ? Ce vă îndreptățește să-i aduceți această ofensă ? Scontați de supunere din partea justiției militare ?

)): Pentru ce veniți să aruncați acest oprobriu asupra armatei ?

Pentru ce nu înțelegeți că avem datoria să n-o lăsăm cu nimic înrăuită de luptele noastre politice ? "

Gr.lunian / 2 mart.'34

34.) **Gr.Iunian** (PRȚ) , **comunicare : arestarea lui Nae Ionescu** , 6 mart.'34
// rolul lui Titulescu în arestarea și rearestarea lui Nae Ionescu //
// despre represiuni, arestări ; despre proces //
Virgil Madgearu - se asociază întrebării ; apără pe Titulescu ;
O.Goga - se asociază comunicării ; **Argetoianu** -cere accelerarea procesului ;
CCGiurescu -cere anchetă parlamentară ; **Vict.Iamandi** și **Al.Mavrodi** -răspund .
("Dimineața " , an 30, nr. 9769, 8 mart.'34 + foto **Argetoianu, Iamandi , Mavrodi**)

Gr.Iunian (PRȚ)

- ▣ **Arestările lui Nae Ionescu Virgil Madgearu**
- ▣ **Intervenție - pentru intrarea în legalitate**
- ▣ **Protest pentru implicarea lui Titulescu .Octavian Goga /**
- ▣ **Comunicare cu același obiect .**

C.Argetoianu / 6 mart.'34

- ▣ **Grăbirea judecării procesului crimei de la Sinaia**

CCGiurescu /

- ▣ **Anchetă parlamentară ! Victor Iamandi** / 6 mart.'34
- ▣ **Arestarea lui Nae Ionescu ▣ Autoritatea judecătorească**
- ▣ **Iunian - arestarea lui Nae Ionescu**
- ▣ **Legionari arestați la Jilava**
- ▣ **Goga - mișcarea legionară**
- ▣ **Procesul unui complot**
- ▣ **Răspuns lui Argetoianu ș.a.**

Gr.Iunian (PRȚ)

- ▣ **Arestările lui Nae Ionescu**

Adresează **o comunicare primului ministru** în legătură cu **arestările ilegale** ce s-au operat în ultimul timp. **Între cei arestați**, se află și **profesorul Nae Ionescu**.

/ Acesta a fost **arestat în ziua de 2 ianuarie**, la Sinaia, cu puțin timp înainte de a fi primit în audiență la Rege . **Puțină vreme după arestare, comisarul** ce executase ordinul a venit **să-și ceară scuze spunând că a fost o greșeală**.

Câteva ore după aceasta , însă, **profesorul Nae Ionescu a fost arestat din nou și adus în Capitală** , unde **a fost predat poliției**.

De acolo, **a fost trimis la Consiliul de război**, unde a fost reținut până la **25 ianuarie** .

DI Iunian se ocupă apoi de ciudățenia cazului că d. Titulescu n-ar fi vrut să intre în guvernul Tătărescu , până ce nu s-a produs arestarea lui Nae Ionescu.

D.Iunian adaugă că acesta **este un zvon , [!!!]** căruia nu-i vine să-i dea crezare .

La fel ca Nae Ionescu **au fost arestați și mulți alții** , fără a li se preciza vreo vină.

/ **La 25 ianuarie** s-a dat împotriva lui Nae Ionescu **ordin de urmărire** de către ministrul Armatei.[**Uică**] De abia **la 5 februarie** s-a adus **un mandat de arestare** împotriva lui. **Unica învinuire** care i se aduce este aceea prevăzută în **art. 8 din Legea pentru apărarea ordinii publice, adică provocarea directă , prin scrisori și publicații , la săvârșirea de crimă** ,și constă, în fapt , în **unele articole** , din care , parte , **apăruseră după ce starea de asediu și cenzura fuseseră oprite**.

/ **La 5 martie**, când **expira acel mandat de arestare** a d-lui Ionescu, **el trebuia reânoit**.

DI g-ral Mihail Ionescu, comandantul Corpului II armată, însă, în competența căruia intră confirmarea sau infirmarea mandatelor, **a revocat mandatul** , așa că

d.Nae Ionescu a fost pus în libertate luni, la ora 6 și jumătate d.a.

[**probabil pe 5 martie , deci cu o zi înainte, dar a apucat să vorbească cu Iunian câteva ore**]

/ **La ora 10 jumătate seara , însă, pe când d.Iunian se afla acasă la d.Nae Ionescu , au venit domnii comisari regali** , colonel [ștersătură] , colonel **Hotineanu și Pascu** și i-au comunicat că **trebuie să-l aresteze din nou** , deoarece s-a făcut o greșeală.

Prof.Nae Ionescu a fost ridicat .

/ **Iunian a întrebat la telefon pe d. prim ministru , Tătărașcu**, ca să-i lămurească această ilegalitate , dar d. **Tătărașcu i-a răspuns că este ocupat** de alte probleme mai importante , venind de la lucrarea unei comisii .

/ **D.Iunian protestează** împotriva faptului că **se calcă în picioare libertățile cetățenști** . D-sa se întreabă **de unde vin poruncile** care , când legile sunt în vigoare, **săvârșesc abuzuri**. D.Iunian declară că **ar înțelege** ca un asemenea abuz să aibă măcar scuza de **a fi un act de autoritate** , adică **un act de guvernământ** .

Arată apoi că , cu prilejul dezvoltării interpelării anunțate , **d-sa va explica ce înseamnă un act de guvernământ**, și **dacă** este posibil ca un asemenea act de guvernământ să fie un pretext pentru dizolvarea grupărilor politice , arestări și răpirea libertăților individuale.

/ În concluzie , **d. Iunian întreabă de ce , la 4 ore după eliberarea lui Nae Ionescu , Dragoș Protopopescu și alții, aceștia au fost arestați din nou ?**

----- Gr.Iunian / interpelarea -----

Virgil Madgearu

▣ **Intervenție - pentru intrarea în legalitate**

▣ **Protest pentru implicarea lui Titulescu .**

" Se aduc mereu **interpelări în legătură cu arestările** făcute în urma **odiosului atentat de la Sinaia** .Necunoscând chestiunile pendinte , **nu ne putem pronunța dacă este sau nu admisibilă arestarea unor oameni , fără instrucție sau ordonanță de urmărire** .

Oamenii sunt arestați și nu li se spune de ce , apoi sunt eliberați , fără să li se spună de ce au fost arestați și eliberați dnii Nae Ionescu și ceilalți ,

Întrebarea : **cine răspunde oare de arestare ? Pentru ce sunt liberați și iarăși arestați ?**

Acest joc nu poate fi tolerat când se acoperă cu actul de guvernământ , în dosul căruia se fac abuzuri . **Noi nu mai putem să admitem continuarea acestui sistem** și de aceea

rog pe d. **președinte al Consiliului de miniștri să lămurească țara ,**

pentru ce au fost liberați și pentru ce au fost rearestați d-nii Nae Ionescu și ceilalți ?

[-----]

Octavian Goga /

▣ **Comunicare cu același obiect .**

De ce a fost arestat, eliberat și rearestat prof. Nae Ionescu ?

C.Argetoianu / 6 mart.'34

▣ **Grăbirea judecării procesului crimei de la Sinaia**

" În nedumerirea generală, față de cele întâmplate ieri [**5 mart**] **mă asociez și eu**

la întrebările puse de la această tribună și la toate câte au fost puse aici ,

)): în afară de micul cuplet al onoratului nostru prieten dl Madgearu **cu privire la dl Titulescu ,** fiindcă toată lumea o știe domnul **Titulescu n-are ce căuta în afacerea aceasta .**

Nu m-am urcat însă la această tribună numai pentru a face act de asociație la cele spuse de predecesorii mei , ci fiindcă doresc să **atrag atenția onoratului guvern** asupra repercusiunii

în opinia publică a întregilor evenimente , care s-au succedat în această chestiune

a **procesului asasinării regretatului Duca .**

Cred că în momentul de față **țara așteaptă** de la această Cameră înfăptuiri utile.[-----]

)): Eu cred că **dacă dvs , guvernul, procedați cu sinceritate , cu promptitudine ,**

)): și dacă procesul principal era deja astăzi un lucru judecat - fie ca anumite procese secundare să se dezvolte ulterior - **nu erați în necesitatea să mai mențineți**

starea de asediu și cenzură. Prin urmare , nu ați fi avut , în momentul de față ,

opinia publică sub o stare de compresiune și deci, de enervare .

Și merg și mai departe : cred că **evenimente ca cel petrecut ieri [eliberarea și rearestarea lui**

Nae Ionescu] nu s-ar fi putut întâmpla .Iar dacă nu s-ar fi întâmplat , era mai bine pentru

prestigiul guvernului. Nu vorbesc despre **cel eliberat și arestat după 2 ore**

[Nae Ionescu] pentru că acelaia **dvs îi faceți o aoreolă de martir .**

Pe mine nu mă interesează , însă acest lucru.

Eu sunt un om al realității [**LD : doamne ce-i tot trage Argetoianu cu acest refere !**]

și **aș vrea să vă văd** venind mai degrabă cu **legile organice** pe care le-ați promis.

CCGiurescu /

▣ **Anchetă parlamentară !**

Revine la propunerea făcută de Constantinescu - Bordeni cu privire la necesitatea de a se institui o anchetă parlamentară pentru cercetarea modului cum s-au făcut arestările unor membri ai Gărzii de Fier .

Socoate că această propunere trebuie pusă pe ordinea de zi.

Victor Iamandi / 6 mart.'34

▣ Arestarea lui Nae Ionescu

" Chestiunea ridicată de onorații reprezentanți ai partidelor de opoziție în această Cameră , aceea a arestării lui Nae Ionescu ,)): a fost folosită de fiecare dintre dvs , după cele ce au urmat la această tribună , nu atât pentru a protesta împotriva lucrurilor petrecute ieri după prânz] 5 mart] cât de a readuce din nou aceeași stăruitoare chestiune, interesantă pentru unii dintre dvs. din multe puncte de privire , a acțiunii judecătorești deschise împotriva Gărzii de Fier."

Vict.Iamandi / 6 mart.'34

▣ Autoritatea judecătorească

▣ Iunian - arestarea lui Nae Ionescu

" În prima chestiune , aceea pe care d.Iunian a considerat-o , spre deosebire de toți ceilalți vorbitori , de o importanță mai deosebită, rearestarea dlui Nae Ionescu, guvernul nu poate da decât un răspuns. D.Nae Ionescu se găsește trimis înaintea instanței judecătorești , competentă în această afacere.

Asupra eliberării sau asupra menținerii sale în arest ,

autoritatea judecătorească respectivă , ea singură este chemată să se pronunțe.

Noi , ca putere executivă, nu avem dreptul nici de a ne amesteca , nici de a impieta asupra hotărârilor ei.

)): Este surprinzător că dvs , cea mai mare parte oameni de drept - afară de d. Goga - și oameni care cunoașteți mersul lucrurilor în această țară, sub raportul instituțiilor judecătorești , și civile și militare , ați putut veni la această tribună și să aduceți învinuiri guvernului

)):că nu a găsit de cuviință de a se amesteca în această chestiune și de a ordona justiției militare lăsarea în libertate a lui Nae Ionescu.

Dacă justiția va fi greșit când l-a eliberat sau va fi greșit atunci când l-a rearestat rămâne să se vadă în cursul desbaterilor acestui proces ,

care vor avea loc în scurtă vreme.[-----]

Victor Iamandi / 6 mart.'34

▣ Legionari arestați la Jilava

▣ Goga - mișcarea legionară

" A doua chestiune .

În special d.Goga este o parte scumpă a sufletului său, mișcarea aceasta naționalistă pe care d-sa persistă să o creadă simbolizată de Garda de Fier ,

se ocupă din nou de arestări și a spus)): ceea ce astăzi nu mai este exact, că s-ar fi găsit arestați în toate colțurile țării.

Țin să spun că numărul arestărilor este foarte mic , foarte redus, în proporție cu ceea ce a fost la început, iar cu cât se apropie data procesului , cu atâta numărul arestărilor se reduce.

Nicărei în țară nu se mai găsesc arestați.

Aceia care se găsesc la Jilava , în momentul de față , sub stare de arest, stau la dispoziția Consiliului de război al Corpului II de armată .

Instrucția , după informațiile pe care le avem, este pe sfârșite ,

iar judecata va avea loc în scurtă vreme.

" În altă ordine de idei,)): dvs ne-ați învinuit pe noi că am luat oameni nevinovați și i-am dus la Jilava.

[-----]

Vict.Iamandi / 6 mart.'34

▣ Procesul unui complot

▣ Răspuns lui Argetoianu ș.a.

" **DI Argetoianu** ne dădea un sfat. Firește, d-sa , ca om practic ,)): care are o mare experiență de guvernare , era în măsură să ne administreze acest sfat .

[aluzie ironică la măsurile represive luate de Argetoianu când era la Interne , mai ales , procesul anticomunist din Dealul Spriei ...]

De ce n-am făcut **judicarea procesului** [asasinilor lui Duca] în 15 zile , iar restul proceselor , dacă ar fi fost mai multe , **să le judecăm numai târziu .**

Întâi , este un principiu elementar de drept : nu putea fi decât un singur proces ; întreaga Gardă de Fier -)) : și aici este eroare capitală pe care o faceți dvs ,

atunci când la tribună , **sub pretext că apărați libertățile publice încălcate** de noi - aici este greșala dvs ,

întreaga mișcare a Gărzii de Fier trebuie dusă în fața justiției .

)): Pentru că mișcarea aceasta a Gărzii de Fier , chiar în momentul de față , se găsește în situația de a pregăti o continuare a acțiunii sale ,

pe aceeași cale a revolverelor , a bombelor , și n-ași dori ca viitoarele victime ale acestei acțiuni teroriste să fie dintre dvs (**C.Argetoianu întrerupe**) Nu vă răspund dvs personal , am vorbit în genere și aceasta este convingerea mea personală .

N-ași vrea să anticipez asupra justiției , care va avea să se pronunțe peste câtăva vreme , ca să vă arăt **programe scrise , numărate echipe ale morții** pe care le au , să vă aduc **fotografii , piese în natură , revolve , boxuri , petarde ,** e vorba de **adevărate laboratorii .**

)): **Cum vă închipuți dvs** că noi **putem lua numai** pe cei trei asasini , cari au împușcat , să zicem a împușcat **Constantinescu și ceilalți doi** , aceștia sunt vinovații ?

Nu aceia sunt cei mai vinovați . Este complot , dle Argetoianu , și vei avea ocazia , în fața justiției , să-ți dai seama de această situațiune.

[-----]

lunian , Argetoianu , Goga , Madgearu interpelare - Vict.lamandi / 6 mart.'34

35.) **Legea stării de asediu** , în discuția Camerei , 13 martie '34

Victor Antonescu (ministr.Justiției) ; **H.Aznavorian** (raportor)

Armand Călinescu (PNȚ) ; **GH.A.Cuza** (LANC) ; **P.Petrescu** (PRȚ -lunian)

C.Argetoianu (Un.Agrară) ; **I.Petrovici** (PNA-Goga)

H.Aznavorian - concluzii ; **Vict.Antonescu** - concluzii

(DAD, MO 23, ședința din 13 mart.'34 , p. 758 - 776)

35.a) Călinescu / Răspunderea ministrului de Interne I.Inculet

" Dar mai era ceva : **mai era un fapt** pe care noi nu l-am ridicat atunci , pentru că ar fi fost prea crud , dar care , credem că **trebuie să fie ridicat o dată .**

Într-adevăr , îmi amintesc că în noaptea aceea , când venea vestea tragică de la Sinaia , **prima tresărire** pe care am avut-o a fost aceasta :

cum , primul ministru al țării a fost asasinat ? Dar unde erau organele polițienești ?

Unde era ministrul de Interne ? Ce măsuri luase el pentru apărarea primului-ministru ?

)): Fiindcă , d-lor , **chestiunea era mai gravă** . Se pare că ministrul de Interne era prevenit .

Ministrul de Interne avea informații precise că se pregătea un atentat .

)): Și atunci , **nu ne mai putem mulțumi cu explicația mișcărilor extremiste .**

)): **Nu mai este de-ajuns acesta** .S-ar fi putut prea bine întâmpla ca asasinatul să fie opera unui dement , cum s-a întâmplat aiurea .

Aș vrea să știu ce explicațiune ați fi adus atunci ?

)):Fiindcă **un fapt este incontestabil : în momentul crimei , primul-ministru era lipsit de apărare** . Și atunci , d-lor , când **dvs veniți și ne cereți nouă ratificarea unui decret** ,

care a suspendat viața normală politică în țară , și care poate avea urmări incalculabile sub acest raport , noi vă spunem : **foarte bine , să vă dăm această adeziune** , dar oare la baza acestui regim **nu este un act de nedestoinicie a ministrului de interne ?**

)):Ce răspundere poartă acela care avea misiunea de a veghea , de a păzi siguranța statutului ? Și este admisibil să continue a rămâne pe banca ministerială și să ajungă

să facă acea declarație , pe care a făcut-o dl Incuț , că d-sa este un om fericit ?

)):Asemenea lucruri nu s-au întâlnit nicăeri .

Astfel fiind, dlor, noi înțelegem să vă dăm ratificarea pentru trecut , dar cu o condiție :

ca ministrul de interne , personal, care n-a putut să facă față situației ,

să-și tragă consecințele . (aplauze vii la PNT) N-a făcut-o atunci, să o facă astăzi,

când guvernul cere Parlamentului un vot de încredere pentru acțiunea lui.

- C.Xeni : Dați-mi voie, să vă întreb ceva .Dacă glonțul era îndreptat contra primului-ministru

Vaida , n-ar fi deviat cu câțiva centimetri, ați fi pus aceleași concluzuni

contra ministrului de interne ? (aplauze la PNL)

- Ionescu -Brăila : Ce concluzii ați tras, dle Călinescu, după asasinatelor de la Atelierele

Grivița , ca ministru de Interne ? [Călinescu nu răspunde]

[-----]

Călinescu / Răspunderea ministrului de Interne

Cum spuneam, membrii Gărzii de Fier au fost arestați ; vor fi traduși în fața justiției și

condamnați. În această situație, care va mai fi pericolul ?

Dar veți spune dvs : au fost arestați cei mai mulți ; nu au fost arestați însă toți ,

a mai rămas unul, cel mai însemnat , șeful însuși al mișcării , dl Corneliu Z.Codreanu .

Este adevărat. Dar să-mi dați voie un lucru ,

)): de ce nu a fost arestat până astăzi d-l Corneliu Zelea Codreanu ?

Cum, dvs pretindeți astăzi că Garda de Fier a provocat o situație gravă în țară,

vă propuneți să înlăturați această primejdie , să dizolvați Garda de Fier !

)): Și dvs lăsați liber pe șeful ei ? Nu ați putut să-l găsiți aici în București ?

Va să zică , în momentul când trebuia apărată viața primului ministru,

)): ministrul de Interne era absent ;

în momentul când trebuia prins cel pe care îl socotiți autorul moral al crimei ,

)): ministrul de Interne rămâne absent două luni și jumătate .

)): Ce fel de acțiune este aceasta ? De două ori se ridică responsabilitatea dvs.

Dle ministru, eu nu știu cum veți explica dvs această împrejurare , dar sunt dator să vă previn un lucru. În fața ei , lumea are dreptul să fie nedumerită și să întrebe : ce este aici ?

-----Armand Călinescu / 13 mart.'34 -----

35.b) Gh.A.Cuza (LANC)

// Legea stării de asediu //procesul legiferării // Starea de asediu: sub regim PNT ;sub regimPNL // represiuni contra LANC // Justiția militară //

"Dle președinte, dlor deputați, legea stării de asediu are o redactare scurtă dar efecte imense.

Laconică ca o lovitură de pumn, tranșantă ca un ascuțit de sabie,

ea reprezintă exceptionalul care caută să se întroneze și să devină regulă.

" De la război, am fost în permanență sub regimul ei până în 1928,

când au venit național-țărăniștii și au ridicat starea de asediu.

După un intermezzo de 2-3 ani de zile, în care țara a putut respira liber,

degajată de opresiune, aceiași național-țărăniști , în primăvara lui 1933,

adoptă legea în sistemul lor de guvernare democratică și v-o lasă moștenire dvs ,

care pe cale de act de guvernământ , o repuneți în funcțiune la sfârșitul anului trecut ,

după asasinarea lui IGDuca.

" Veniți dvs astăzi și ne cereți ratificarea actului de guvernământ .

)): Dar ceea ce este și mai grav încă, ne cereți de a întrona , cu votul Parlamentului,

această lege excepțională, încă pentru 12 luni, în țară. [-----]

)): " Am putea să mergem mai departe și să spunem că această măsură , armă ruginită pe care

s-au sprijinit toate guvernele democratice ale partidelor ,

de la război și până astăzi, înfățișează tocmai pulverizarea autorității guvernelor democratice

și ne reflectează nouă sulițele frânte , retrospective și artificiale , ale asfințitului democrației "

(aplauze LANC) [-----]

- dr.M.Macavescu : "Dvs , dle Cuza , spuneți că democrația este sub panică

și se servește de această lege care nu este deloc democratică.

)): Dar dvs aveți pretenția ca democrația să primească toate loviturile , din toate părțile,

și să stea cu mâinile în sân de dragul principiilor democratice și sub amenințarea

că nu este democratică ? În al doilea rând , cum credeți că se putea menține ordinea în stat

cu mijloace obișnuite , **când se uzează de mijloace neobișnuite** de cei care o turbură ?
În al treilea rând, **s-a dovedit** în ultimul timp că **nu poți fi sigur de aparatul de stat și de organele de execuție**. Știți la ce fac aluzie . [!?!] [-----]

Gh.Cuza / 13 mart.'34 , retro'33

▣ **Represiunea contra LANC !**

▣ **Sub starea de asediu a PNT**

" **Legea votată împotriva comuniștilor** și determinată de complotulș acestora ,

)): **s-a întors ulterior în mod sistematic împotriva noastră**.

Avea drptate socialistul de acolo care îmi spunea că **legea se va întoarce contra noastră**.

Câteva exemple :

La 9 iunie 1933 , sediul nostru de la Iași a fost **cu desăvârșire distrus**,

cei **91 cuziști** blocați înăuntru, asaltați cu **bombe lacrimogene** ,

de **3 companii de soldați de linie**, comandați de un maior , din **ordinele unui comisar regal**,

colonel din Iași. Iar când am intervenit , ca să opresc sălbăticiile, **generalul Ionescu**

(comandantul stării de asediu din Iași , în lipsa comandantului Corpului IV armată),

mi-a răspuns , prin telefon , că nu are a interveni, ci , dimpotrivă ,

a **întărit trupele cu încă 2 companii** . Am avut , cu această ocazie , de înregistrat **14 răniți**,

dintre care 3 au fost spitalizați ; **91 de arestări** ; **înscenarea unui proces** care , în mod firesc ,

s-a soldat cu **achitarea membrilor** , deoarece **Consiliul de război a constatat nevinovăția lor**

La 22 august 1933, într-un turneu de conferințe propagandistice în Transilvania,

aflându-se **la Mediaș**, în fața unui **public compus din germanii** din localitate,

s-a pomenit - la mijlocul conferinței - cu un **comisar de poliție** în civil, întovărășit de câțiva

agenți , care i-au notificat **să-și întrerupă cuvântarea**. El a refuzat , și-a terminat cuvântarea dar

... **înapoiat în camera de hotel** - împreună cu deputatul **Nichifor Robu** (cu soția) , **Urziceanu**

și alți câțiva intelectuali ... a tăbărât asupra lor un **pluton de soldați, comandați de același**

comisar civil, au lovit-o pe dna Robu , iar **pe el , Urziceanu și alți șase** ,

i-a arestat, i-au dus la temniță , le-au smuls cămășile , și , după o noapte de coșmar ...

a doua zi i-au eliberat !

Astă vară , colegul nostru , **deputatul Ciolac**, pentru simplu motiv că **venise la Cameră**

îmbrăcat în uniforma batalioanelor de aslt cuziste, a fost **arestat manu militari**,

de către 2 comisari regali colonei . **A trebuit să mergem cu toți la Prefectura de Poliție** ,

să ne constituim arestați, în frunte cu președintele suprem , dl ACCuza,

pentru ca , **la ora 11 noaptea, dl gral Uică** , care atunci era comandantul Corpului II armată,

astăzi ministru , **să bunevoiască a dispune să fim puși în libertate** .

Lui Ciolac i **s-a dresat un proces**, care **s-a terminat în febr.'34 cu ... achitarea**.

- **dr.M.Macavei** : de ce nu ați făcut interpelări pe această chestie ?

- Gh.Cuza : N-am mai apucat să aducem protestele , deoarece Parlamentul era în vacanță ,

iar apoi a fost dizolvat .Dar numai no știm ce am pățimit !

Am putea să vă aducem exemple cu sutele . **Asta a fost starea de asediu !**

[-----]

Gh.Cuza / 13 mart.'34

▣ **Sub starea de asediu a PNL**

▣ **Practicile justiției militare**

În ziua de **8 martie'34** , a primit o **citație** chiar în incinta Camerei, care glăsuia :

< **noi**, căpitan Țintu Ioan , raportorul Consiliului de război permanent ,

al Corpului II Armată , cerem ca **dl Gheorghe Cuza** , **să compară înaintea noastră** ,

de îndată , la ora 8 dimineața , pentru a depune în persoană

asupra celor ce va fi întrebat , **ca informator** . >

Veți spune dvs , că , ca informator , te poți duce sau nu. Așa ar fi .Dar citația se termina stfel :

< Informatorul chemate ste prevestit prin aceasta că , **în caz de refuz**, de a se conforma

prezentei citații , **va fi constrâns prin forța publică** , conform art. 97

din codul de justiție militară . >

- **Mihail Gele** : Aș este procedura .

- **Gh.Cuza** : După cât știu eu , **parlamentarii au imunitatea lor** ,

tocmai pentru a avea posibilitatea să spună aici , nestânjenit , părerile .

- **Mihail Gele** : Dvs nu sunteți invinuit de ceva , sunteți chemat să depuneți ca simplu informator.

- **Gh.Cuza** : A adus acest exemplu ca să le arate **unde se poate ajunge când se dă în mâna militarilor aplicarea legilor excepționale.**
- " De aceea, vă zic, **lăsați pe militar acolo unde este. Lăsați** această **instituție fundamentală** a statutului **la scopurile ei ideale**, neștirbită, neatinsă, și neântinată de politica de toate zilele ,
-)) : lăsați pe militar la menirea lui adevărată** , aceea de a asigura **securitatea frontierelor** , pe de o parte, de a fi o **rezervă** a păstrării liniștei publice înăuntru, **în cazuri extreme.**
- Cum vreți dvs să mai fie o sancțiune pe care să o așteptăm mâine poimâne de la militar,
-)) : când dvs îl smulgeți și îl trageți în mijlocul acestor lupte și frământări intestine ?**
- Cum vreți dvs ca acest militar, care , prin menirea lor, trebuie să fie dârz și hotărât, care nu cunoaște decât un consemn și acel consemn este lege pentru el ?
- Aveți la îndemână îndeajuns de multe legi** , aveți la îndemână **toate instanțele obișnuite,**
-)) : nu aveți nevoie să recurgeți la armată** , așa cum Constituția vă dea dreptul , **numai în cazuri extrem de grave.**
- **dr.M.Macavescu** : **)) : Dar dacă de pe urma instanțelor, se dărâmă statul ?**
- **Gh.Cuza** : **)) : Nu socotim că împrejurările de azi pot să aducă o atât de grea măsură.**
[-----]

Dacă este vorba de **ratificarea actului de guvernământ de până acum, suntem de acord.**

" **Astăzi , însă, când toți făptașii , toți principalii culpabili, sunt arestați,** astăzi, când în toată țara este perfectă liniște, dovedindu-se că ea nu este solidară cu asasinatul, **măsura devine inutilă** , fiindcă , **dacă ar fi fost un complot,** vă asigur că , în momentul când s-a întâmplat nenorocirea, **ar fi izbucnit,** în diferitele părți ale țării , o **manifestare de solidarizare cu gestul.**

Nu am înregistrat , în două luni de zile , nimic de acest fel.

Viața socotită drept **clanedestină , a ieșit acum la suprafață,** iar toți membrii ei sunt cunoscuți.

- **Mihail Gele** : Grație energiei de a se tăia răul de la început.
- **G.Cuza** : **Starea de asediu și-a făcut datoria** , deci **starea de asediu trebuie să plece ;**
)): iar nu să o permanentizăm încă 12 luni.[-----]

----- Gh.Cuza / 13 mart'34 -----

35. c) P.Petrescu (PRȚ -Iunian) (p. 767 - 768)

// starea de asediu // legislația represivă // legislația de moravuri //

//justiția militară - justiția civilă // procesele legionarilor // respingerea legii de prelungire //

P.Petrescu / 13 mart.'34

▣ Justiția militară

▣ Neîncrederea în instanțele cu jurați .

▣ Procesele legionare

[LD : pe lângă explicația juridică de fond, atenție ! : se făcea uz de o lege existentă din 1864 , de pe vremea lui Cuza !

În rest, chichițe avocățeste pentru demonstrații politice .]

Proiectul dvs spune (aliniat 3) :

< **Procesele începute în cursul stării de asediu înaintea tribunalelor militare , rămân în competența acestor tribunale** , până la pronunțarea hotărârii definitive.>

La **art. 9 al legii din 1864** , la care dvs vă referiți , există o accentuare mult mai puțin colorată a acestui articol , deoarece **se spune pur și simplu că acțiunile începute vor continua tot de instanțele de judecată militară .**

Însemnează că : de vreme ce autoritățile militare au început unele cercetări , este bine ca ele să le continue.

Era căutată de legiuitor o scăpare , un mijloc de găsire a unei continuități , până la terminare .

Dvs nu v-ați mulțumit cu menținerea aceluia articol ;

deși vorbiți aici de legea din 1864 , **ați conturat definitiv intenția dvs.**

Trebuie să recunoașteți că , așa cum este redactat acest articol ,

)): **pare a arăta o neîncredere a dvs în instituția Curților cu Jurați** ,

și **)):** **mai pare a arăta, nu prea o suficientă încredere în executarea ordinelor** pentru păstrarea liniștii publice în țară **de către parchetele** din tot cuprinsul regatului.

)): **Dar mai este un rău** : arătați prin redactarea aliniatului împlicinat ,

că instituțiile militare de judecată ar părea ceva și **mai ferme dar și mai docile.**

Afirmarea acestui gând, este în detrimentul prestigiului instituției.

----- P.Petrescu / 13 mart.'34 -----
Starea de asediu / 13 mart.'34

36.) Ordonanța definitivă în procesul asasinatului de la Sinaia , **10 mart.'34**
(" Dimineața " , an III , nr. 9781 , 20 mart.'34)

[LD : Pe baza acestui **Ordonanțe definitive (Referat)**

și pe baza Concluziilor Parchetului militar, Ministrul Apărării Naționale

a semnat actul de dare în judecată și a stabilit data procesului Vezi mai sus , poziția 16]

Din această ordonanță definitivă, ziarele au publicat , timp de o săptămână, diverse fragmente .
Am ales "Dimineața" pentru că l-a publicat în întregime.]

[LD : titlurile și subtitlurile nu aparțin documentului , fiind ale ziarelor și ale LD

Art. de lege justificative ; diverse articole la cele două legi pentru reprimarea unor noi
infrațiuni contra liniștii publice , Ordonanța nr.5968/ 1933 și I.D. nr.3376/ 1933 .

Text integral . vezi ziarul

/ Inculpații / complotiștii / complicii / / **Cercetări Tribunal Prahova - Tribunal Ilfov./**

/ **Cercetări Consiliul de Război Corp II Armată /**

/ Garda de Fier : program ; planuri ; organizare ; mijloace de luptă /

/ atentate ; acțiuni teroriste ; înarmare ; echipele morții / complot / lovitură de stat /

/ CZCodreanu : amicii ; sfătuitoarii ; intelectualii ; presa /

/ Încadrarea faptelor : asasinii ; complotiștii ; complicii / Pedepsele /

/ **Competența justiției militare /**

Ordonanța definitivă în procesul asasinatului de la Sinaia

" Luna martie 1934.

Noi, **general Bădescu Ilie** , raportor special , și maiorul **Michail Vasile** raportor titular
al cabinetului 3 instrucție de pe lângă Consiliul de război al Corpului II Armată .

Având în vedere **ordinul de urmărire nr. 5** din 25 ianuarie 1934,
al ministerului Apărării Naționale (dosar nr.... 1934 , fila...)

prin care **s-a deschis acțiune publică în contra :**

▣ **Cercetările din Prahova Desesizarea Tribunalului Prahova**

▣ **Cercetările Tribunalului Ilfov.**

▣ **Cercetările și desesizarea Tribunalului Ilfov**

▣ **Cercetările Consiliului de Război, Corp II Armată**

▣ **Dizolvarea Gărzii ▣ Gral Cantacuzino preia conducerea**

▣ **Competența justiției militare**

[-----]

Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ **Cercetările din Prahova**

Desesizarea Tribunalului Prahova

În seara zilei de 29 decembrie 1933, are loc în gara Sinaia , **asasinatul** comis contra
fostului prim ministru **IGDuca**, săvârșit de cei trei membri ai Gărzii de Fier,

Nicolae Constantinescu, Dumitru Belimace și Ion Caranica.

Asasinul Constantinecu Nicolae , cel care a tras **7 focuri** de revolver, dintre care **4 au lovit ținta, omorând pe primul ministru**, este **arestat chiar în acel moment pe peronul gării Sinaia** , când încerca să traverseze liniile de cale ferată cu intenția de a dispărea , trăgând în acest scop încă 2 focuri de revolver , în contra următorilor lui.

Primele cercetări sunt întreprinse de judecătorul de la **judecătoria de Ocol Sinaia**, iar în urmă de **Parchetul Tribunalului Prahova** , cercetări ce fac obiectul dosarului nr. 204 / 1933 , al Tribunalului Prahova , cu 2 dosare anexă.

În timpul cercetărilor, în ziua de **30 decembrie, dimineața**,

este prins și **asasinul Dumitru Belimace** , în **trenul accelerat** ce mergea spre București, de către plut.mj. jandarm **Farcaș Vasile**.

Asasinul Ion Caranica s-a predat singur , în ziua de **31 decembrie 1933**,

la domiciliul din București al d-lui prim -procuror al tribunalului Ilfov .

Parquetul Tribunalului Prahova , prin rechizitoriul introductiv nr. 24.566 din 31 dec.1933 , a trimis cazul la instrucție la **Cabinetul II Instrucție al Tribunalului Prahova**, care prin **Ordonanța din 4 ian.1934**, pentru motivul că **asasinatul a mai fost încercat și complotat în București [!!!]** , și pentru faptul că **toți inculpații au domiciliul în București, se desesizează în favoarea Tribunalului Ilfov."**

[-----]

Ordonanța defiitivă / 10 mart.'34

▣ Cercetările Tribunalului Ilfov.

▣ Cercetările și desesizarea Tribunalului Ilfov

Tribunalul Ilfov continuă cercetările până în ziua de **16 ianuarie 1934**, cercetări ce formează **dosarul nr. 316 / 1934**, compus din **3 volume**, iar prin **Ordonanța din 16 ian.1934** , **declină competența** în favoarea **Consiliului de Război al Corpului II Armată** , pentru motivele că **asasinatul** contra primului ministru , **este urmarea executării unui program al organizației Garda de Fier, reorganizată pe baze militare și cu program de răsturnare a formei de guvernământ, prin acte de violență și aducerea la putere a unui guvern legionar** , concepții care au luat naștere , încă **din timpul vechii stări de asediu** , din 5 februarie 1933- 4 august 1933 , cât și prin faptul că **la data de 30 decembrie 1933**, instituindu-se **din nou starea de asediu** , în baza principiului că legile de competență au efect retroactiv, **instanța militară este competente a judeca** și faptele cari au determinat declararea stării de asediu , chiar dacă ele au fost săvârșite anterior declarării ei ."

[-----]

Ordonanța defiitivă / 10 mart.'34

▣ Cercetările Consiliului de Război, Corp II Armată

" Consiliul de Război, al Corpului II Armată , astfel sesizat , din studierea dosarelor , cu instrucția urmată până la această dată , constatând că din acete rezultă :

1. Că asasinatul primului ministru în seara zilei de 29 decembrie 1933 în Gara Sinaia, de către asasinii **Nicolae Constantinescu, Doru Belimace și Ion Caranica** - primul ca autor material și ceilalți doi ca complici -

a fost săvârșit de aceștia **nu din considerațiuni de ordin pur personal, ci în calitate de membri ai "Gărzii de Fier"** , în scopul arătat chiar de inculpați în declarațiile lor , **de a se răzbuna** nu în contra lui IGDuca , ci **în contra primului ministru al țării, pentru a răzbuna "Garda de Fier"** pentru măsura luată de **dizolvarea acestei organizațiuni** , și pentru a răzbuna **omorârea și schinguierea membrilor** din "Garda de Fier " .

2. Că acest asasinat este urmarea unui complot , care a luat naștere **din înțelegerea ce ar fi avut loc** între **diferiți membri conducători** ai acestei organizații , după cum rezultă din **declarațiile inginerului Virgil Ionescu și actele găsite** la perchezeția făcută **la domiciliul generalului Cantacuzino** .

3. Că în cauză fiind implicat și un ofițer cu gradul de general , în conformitate cu art. 93 CJM, acțiunea publică urmând a fi deshisă de către **ministerul Apărării Naționale**, care urmează a numi **un raportor și comisar Regal special** , cu gradul de general, aduce la cunoștință domnului ministru al Apărării Naționale , care **prin ordinul de urmărire nr. 4, 5și 6 din 25 ianuarie 1934, deschide acțiune publică** în contra celor menționați mai sus , și numește **raportor special pe generalul Bădescu Ilie și comisar Regal special pe generalul Petrovicescu Constantin.** "

[-----]

Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ Dizolvarea Gărzii

▣ Gral Cantacuzino preia conducerea / 10 dec.'33

"Față de **activitatea primejdioasă statutului** , prin acțiunea desfășurată **în mod violent** de această organizație , și constatându-se **intențiunile tendențioase cu caracter terorist**,

cari puneau în primejdie siguranța statului, liniștea și ordinea publică,

s-a luat măsura dizolvării acestei organizațiuni.

Corneliu Zelea Codreanu , prin mijloace necunoscute , **află de dizolvarea Gărzii**

înainte ca această măsură să se fi înlăptuit.[-----]

Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ Competența justiției militare

[**LD** : foarte interesantă motivația : **plasarea complotului legionar** - ca pregătire , planuri etc . etc ... se produce în timpul guvernării PNȚ , sub starea de asediu introdusă în febr.'33 ... Lovitură de grație , capcană , găselniță , **pentru a solidariza și PNȚ la măsura judecării de către curtea militară .]**

Câteva considerente privind **competența Consiliului de Război al Corpului II Armată , de a instrui și a judeca procesul.**

"**Având în vedere** faptul de **atentat cu complot**, prevăzut și penat de art. 81 și 87 din CPC, **stabilit în sarcina inculpaților** menționați în această **ordonanță definitivă**, **își are origina în anul 1933 , când Garda de Fier s-a reorganizat pe noi baze**, când s-a luat întreaga înțelegere **de a se atâta război civil și a se săvârși omoruri și jefuiri** în orașe sau sate , **constituindu-se în cete , denumite "echipe ale morții" , legate cu jurăminte solemne cu scopul unic de a pune mâna pe conducerea țării , prin mijloace violente** pentru realizarea planurilor lor ;

" **Având în vedere** că această **concertare ilegală și periculoasă ordinei publice și siguranței statului** a fost **pusă în diferite ocazii în aplicare** , în timpul alegerilor din primăvara anului 1933 ;

"**Având în vedere** că acest **fapt de atentat cu complot a fost comis în București** , unde era **sediul organizației Garda de Fier** ;

"**Având în vedere** că în acel timp **în București era în vigoare starea de asediu** , autorizată prin **legea din 4 februarie 1933** și I.D. no 201 din **4 februarie 1933** ;

" **Având în vedere** că **complotul , după doctrină și jurisprudență , este o infracțiune continuă** , durând atâta vreme **cât persistă înțelegerea criminală** (pastion și Papadopol , Cod Penal , Adnotat , pag. 157) și că **atari infracțiuni au durat în tot timpul acelei stări de asediu** , luând sfârșit la 4 august 1933 . (M.O. no 29 din 4 -II - 1933)

"**Având în vedere** că , **prin legea stării de asediu din 4 februarie 1933, crimele și delictele în contra siguranței statului se cercetează și se judecă de tribunalele militare** ;

" **Având în vedere** principiul **tempus regit actum** - atât de vechi și încontinuu în vigoare în orice legislație de orice natură , **conform căruia competența instanței se regulează după momentul comiterii infracțiunii** ;

"**Având în vedere** că în Codul Penal , între **crimele și delictele în contra siguranței statului** sunt prevăzute **și cele definite și sancționate de art. 81 și 87 CPC** ;

" **Având în vedere** că **celelalte fapte** puse în sarcina celorlalți inculpați , prin **ordinele de urmărire emise de Ministerul Apărării Naționale și Corpul II Armată** , specificate mai înainte , **sunt în strânsă legătură prin constituirea asociației "Garda de Fier"** , prin înțelegerea prealabilă cu privire la scopul și mijloacele de realizare , ele fiind o consecință a cauzei prime și deci în legătură de corelațiune cauzală ;

"**Având în vedere** că astfel **aceste fapte formează un tot indivizibil ca și însăși organizația "Garda de Fier"** ;

" **Având în vedere** art. 222 din Procedura Penală , **care definește principiul conexității** și că **toate faptele imputate tuturor inculpaților sunt conexe** ;

" **Având în vedere** că **aceste fapte , cu caracter de violență , teroare , și anarhie , primejduind nu numai ordinea ci și liniștea publică** , dar și însăși existența statului - au determinat **proclamarea stării de asediu** prin I.D.no 3376 din 30 decembrie 1933 ;

"**Având în vedere** că **doctrina și jurisprudența consacră principiul că starea de asediu** , conform naturii sale , **este un fapt preexistent actelor pe care le proclamă** și , ca atare , **competința tribunalelor militare se extinde nu numai asupra faptelor posterioare , dar și asupra faptelor anterioare** cari stau în **strânsă legătură cu faptele cari au determinat-o** ; (Co Sur le C.J.M. par MPPradier .federe , p 111)

" **Având în vedere** că **legea stării de asediu este o lege de procedură** și , ca atare ,

are efect retroactiv:

" Considerând că , în aceste condițiuni, **toate faptele imputate inculpaților** - fapte care au determinat proclamarea stării de asediu din 30 decembrie 1933 - **sunt de competența Consiliului de Război al Corpului II Armată , în jurisdicția căruia s-a luat rezoluția criminală a completului și s-a activat pentru realizarea ei , și unde s-au comis toate faptele ce stau în corelațiune cauzală cu complotul ; "**

Ordinul definitiv, Consiliul de război / 10 mart.'34

37.) Legea apărării statului , Senat, Cameră , 2 - 5 apr.'34

Victor Antonescu (ministr.Justiției) ; raportori : **Toni Iliescu** (Senat) ,

Aurelian Bentoiu (Cameră) Vezi doc.integrale la fișierele de partid și fișier Legislație

A. Expunerea de motive, Victor Antonescu, Senat (2 apr.) , Cameră (4 apr.'34) _

(DAD, MO 38, șed. din 4 apr.'34, p. 1647 -1650)

/ Necesitatea legii : **extremismul STÂNGA - DREAPTA /**

/ **Răspunderea partidelor politice** / Partidele de ordine / libertățile cetățenești /

/ Legea penală - legea preventivă / **Dizolvarea grupărilor politice** : parlamentari și membri //

/ Măsuri preventive : funcționari, elevi, studenți, asoc.secrete /

/ **Regimul democratic : monarhia, parlamentul /**

/ Drept comparat: legi represive //

/ **Legea apărării statului /**

Expunerea / 2, 4 apr.'34

▣ **Necesitatea legii**

▣ **Răspunderea partidelor politice**

▣ **Extremismul : de stânga - de dreapta**

" Nu credem că este necesar să insistăm asupra **realității fenomenelor morbide de ordin social și politic, care s-au manifestat în ultimul timp** și care ne impun să prezentăm acest proiect de lege.

"Faptul că **unele grupări politice înțeleg să facă apel sau să întrebuițeze violența și chiar crima, contra autorităților sau cetățenilor pașnici** de alte credințe politice , constituie o **gravă amenințare** față de care legiuitorul nu poate să rămână indiferent .

"Dacă actele de violență , comise izolat sau în grup,

cad uneori **sub sancțiunea legilor în vigoare** - autorii lor putând fi pedepsiți - **legile actuale**

)): nu prevăd nici un fel de măsură contra grupului în numele căruia s-a acționat

sau în sânul căruia a apărut **acea periculoasă psihologie colectivă** ,

care **determină comiterea unor asemenea acte de violență sau de teroare,**

care amenință , în mod general , **ordinea de Stat "**

" **Grupările sau partidele politice** sunt necontestat

indispensabile mecanismului parlamentar și regimului constituțional ,

însă activitatea sau propaganda lor trebuie să rămână și să se facă

în limitele legilor și principiilor constituționale

care stau la baza așezării Statutului nostru.

)): "Când violența ia locul ideii , când crima sau delictul înlocuiește critica,

rațiunea de a mai fi a acelei grupări , nu mai există.

)): " În fața tendințelor de desagregare socială, în fața mișcărilor cu caracter anarhic și terorist, fie ele de dreapta , fie de stânga,

noi **dispozițiuni de ordin legislativ se impun,** spre a da putința unei acțiuni rapide

de **apărarea ordinii în Stat** și de **înfrânare a ațățărilor primejdioase. "**

Expunerea / 2, 4 apr.'34

▣ **Legea penală .**

▣ **Măsurile preventive : dizolvarea !**

" **Pentru a împiedica o asemenea activitate** care tinde să **zdruncine instituțiunile** ce dau securitatea și protecția legală **vieții politice și sociale a Statutului ,**

trebuie să recurgem , în primul rând, la măsuri preventive.

)): " În această materie , nu se poate aștepta executarea actelor care să îndrituiască aplicarea legii penale , **căci reacțiunea întârziată** împotriva lor , adesea ori **rămâne ineficace**, sau **impune o represiune** care poate tulbura în mod grav normala dezvoltare a statului.

" Urmând deci sfatul dat de știința penală modernă, după care **< mieux vaut prévenir que punir ! >** , o **elementară prevedere socială** ne arată că **cea dintâi măsură preventivă** de luat , contra unor astfel de grupări ar fi aceea a dizolvării lor , măsură care , din cauza urgenței cu care trebuie aplicată , nu poate fi încredințată decât guvernului . **Este de la sine înțeles** că , o atare măsură radicală , **nu poate fi luată contra grupărilor sau partidelor politice de ordine** , pentru că la un moment dat, în desfășurarea luptelor politice, **un partizan a putut comite un act de violență ori altă infracțiune.** Pentru a înlătura aplicațiunii abuzive, **un criteriu obiectiv trebuie să justifice edictarea măsurii :** pericolul de care ordinea publică în Stat e amenințată , **prin generalitatea actelor de violență sau de teroare întrebuițate . "**

)): " În fine, trebuie observat că **măsura luată ar fi cu totul iluzorie** , **dacă s-ar lăsa posibilitatea** celor care făceau parte din **gruparea dizolvată** , de a se întruni a doua zi, **sub altă denumire**, sau de a se asocia cu o altă grupare , pentru a continua acțiunea lor dizolvantă "

"O dizolvare pronunțată , **impune o serie de alte măsuri necesare** , cum sunt , de exemplu :)): aceea **a interzicerii** unei alte grupări de a primi în sânul său pe membrii **grupării dizolvate** , pentru un timp liumitat ; aceea **a interzicerii** ca altă grupare să ia numele grupării dizolvate ; aceea **a închiderii cluburilor** sau localurilor de întrunire și activare ; aceea **a ridicării corespondenței** , etc. "

[-----]

Expunerea / 2, 4 apr.'34

▣ **Legislație represivă**

▣ **Drept comparat**

Precizăm că **și în alte țări** , sub imperiul unor **necesități** superioare de apărare a Statului , au recurs la **măsuri legislative dominate de același spirit.**

/ **În Cehoslovacia**, prin legea din 25 februarie 1933,

Guvernul poate dizolva sau suspenda partidele politice care , prin activitatea lor , amenință **forma democratică -republicană** a Republicii Cehoslovace.

Orice afiliere , precum și **orice propagandă a ideilor unui partid dizolvat**, este **aspru pedepsită**. **Averea unui asemenea partid**, cât și **aceea a asociațiilor comerciale** și altele care dau vreun concurs, **este confiscată.**

Apariția **publicațiilor periodice** care servesc sau au servit la **difuzarea doctrinelor partidului dizolvat**, **este interzisă.**

Autoritatea județeană, după legea cehoslovacă , are **dreptul de a deschide scrisorile** și de **a cenzura telegramele partidului dizolvat.**

Acești **membri, pot fi expulzați** dintr-o regiune a țării și supuși de către autoritatea județeană , **domiciliului forțat.**

Parlamentarii unui partid dizolvat sau suspendat , conform legii cehoslovace, **își pierd mandatul.** **Membrii unui partid dizolvat**, dacă sunt funcționari publici, **își pierd funcțiunile** printr-o decizie, fie a prefectului , fie a ministrului de interne.

Partidul dizolvat, nu poate prezenta candidați la alegerile legislative , **listele de candidați fiind nule de drept.**

[-----]

Expunerea / 2, 4 apr.'34

▣ **Legea apărării statului.**

Dacă se compară dispozițiunile proiectului românesc, cu legile existente în alte State, se va putea constata ușor că " **am căutat totuși să reducem la minimum posibil** , **măsurile represive**, dând o mai mare importanță **măsurilor preventive.**

- **Actul dizolvării** (art.1, 2) este încredințat Guvernului.
- **Dizolvarea** (art. 9, 10) - ca un avertisment, ca o măsură preventivă, de scurtă durată .
- **Aprecierea culpabilității și aplicarea pedepselor** (art. 3, 4) , revin instanțelor judecătorești .
- **Interdicțiunea asoc.secrete** (art. 12, 13) , considerată delict, nu complicitate.
- Scuză absolutivă (art.21) , pentru participanții care denunță asociațiunea.

----- Expunerea de motive / 2, 4 apr.'34 -----

37. a) DR Ioanițescu , discurs în Senat , ("Lupta", an XIII, nr. 3732, 3 apr.'34)

[LD: PNT] a fost îndreptățit să ia măsurile represive cunoscute , PNL nu avea îndreptățire ! Adversitatea față de PNL merge atât de departe , încât i se aplică calificative specifice partidelor pro- dictatoriale , pro -autoritariste , nedemocratice .]

DR Ioanițescu / 2 apr.'32

▣ **Valoarea juridică a legii**

▣ **Subordonarea Justiției de către Executiv.**

DR Ioanițescu, după ce a analizat trecutele legi Mârzescu și Mironescu , a arătat că **proiectul de față** nu aduce în plus,

)): **decât arbitrariul guvernului de a dizolva partidele politice .**

Această lege , pusă în mâna unui guvern care nu se nutrește din respectul principiului democratic , este **arma cea eficace pentru întronarea dictaturii .**

Decizia Consiliului de miniștri , este considerată **un act de guvernământ.**

Actul de guvernământ, este o măsură care ,

dacă este necesar și nu poate fi îngrădit prin lege ,

este nevoie de a se trece în lege anumite sancțiuni ,

și atunci **numai puterea judecătorească trebuie să condamne .**

)): Ori, **proiectul, după ce dizolvă prin acte de guvernământ o grupare** [**Garda de Fier**] , **pune justiția în fața unui fapt împlinit** - să facă **catalogul** celor care au fost în acea grupare și să condamne , ca un simplu birou de înregistrare . **E degradator.**

)): "Nu e **nici o urgență** la care **justiția să nu poată răspunde** cu mijloacele ei , nu e **nici o sancțiune** pe care **justiția să nu o poată pronunța . "**

)): **Guvernul**, tocmai pentru că e un organ politic, **poate reduce puterea judecătorească** la rolul umil de a se face **auxiliar al puterii executive.**

)): **Ca valoare juridică** , *Proiectul* este **instrumentul cel mai docil** , prin care se poate întrona **dictatura viitoare.**

Ca tehnică legislativă și constituțională , *Proiectul* este **o monstruoasă amestec al puterii executive în puterea judecătorească**

și chiar **în atribuțiile puterilor legiuitoare.**

Concluzia : *Proiectul* trebuie retras, studiat și legiferat cu liniștea necesară.

----- DR Ioanițescu / 2 apr.'34 -----

37.b) ("Lupta" , XIII, 3732, 3 apr.'34)

Victor Antonescu (ministrul de Justiție)

[*Stenogramă integrală* , subtitluri, sublinieri, comentarii - LD :doc.integral -**fișierPNL VII**

/ Curenți subversive- **legislație represivă** /

/ Opinii senatoriale : Toni Iliescu, Gr.Gafencu, M.Manoilescu , Slătineanu /

/ Ipostaza etică - **răspunderea guvernului** / Curenți extremiste : STÂNGA - DREAPTA /

/ Misticile noi : Rusia, America, Germania, Italia //

/ **Ordinea în stat - limitele libertății** / **Apărarea ordinii - legislație comparativă** : Elveția /

/ Statutul României Mari // Demnitatea : IIC Brătianu / Conf.de la Versailles - minoritățile /

/ **Apărări fundamentale : ordinea, siguranța, unitatea națională** /

/ **Legea apărării ordinii în Stat** / LD :vezi doc.integral -**fișierPNL VII**

Victor Antonescu / 2 apr.'34

▣ **Ipostaza morală a legiuitorului.**

▣ **Opoziția - Guvernul**

" Eu recunosc că acest proiect **ridică chestiuni grave și conștiința noastră**

cere să fie lămurită asupra unor puncte , **dar cred că dacă** în discuțiunea acestui proiect plecăm numai de la ideile filozofice care au animat discursul d-lui **Manoilescu** ,

sau **cele de ordin general** ale d-lui **Gafencu** , **am greși fundamental**.

"Dați-mi voie să vă spun că **și mie mi-ar conveni și aș fi în largul meu** ,
dacă aș vorbi ca opozant , ridicându-mă , dacă talentul meu m-ar ajuta,
până la **înălțimea eleganței d-lor Manoilescu și Gafencu**,
dar pentru aceasta, **ar trebui să nu port nici o răspundere** .
Situatiunea pe care o ocupăm, documentele pe care le avem,
ne obligă la o atitudine contrarie. [-----]

Vict. Antonescu / 2 apr.'34

▣ **Curențele extremiste : stânga -dreapta**

▣ **Prevenirea pericolelor**

" **Nu vom permite** , d-le Gafencu, ca cei ce fac **agitații de stânga** ,
să plănuiască pe ziua de mâine , **vacanța legalității** ,

după cum **nu vom permite** nici **agitatorilor de dreapta** , **să pregătească dictatura**.

Să băgăm bine de seamă : **după momentele tulburi** , **vine totdeauna reacțiunea** .

Statele care nu sunt capabile să se apere , **pier** ;

Societățile care nu sunt capabile să se apere , **se distrug** . [-----]

Este o situație bolnavă și nu suntem **numai noi contaminați** , **ci este toată lumea**.

Dacă mai avem conștiința și mai avem curajul că **avem lucruri de apărut** , care trebuie să
apărate , **să le oprim atâta timp cât este vreme** , **să nu așteptăm** ,

)): când rătăcirea va fi adâncă și când toată țara va fi cuprinsă de ideile

care, din fericire, **astăzi, sunt numai la suprafață**.

Atunci va fi **prea târziu și răul va fi prea adânc** . " [-----]

Victor Antonescu / 2 apr.'34

▣ **Ordinea în stat**

▣ **Limitele libertății**

"Iertați-mă, nu sunt din firea mea un revoluționar, și **nu aș fi primit niciodată** ca eu,
omul care **mi-am făcut din blândețe regulamentul vieții mele**,
să vă prezint o asemenea lege , **dacă** ea n-ar fi fost necesară.

Dar ce **vorbiți dvs de libertate ?**

Libertatea individuală trebuie **să nu atace fundamentul societății**.

Libertatea individului nu poate **să meargă contra statului** .

Eu știu că viața este o luptă continuă, dar **o luptă pe căi legale**.

)): Nu o luptă , însă, prin **sdruincinarea violentă a ordinii în stat** .

O societate care nu este capabilă să reacționeze și să se apere , **nu merită să trăiască** .

[-----]

[**LD : atenție cum pune problema generațiilor ! În sfârșit, un gând simplu, echilibrat** .

" Și acum, dle **Gafencu**, **este într-adevăr frumos să vorbești așa cum ai vorbit d-ta**.

Arătați că tineretului îi aparține viitorul țării.

Da, tineretului ; dar țara nu aparține numai lui, care va fi **guvernul de mâine**,

țara aparține și nouă , care **am clădit-o în granițele actuale**

și tuturor morților care zac în morminte scumpe nouă . " [-----]

Victor Antonescu / 2 apr.'34

▣ **Apărarea ordinii în stat**

▣ **Legislație comparativă**

[**LD : argumente comparative , studiul legislației altor țări . Are legea elvețiană .**]

... când vedem noi că **o țară democratică ca Cehoslovacia** , face **o lege** ale cărei dispozițiuni
nici un guvern românesc n-ar fi îndrăznit să vi le prezinte , și cu toate acestea , s-a votat .

De cine ? **De un Parlament condus de toate partidele** , **văotând chiar socialiștii** ,
unde **ceea ce vă cerem noi** , să lăsați să facă justiția în proporție mult mai restrânsă,
face puterea executivă, guvernul,

și când vedem că **în Elveția** , **cea mai pașnică țară din lume**, oamenii **cei mai domoli**,
democrația cea mai perfectă din Europa , este preocupată de această problemă ,

ce să mai spunem noi de necesitatea acestei legi ? [-----]

Din **Mesajul** Consiliului Federal elvețian către Consiliul Legislativ (8 mai 1933) :

< Dacă introducem astfel, diferite dispoziții penale într-o lege specială ,

anticipând asupra reglementării generale, este , mai înainte de toate, **pentru a apăra , nu forma actuală a statului, dar ideea democratică pe care este clădită Confederația.**

Oricât de divergente ar fi părerile în ce privește **organizația formelor democratice și delimitarea funcțiilor și a atribuțiilor , noi nu mai voim să tolerăm incertitudinea asupra acestui punct : trebuie ca luptele politice să respecte formele legale, să nu se întrebuițeze alte arme decât drepturile cetățenești ,**

încât vremurile celui mai tare să ia sfârșit , odată pentru totdeauna, în Elveția .

Dar acela care vrea să evite războiul civil până la manifestările lui cele din urmă, **trebuie să-l reprime de la început. Or , la început, războiul civil consistă în a nu întrebuița voința străzii , în contra ordinii stabilită prin legi și autorități.**

Când se va ști că , de la început, **ea va fi reprimată fără cruțare, vom fi scutiți de utilizarea forțelor polițienești** excepțional de numeroase , **de întrebuițarea armelor , și , mai ales , de scoaterea trupelor.** [-----]

Chiar privind fără nervozitate **diversele manifestații de partide, și alte demonstrații politice, și reducând la adevăratele lor proporții frazeologia războiului și a revoluției ,** care s-a încuibat la noi, nu e mai puțin adevărat că , **la dreapta ca și la stânga,** s-au format **adevărate asociații de luptă și apărare , după modele străine,** s-a simțit nevoia de a deosebi și în înfățișarea exterioară în modul cel mai provocator. **Întrunirile și manifestațiile adversarilor politici , constituie un pericol care crește. >**

(Din Mesajul Consiliului Federal elvețian către Consiliul Legislativ , 8 mai 1933) :

Antonescu /

"Prin urmare , vedem că această preocupare este **exact preocuparea pe care o avem noi , astăzi. Noi trebuie să găsim mijloace pentru a putea preveni asemenea mișcări.**

lată ce spune ministrul francez , Pietri , acum câteva luni :

< Să nu ascundem evidența.

Un vânt de violență reacțiune suflă peste vechiul stat liberal, al cărui principiu și structură s-au impus lumii , timp de peste un secol.

Generațiile noi se pretind atrase către aceste formule de putere personală,

pe care ale noastre învățaseseră să le condamne și să le înlăture, din copilărie.

Pretutindeni în Europa și chiar în America , apare năzuința de a face apel

la un fel de **neodespotism al erorilor și al slăbiciunilor** de după război.

Până și socialiștii , printr-o contradicție izbitoare, se gândesc astăzi

să părăsească ideea de libertate și să încredințeze forței ,

destinele compromise ale națiunii. > (Pietri)

Antonescu /

" **Așa încât , vedeți, nu se poate spune)): că guvernul scapă pulsul adevărat al momentului,)): că guvernul caută, prin mijloace speciale, să-și făurească un instrument de guvernare , care să-l ajute să domine situațiuni)): pe care este incapabil să le cârmuiască . "**

" **Dacă** avem un pic de **conștiință** dacă iubirea de neam o punem deasupra frazelor și deasupra demagogiei ; **dacă** preocupările și interesele fundamentale ale țării ne stăpânesc ;

dacă avem dorința de a păzi un drept propriu al ei,

)): drept pe care nu noi, ci alții îl compromit.

atunci datoria noastră este să facem ceea ce facem astăzi.

"Și atunci eu socotesc că pentru niște oameni maturi ca noi, care am trăit vremurile pe care le-am trăit , - **o datorie de veghe se impune.**" [-----]

Victor Antonescu / 2 apr.'34

▣ Apărarea ordinii de drept.

▣ Apărarea siguranței naționale

▣ Apărarea unității naționale.

"Ia băgați de seamă : **am clădit România Mare , cum vă spuneam adineauri.**

Această țară aparține nu celor de mâine , cât celor de azi, care au clădit-o.

Și Ion Brătianu este dintre aceia care au clădit-o !

Dvs sunteți oamenii maturi ai acestei țări.

Noi avem un statut pe care am clădit România Mare ;

și acest statut să dea Dumnezeu să-l putem păzi ,

contra revizionismului care ne pândește .

)): Și cei care sapă ordinea în stat , o sapă cu un gând, nu ca să răstoarne guvernul național-liberal sau eventual guvernul național -țărănesc,

)): ci o sapă ca să dărâme fundamentul acestei țări.

(Aplauze unanime , îndelung repetate)

----- Victor Antonescu / 2 apr.'34 -----

37.c) Armand Călinescu , discurs la lege, 5 apr.'34

(DAD, MO 39, șed. din joi, 5 apr.'34, p. 1688- 1692)

[LD : discurs amplu , exhaustiv , privind **evoluția Gărzii de Fier și legislația represivă** îndreptată asupra ei. Spre deosebire de alți colegi național-țărăniști, la acest capitol,

el reușește să se mențină într-o **strictă obiectivitate față de liberali ,**

respingând doar inovația legislativă liberală privind **dreptul guvernului de a dizolva partidele politice.** În orice caz, se poate spune că , **intrarea lui Călinescu în guvern,**

la departamentul Internelor, l-a marcat definitiv : a devenit și s-a păstrat , până la moarte,

, indiferent de funcțiile pe care le-a îndeplinit , **adversarul total al Gărzii de Fier.**

Că această adversitate a avut o anume evoluție, devenind la rândul-i criminală, toate la timpul lor.

Acum , în 1934, Călinescu este **exponentul întruchipat al justiției și legalității .]**

Sublinierile, supratitlurile, comentariile, semnele - LD Doc integral, **fișier PNT**

/ **Drept comparat : anarhismul și legile represive /**

/ **Guv.românești = guverne de ordine /** atitudini față de curentele extremiste //

/ Antecedentele **G. de F.** - 1923, 1927 / Dizolvările **G. de F.** : 1930, 1931, 1932

/ 1933 . Guv.PNT - **soluțiile justiției** - circularele **Minist. de Int.** și **Minist. Just.** /

/ **Bilanțul acțiunilor anti-legionare /**

/ **Legislația represivă** : Legea Mârzescu ; Legea Mironescu // Legea Victor Antonescu //

Armd.Călinescu / 5 apr.'34

▣ **Drept comparat**

▣ **Anarhismul - Legile represive**

" Dle președinte, d-lor deputați, guvernul ne înfățișează astăzi **un proiect de lege** izvorât dintr-o **preocupare foarte legitimă** , aceea **de a asigura ordinea de Stat.**

De altminteri, **în toate timpurile** , când au apărut fenomene noi, care au amenințat ordinea socială, **s-a recurs la măsuri represive.**

Ele trebuie judecate , prin urmare, **nu în principiul lor,**

ci în raport cu împrejurările în care trăim. [-----]

Dvs legiferați în împrejurări excepționale și eu cred că trebuie să ne oprim un moment pentru a fixa caracterul lor.

Nu este desigur lipsit de interes să amintesc în ce condițiuni au apărut

primele legiuri represive în timpurile moderne.

La 1894, a fost asasinat președintele Republicii Franceze , Sadi Carnot.

Se agita la acea vreme **o serie de idei** care, plecând de la exagerarea utopică a **libertății individuale** , ajungeau la **negațiunea autorității de stat .**

Anarhismul n-a fost numai **o formulare teoretică,**

ci a căpătat **caracterul unei mișcări politice ,**

care a culminat cu suprimarea unui șef de stat.

"**Acest fapt** a produs atunci **o zguduire puternică** în întreaga opinie publică europeană,

încât s-a venit îndată în Franța cu **o serie de legi represive,** dar s-a făcut mai mult :

în același timp, **guvernele din Germania , din Italia, din Elveția ,**

au recurs la rândul lor, la **măsuri legislative asemănătoare.** Prin urmare, într-un moment în

care **un curent de idei** a căpătat un caracter periculos pentru ordinea socială ,

toate guvernele responsabile s-au ridicat hotărât împotriva lui și i-au tăiat drumul.

De atunci, **anarhismul a mers în continuă scădere** și s-a asigurat , astfel,

o lungă epocă de liniște. " [-----]

Armd.Călinescu / 5 apr.'34 , retro'30, '31,

▣ **Dizolvările Gărzii de Fier.**

▣ Antecedentele Gărzii

" Prin urmare, la începutul anului 1928, mișcarea era deja înghebată.

Și când este vorba de desființare, mă întreb dacă nu ar fi fost mai ușor de realizat atunci ?

Dar, d-le ministru, **eu nu vreau să pun chestiunea așa ;**

dimpotrivă,)): **cred că dvs ați făcut o greșală și v-ați îngreunat situația ,**
atunci când **ați împiedicat Garda de Fier de a participa la alegeri.**

"V-ați îngreunat situația nu numai pentru dvs , dar pentru orice guvern, fiindcă, în adevăr, unui guvern îi este mult mai ușor să supravegheze o mișcare fățișă, decât o mișcare clandestină .

Din acest punct de vedere , prezentarea Gărzii de Fier în alegeri ,

ar fi fost **cel mai bun mijloc** pentru autoritățile de stat ,

să facă o recunoaștere a forțelor de care realmente dispunea.

" Socotesc chiar că o regulă de de prudență politică cere

ca **să forțezi o mișcare clandestină să iasă la iveală** , fiindcă, într-adevăr,

iată ce se întâmplă :

1930 ---

guvernul național-țărănesc s-a găsit la un moment dat , în decembrie 1930,

în fața unor **agitații foarte serioase ale membrilor Gărzii de Fier .**

Eram atunci împreună cu dl. Ion Mihalache la Ministerul de Interne.

Noi cunoșteam din investigațiile Siguranței Statutului ,

care erau ideile reale care circulau în mintea membrilor Gărzii de Fier ,

și eram în drept să le socotim periculoase pentru ordinea publică.

Dar, d-lor, mișcarea avea atunci un caracter clandestin și nu toată lumea judeca la fel.

Călinescu /

1931 , guv.PNT ...

Nu am să fac personalități și nici n-am să aduc încriminări, dar socotesc că trebuie să vă arăt că, în momentul când noi luam primele măsuri împotriva Gărzii de Fier,

un ziar important din țară , un ziar de mare tiraj, publica articole sub titlul :

< Fără exces de zel > și comenta măsurile noastre astfel :

< Această nejustificată urmărire este cu atât mai urâtă cu cât se îndreaptă
contra unei mișcări care este nu numai explicabilă , dar necesară.

A lovi într-o asemenea mișcare , ar constitui nu numai o eronată interpretare a legii,
dar o greșală de ordin național. Bunul simț juridic , simțul național, va trumfa . >

- Voce : În ce ziar ?

- I.Hudiță : "Universul "

- G.Bogdan-Duică : la ce dată ?

- Armd.Călinescu : La 1931, când am dizolvat Garda de Fier. Eu cred că ziarul era de bună credință și nu-i fac nici un reproș...

- Al.Alimănișteanu : Cu siguranță era de bună credință ...

- **Călinescu** : ... dar eu semnez acest lucru ca un simptom caracteristic al concepțiunii care exista în anumite cercuri, atunci.

Însă, d-lor, oricum ar fi fost, cu conștiința răspunderilor pe care le aveam noi,

am judecat altfel și printr-o decizie a Consiliului de Miniștri, am risipit Garda de Fier.

Am făcut mai mult, am arestat pe agitatorii principali și sub inculpare de

complot împotriva siguranței statului , i-am trimis înaintea tribunalului.

S-a născut un proces. "

Armd.Călinescu / 5 apr.'34 , retro '31

▣ Procesul legionarilor

1931.Guv.Iorga -Argetoianu ...

" Între timp, noi ne-am retras de la guvern , dar **procesul și-a urmat cursul** mai departe, parcurgând întreaga filieră a instanțelor de judecată .Cred că nu este lipsit de interes să vă citesc considerentele hotărârilor care au intervenit atunci.

Înaintea tribunalului care judeca acțiunea deschisă contra preveniților **Corneliu Codreanu, Stelescu, Banu, Totu, Dănilă și alții** , **instanța de fond constată :**

< **Având în vedere** că faptele ce se impută inculpaților sunt în esență următoarele :
"Legiunea Arhanghelului Mihail " sau "Garda de Fier" , înființată în anul 1927,
cu scopul de a determina o mișcare în vederea înlocuirii

actualei forme de guvernământ, prin introducerea unui **regim dictatorial** ; >

< **Că inculpații** , fie personal , fie prin instigarea altora, în calitatea lor de conducători ,
în sânul organizației din care fac parte, **au activat în contra siguranței statutului** ; >

< **Că ceea ce se impută inculpaților rezultă din actele de la dosar**,
și chiar **din recunoașterea inculpaților** ; >

< **Că atât inculpatul Corneliu Codreanu** , cât și ceilalți, precum **și toți componenții**
organizației , propovăduiau un braț tare în locul partidelor ,
dar că **recunoșteau autoritatea regală** ; >

< **Or, atâta vreme cât era vorba de o colaborare cu capul statului**,
nu poate fi vorba de o răsturnare a formei de guvernământ >

Ministerul Public (Parchetul) a atăcat hotărârea tribunalului, cu **Apel** :
Curtea de Apel spune:

< **Dar nu e dovedit** că inculpații urmăresc introducerea **dictaturii politice** ;
din contra, din **statutul și interogatoriile lor**, rezultă că nu luptă pentru dictatura politică
a unei persoane , **ci dictatura românilor , a națiunii românești, în țara sa.**

Pentru aceste motive, respinge **Apelul parchetului**

și **lasă achitați pe membrii Gărzii de Fier.** >

- **G.Bogdan -Duică** : Cam naivă hotărâre !

- **Armand Călinescu** : **Înalta Curte de Casație** spune :

< **Dacă este stabilit în speță** , că numiții sunt organizați într-o **asociațiune** purtând numele
"Garda de Fier" , **cu caracter militar**, condusă de un **consiliu suprem**,
și împărțită în **batalioane , sectoare, cuiburi și frații de cruce** ;

dacă, prin modul de recrutare a membrilor care trebuie să fie **sănătoși , hotărâți , rezistenți**
și **fără frică de moarte**, societatea ar părea că cultivă **forța de atac și nu pe cea de**
apărare .Toate aceste fapte , deși ar putea fi socotite ca o formă de turburare a ordinii
publice,

nu corespund, însă, noțiunii de atac în contra siguranței statului >

)): **Toate instanțele de judecată au achitat Garda de Fier**,
tradusă în fața justiției , de către **Guvernul național -țărănesc.**

)): **Or, trebuie să recunoașteți cu toții că absolvirea , în fața instanțelor de judecată ,**
a unei mișcări subversive, a avut de rezultat încurajarea sa. "

(**aplauze unanime, prelungite**)

"În fața impunității, **membrii Gărzii de Fier au devenit mai îndrăzneți și**,
când ne-am întors noi la guvern, în iunie 1932,

am găsit Garda de Fier deja transformată în partid politic ;

participase la alegerile generale de sub d.Argetoianu și înregistrase

un număr însemnat de voturi : participase la alegerile parțiale de la Neamț și de la Tutova,
obținuse succes și, **pentru prima oară ,**

reprezentanții Gărzii de Fier intraseră în Parlament ."

[-----]

Armd.Călinescu / 5 apr.'34, retro'33

▣ **Atitudinea gov. PNT față de Gardă**

▣ **Ordinul Ministerului de Interne / 29 apr.'33**

[**LD : trebuie să verifici dacă documentul este dus la timpul respectiv**]

"Dar d-lor deputați, dacă **mișcarea Gărzii de Fier s-a manifestat fățiș**

și **a avut reprezentanții ei în Parlament,**

aceasta nu înseamnă că **guvernele nu trebuie să urmărească deaproape ,**

să supravegheze aceste manifestațiuni și să le sancționeze ,

atunci **când sunt periculoase pentru ordinea de stat.**

" Dlor deputați, **guvernul Partidului Național-Țărănesc a avut această concepție .**

V-am arătat actul dizolvării din prima lui formațiune guvernamentală.

Să-mi dați voie să **vă arăt acum** , acțiunea întreprinsă în **a doua formațiune de guvern** a noastră ,și să vă citesc **un document** , care a rămas necunoscut până acum, fiindcă forma **actul de serviciu al Ministerului de Interne . [Ion Mihalache]**

" Dlor deputați, prin **ordinul circular nr.27.845 din 29 aprilie 1933,**

Ministerul de Interne , în care aveam cinstea să lucrez ,

fixează **punctul de vedere al guvernului național-tărănist** în felul următor :

< Către toate Inspectoratele de Siguranță și către Inspectoratul General al Jandarmeriei .

< Din rapoartele organelor de poliție și jandarmerie , rezultă că

în numeroase puncte din țară **au luat ființă și se dezvoltă** organizațiuni denumite **cuiburi, secțiuni, companii, centurii , batalioane de asalt , etc.**

< Aceste formațiuni, rezemate pe principiul disciplinei militare, își îmbracă oamenii în uniforme, îi supune la instrucțiuni și antrenament de luptă , în scopul mărturisit de a provoca, prin violențe, o răsturnare a actualei ordini politice , consfințită prin legi.

< De multe ori s-au putut constata legături între aceste organizații și **organizații similare din străinătate** , de la care își procură **instrucțiuni și mijloace materiale.**

< În ultimul timp, ele au ieșit din simpla activitate organizatorie ,

pentru **a se deda la manifestațiuni violente , la tulburarea ordinii în stat,** și la **brutalitatea cetățenilor pașnici.**

< De altminteri, scopurile urmărite fiind

răsturnarea prin violență a stărilor politice consfințite de legile în vigoare

și chiar **suprimarea prin violență a unor categorii de cetățeni ,**

ele se încadrează în prevederile art. 1 din legea din 17 martie 1933,

privitoare la liniștea publică, care pedepsește asemenea fapte .

Astfel fiind, **urmează a se înfrâna aceste mișcări cu toată hotărârea și cu toată energia.**

Organele poliției și jandarmeriei vor proceda precum urmează :

1. **Vor percheziționa toate sediile organizațiilor amintite** , în scopul de a se găsi **documentele și publicațiile** care stabilesc mijloacele de acțiune , **legăturile și scopurile subversive ale lor.**

Perchezițiile se vor face cu autorizația Parchetelor și

la momentul ce se va socoti mai prielnic de autoritatea locală.

2. **Vor confiscă toate publicațiunile subversive,** manifeste, ziare, etc. răspândite de organizațiile amintite .**Se atrage atenția institutelor de tipografie asupra sancțiunilor** prevăzute art.17 , aliniatul b, din **legea din 17 martie 1933,** în cazul când ar tipări aceste foi.

3. **Se vor trimite la urma lor toți gardiștii și agitatorii străini de localitate,** care încearcă să recruteze **adepți** pentru organizațiile semnalate .

4. **Se vor împiedica și risipi orice adunări , procesiuni sau marșuri,** ale acelorși organizațiuni.

5. **Se vor lua măsuri contra portului de insigne sau uniforme nepermise .**

6. **Organele polițienești vor dresa acte, și, împreună cu delicvenții , le vor înainta justiției ,** în toate cazurile prevăzute de art. 17, 19, 20, 22, 23, 25, 26, și 27, ale **legii din 17 martie 1933.** În acest scop, se recomandă organelor polițienești să **studieze cu atenție aceste texte , pentru a sesiza bine înțelesul lor ,** și a dresa actele cu toată grija.

Socotim necesar să adaugăm că **organele polițienești trebuie să fie pătrunse**

de necesitatea de a se reprimă mișcările despre care s-a vorbit mai sus .

în interesul superior al menținerii ordinii în stat.

Organele superioare de inspecție și control , au îndatorirea de a veghea

la aducerea la îndeplinire a măsurilor expuse și la felul cum activează subalternii,

luându-se măsuri disciplinare în caz de slăbiciune sau neglijență.

Inspectoratele vor raporta , săptămânal, un buletin special al actunii desfășurate pe baza prezentului ordin circular, indicând și rezultatele obținute înaintea justiției.

[Atenție LD ! exceptarea cuziștilor și ... aluziile la Vaida]

Se exceptează de la aceste măsuri ,

congresele și publicațiile periodice ale LANC, ca partid politic. >

- **N.Constantinescu -Bordeni** (PNL-georgist) :
)): Nu aveți și opinia separată a d-lui Vaida ?
- **Armd.Călinescu** : Nu știu dacă reprezentantul partidului d-lui Gheorghe Brătianu are o altă părere decât aceea pe care am transpus-o în circulara guvernului .
- **Virgil Madgearu** : **DI.Vaida era președintele Consiliului de Miniștri și nu se poate imagina că ministrul de Interne lucra altfel decât după concepțiile d-lui Vaida .**
- **N.Constantinescu -Bordeni** (PNL-georgist) : Eu știu un lucru :
)): sub dvs. ministerele nu aveau legătură , așa că d-l Vaida putea să aibă și alte păreri decât ministrul de Interne.
- **Virg.Madgearu** : Probabil că dvs , când veți veni la guvern , veți avea această concepțiune despre guvernarea țării.

Armd.Călinescu / 5 apr.'34, retro'33

▣ **Pericolul mișcărilor extremiste : stânga și dreapta**

▣ **Circula Ministerului de Justiție / 24 mai '33**

" D-lor , permiteți-mi , pentru definirea politicii pe care am schițat-o , să citesc două pasagii din circulara Ministerului de Justiție

[**M.Popovici , către Parchete**] , cu nr. 42.143 din **24 mai 1933** :

< După informațiile și rapoartele primite , constatăm că de câțva timp ,

de către anumite organizații de extremă dreapta , ai căror agenți cutreeră satele , se face o vie propagandă ațățătoare și se îndeamnă populația la acțiuni și mișcări , prin care se tinde la răsturnarea ordinii în stat.

În special , se aduc la cunoștință agitațiunile din Moldova și Bucovina , unde

)): sub masca unei mișcări de contra-balansare a mișcării comunismului , se formează diferite grupări , așa zise de extrema-dreapta , care se agită , provocând mișcări în tot cuprinsul țării.

)): În realitate , și unele și altele , departe de a duce luptă sinceră de idei , în cadrul permis de legile țării , sunt expresia aceluiaș gând subversiv , sub diferite aspecte , profitând și unele și altele , de toate circumstanțele ce le sunt favorabile , uneori , concurând împreună [**Atenție LD !!!**]

)): pentru subminarea autorității și dezagregarea statutului .

< Contra tuturor acestor elemente , atrag stăruitor atenția dvs. [**parchetelor**]

și vă invit a avea o neadormită priveghere , exercitând , în același timp , un serios control și asupra agenților forței publice , auxiliari ai dvs , spre a vedea dacă și aceștia își îndeplinesc în mod conștiincios datoria.

< Îndeplinirea datoriei fără șovăire și cu devotament , pentru atingerea scopului arătat mai sus , este nu numai o cerință legală , dar și o obligație patriotică , pe care sunt convins că o veți îndeplini > spunea ministrul Popovici , către Parchete. "

[-----]

Armd.Călinescu / 5 apr.'34 , retro'33

▣ **Bilanțul acțiunilor antigardiste**

" În urma acestor acțiuni , în perioada de la ianuarie- noiembrie 1933 , s-au înregistrat în țară **72 de incidente provocate de Garda de Fier** , între care au fost acționate în justiție , **67** .

În momentul când am plecat de la guvern , erau în curs de judecată **42 de procese , și 11 condamnări** . "

[-----]

Armd.Călinescu / 5 apr.'34 , retro'24 , '33

▣ **Legislația represivă.**

"Când acțiunea administrativă pe care am desfășurat-o la Ministerul de Interne , așa cum am schițat-o , nu mai era suficientă , noi am recurs și la o modificare a legii pentru apărarea Statului .

)): "Dle ministru de Justiție [Victor Antonescu] , aici să-mi dați voie să vă atrag atenția asupra unui lucru :

dvs nu sunteți astăzi dezarmat în fața mișcărilor extremiste .

Că asemenea tulburări s-au putut ivi, că nenorociri ca aceea de la Sinaia s-au putut întâmpla , este adevărat :

dar acestea se pot întâmpla oricând, chiar și după intrarea legii dvs în vigoare , fiindcă , din nenorocire , nici o lege penală n-a izbutit să distrugă criminalitatea. Principalul este să poți sancționa infracțiunea. Și dvs. , dle ministru de Justiție, **aveți deja dispozițiuni legale suficiente în această materie.**

Aveți , mai întâi, **legea Mărzescu** , din 1924. [-----]

Dar a venit , d-le ministru, **Legea Mironescu** , din aprilie 1933 , [-----].

Prin urmare, o serie de fapte au fost încriminate , încât eu cred că **dvs aveți deja în legea actuală dispoziții cu care să înfrânați Garda de Fier.**

Luați măsuri, dle ministru, ca să se aplice aceste legi care există.

Armd.Călinescu / 5 apr.'34

▣ Legea Vict.Antonescu

"Credeti, totuși, dvs că, între timp, s-au învederat și alte fapte care au un caracter periculos, foarte bine ;

să examinăm ce introduceți dvs.

În art. 1 , care rezună însuși concepția dvs , dle ministru,

)): **dvs nu creați o infracțiune nouă și nu edictați o pedeapsă nouă, dvs. legitimați numai un act de autoritate al guvernului.**

"În lunga serie de acte numite de guvernământ ,

)): **care scapă controlului instanțelor noastre de judecată.**

dvs introduceți încă unul : dizolvarea grupărilor politice .

"Din punctul de vedere al legislației penale,

)): această dispoziție constituie o inovație curioasă,

)): fiindcă dvs deschideți largi posibilități de abuz, și asigurați impunitatea pentru guvern.

Înțeleg un lucru , ca dvs să luați un fapt pe care îl socotiți grav, și să-l sancționați.

Înțeleg , de asemenea , să luați o grupare , a cărei acțiune o socotiți periculoasă și să o sancționați.

)): **Dar dvs nu faceți așa , dvs, introduceți o noțiune imprecisă și largă , dând în competența guvernului , fără nici o cenzurare, judecata.**

Dle ministru al justiției, noi nu înțelegem să vă creem dificultăți

atunci **când este vorba de apărarea ordinii în stat .**

Credem însă că legislația noastră dispune de suficiente mijloace sancționare ,

dar **dvs trebuie să vegheați ca instanțele însărcinate de aplicarea legii , să-și facă datoria.**

Aceasta este prima obligație pe care o aveți dvs.

)): **Cât pentru dizolvări, dacă le socotiți necesare, nu le puteți face ,**

decât dându-le în atribuția justiției , așa cum este în legislația Cehoslovaciei.

A da guvernului posibilitatea de a dizolva grupările politice ,

este , înainte de toate , un act de încredere . Dle ministru, dvs știți bine că ,

în ce ne privește, politicește nu vă putem acorda această încredere .

Dar, mai mult , dvs înșivă , sunteți vremelnici pe acele bănci,

și eu cred că nici Partidul Național-Liberal nu trebuie , nu este prudent ,

să dea unui guvern în mână posibilitatea dizolvării fără cenzurarea justiției.

(aplauze la PNȚ și la unii opozanți)

- **Armd.Constantinescu** : De aceea, dle ministru,

noi nu vom putea vota proiectul dvs de lege "

(aplauze la PNȚ)

----- Armd.Călinescu / 5 apr.'34 -----

37.d) **Gr.Iunian** (PRȚ) , discurs la lege, 5 apr.'34

(DAD, MO 39, șed din joi, 5 apr, 1934, p. 1698 - 1704)

[LD : vorbește după Petre Andrei , Armand Călinescu , CCGiurăscu , Gh.Cuza .

Sublinieri, supratitluri, comentarii , semne - LD]
// Legislația represivă contra extremismelor de stânga -dreapta //
// Sprijinul duplicitar al PNT , pentru legislația represivă // Curente adverse în PNT //
// PNT -Partid de ordine !? - antecedente // PNT -partid de ordine ?! -antecedente //
// PNL față de Retaurație - 1927, 1930 //
// Regimul parlamentar - Ioviturile executivului //
// Atmosfera morală ; consecințele grave ale legii , dacă ... //
// Garda de Fier //

lunian / 5 apr.'34

Text integral - fișier PNT

▣ Legislația represivă

▣ Pericolul extremist : stânga, dreapta

" Dle președinte, d.lor deputați, voi arăta **motivele** pentru care **sunt hotărât să votez împotriva acestui acord de lege .**

Justificați prezentarea acestui proiect pe **unele turburări grave** , turburări sociale, care legitimează din partea dvs unele măsuri excepționale.

Fără îndoială, că **o societate organizată este în drept să ia măsuri** pentru ocrotirea ei.

Cu o condiție : să **învădereze utilitatea** acestor măsuri, și să **învădereze**

că anume tendințe de împotrivire constituie unele manifestări bolăvicioase , sporadice, dar totuși **destul de violente**,

pentru ca să pună în pericol organismul statutului.

Voi avea să examinez dacă, din acest p.d.v., proiectul dvs își găsește o justificare .

Dar , înainte de aceasta , să- mi dați voie să vă atrag atenția asupra **gravității dispozițiilor proiectului.** "

" **Problema aceasta a necesității apărării statutului** ,

se pune de câțiva ani în mod repetat .

[Legea Mârzescu]

" **O primă măsură** , luată în **1924**, de **guvernul liberal**, se justifica pe o stare de spirit similară , cu deosebire că atunci **era vorba de o mișcare extremistă de stânga**, pe când astăzi este vorba de **o mișcare extremistă de dreapta** .

[Modificarea legii]

" **La 1927**, s-a ivit în părerea **partidului liberal**, care și atunci guverna , nevoia unei întăriri a dispozițiilor **legii pentru apărarea liniștii publice** din 1924, și s-a modificat **art. 11** al acestei legi, pentru a asigura **apărarea ordinii constituționale** .

[Modificarea legii]

" **La 1933** , a intervenit **o nouă modificare** , de data aceasta prezentată de **gouv.Vaida** . Presupunând că în toate aceste legi dvs nu ați avea măsuri suficiente , pentru sancționarea actelor abuzive, **aș înțelege** să veniți înaintea Parlamentului și să **cereți agravarea dispozițiilor penale** pentru **sancționarea unor atari acte**.

lunian / 5 apr.'34

▣ Dizolvarea unui partid politic .

)): Dvs veniți și **reclamați** de la Parlament **dreptul, pentru oricare guvern**, ca , pe temeiul unor aprecieri personale,

să poată ajunge la dizolvarea oricărei grupări politice. [redă art.] [-----]

Este exact că dvs recunoașteți necesitatea de a condiționa dizolvarea unui partid politic.

)): Dar aceasta este **numai pentru a a câștiga bunăvoința Parlamentului** , a cărui aprobare o cereți, pentru ca , mai departe,

în înfățișarea unei **teorii foarte discutabile**,

declarați că această dizolvare constituie un " act de guvernământ ", care **nu este cenzurabil de instanțele judecătorești** [.....]

----- Gr.lunian / 5 apr.'34 -----

37.e) Aurelian Benteiu * (raportor) , legea apărării statutului .

(DAD, MO 39, șed .din 5 apr.'34, p. 1708-1714)

" **sunt democrat prin sânge , prin ereditate , prin extracțiune socială și prin convingere** "

Notă*

Avocat de prestigiu în Baroul de București. N. la 29 iun. 1893, la Făcăeni, jud. Ialomița.
Deputat liberal ; **ministru al Justiției între 29XI 1939 -3 VII 1940** , în guvernarea Gh. Tătărașcu ;
În mai 1946, candidat PNL -Dinu Brătianu . În 1948, a fost radiat din Barou.
În nov.'48 - iun. 1956 , condamnat . Eliberat pentru scurt timp, rearestat în 1957 și condamnat la
muncă silnică pe viață . Mort la Jilava, 27 iun. 1962 .
(Cf. Cicerone Ioanițiu, Victimele terorii Comuniste, Dicționar A-B , p. 180)

[LD : o brillantă **expunere juridică** , în sprijinul **doctrinei politice și guvernării PNL** .
Deși legea a fost elaborată special contra Gărzii de Fier, AB nu se referă explicit la G de F .
[LD : sublinieri, supratitluri , comentarii îmi aparțin .
// Pledoarie pentru **Legea apărării statului** - concluzii la dezbateri //
// Drept comparat : Legea apărării statutului // replică lui **Petre Andrei** //
// **Monarhia** - criticile la lege // replică lui **Petre Andrei** ; asociere **Armd.Călinescu** //
// Drept comparat : Accepțiunea politică și juridică a libertății // replică lui **I.Petrovici** //
Accepțiunea **Gărzii de Fier** //
// Drept comparat : Franța - Declarațiile Drepturilor Omului // **Legea asociațiilor** //
// Drept comparat : Franța - reprimarea libertăților anarhice // **referire G de F** //
Viza **Consiliului Legislativ** // polemică cu **CCGiurăscu** //
// Drept comparat : **Ordinea politică și socială** - evoluția istorică și juridică a noțiunii //
// **Ordinea în stat** : constituționalitate // **parlamentarism** versus **partidocrație** : **Goga** //
// **democrație** versus **dictatură** : Șeicaru // **"actul de guvernământ"** : **Armd.Călinescu** //
// Legile represive : legile anterioare - legea Antonescu : **Armd.Călinescu** //
Document integral **fișier PNL VII**

Aurelian Benteoiu / 5 apr.'34

▣ În apărarea legii

"Dle președinte, d-lor deputați, într-o **situație îngrijorătoare** , neputând s-o calificăm altfel,
dacă avem curajul să privim realitatea în față, **guernul vine cu proiectul acesta de lege**,
pentru **apărarea ordinii politice și sociale periclitate**.

"S-au adus **critici numeroase** de oratorii opoziției , cari s-au perindat la această tribună,
întemeiate unele **pe considerațiuni sociologice-juridice** - dl Andrei -
altele **pe considerente istorice** - dl Giurăscu și Petrovici -
altele filozofice - dl Petrovici , unele **diletante și simplist opoziționiste**.

"Este o lege de un covârșitor interes . **Voi combate aceste obiecțiuni** rând pe rând,
demonstrând legitimitatea legii în rațiunea și în cadrul dreptului pozitiv,
demonstrând **necesitatea ei** din cauza **insuficienței mijloacelor de represiune** ,
rezidând din legiferările anterioare - le voi combate toate aceste obiecțiuni ,
presupunând că ele au fost făcute în numele partidelor de opoziție din pură convingere.

[-----]

Aurelian Benteoiu / 5 apr.'34

▣ Legea apărării statului

▣ Drept comparat

"**Legea aceasta nu este o inovație** , nici în țara noastră , nici în toate celelate țări ale Europei ,
care au **aceeași structură constituțională** ca și a noastră ,
care sunt **constituite din punctul de vedere al dreptului public pe aceleași baze** ,
legea aceasta a răsărit într-o **ambianță legislativă internațională** , care o justifică cu prisosință.

[-----]

**"Prin urmare , într-un stat modern , care este stat de drept,
soluția este și trebuie să fie o soluție legală."**

[-----]

Aurelian Benteoiu / 5 apr.'34

▣ Legea apărării statutului

▣ Accepțiunea juridică a libertății

"Între obiecțiunile aduse , s-au făcut **variațiuni pe două teme** :
pe **tema libertății** și pe **tema ordinii** .

Am auzit cuvinte impresionante rostite în formularea unor aprehensiuni și temeri.

Este o lege draconică , s-a spus, este o lege anti-liberală , care gâtuie libertățile și nu putem concepe cum se vine din partea Partidului Liberal cu o asemenea lege .

" D-lor deputați, **noțiunea aceasta de libertate** , este o noțiune care trebuie înțeleasă

)): nu în sensul diletant și profan, în care adesea se rostește, **ci** din punct de vedere limitat și **în accepția precisă a științei dreptului.**

Dacă orice știință este cea ce a spus un mare **filozof francez: < une langue bien fait >** , **în vocabularul dreptului** , cuvântul de libertate are o accepțiune precisă .

Dacă înțelegeți noțiunea așa cum trebuie să fie înțeleasă, de gătuirea libertăților, de lege ntili- berală nu poate fi vorba. **Sunt două accepțiuni ale cuvântului .**

Există o libertate anarhică , concepută delictuos, libertate fără nici o limită, libertate care înțelege că există numai atunci când își poate îngădui cineva orice.

Ei bine, această libertate anarhică nu înțelegem să o tolerăm ;

pe aceasta înțelegem cu adevărat să o gâtuim ,

pentru că nu voim să facem din noțiunea de libertate o poartă pentru toate aventurile (aplauze la PNL)

Există însă o altă accepțiune , și singura posibilă , **în cadrul dreptului și științelor sociale.**

Este cea libertate despre care **Montesquieu** spunea că constituie în a face

< ce que les lois permetent > , **ceea ce legile permit, este cea libertate limitată ,**

care face posibilă coexistența și acordul tuturor libertăților .

Și, din acest punct de vedere, **libertatea condiționată legal, libertatea limitată,**

pentru a face posibilă înfruptarea din această binefacere a tuturor câți coexistă în cadrul

aceleși societăți , pentru apărarea acestei libertăți , avem nu numai dreptul ,

dar și datoria să venim cu toate măsurile legislative care să-i asigure existența. "

[-----]

Aurelian Benteoiu / 5 apr.'34

▣ Declarația Drepturilor Omului

▣ Franța - evanghelia libertății

" Netăgăduit că represiunea își găsește justificarea și în soluțiile date în alte țări , concomitent cu noi, sau, în sfârșit de dată recentă .

Netăgăduit , de asemenea, că nu se poate invoca nici cea libertate anarhică nici că se restâng libertățile.

Pentru că în toate țările și în toate timpurile , **când ordinea socială și politică au fost amenințate , regimul politic** , dacă a fost legitim - și în această situație ne găsim noi -

s-a crezut în totdeauna și **s-a acordat de toți teoreticienii dreptului public** ,

că e în drept **să se considere în legitimă apărare.**

Iar un regim politic , care se găsește în stare de legitimă apărare ,

are dreptul să-și organizeze apărarea sa (aplauze la PNL)

"Suntem acuzați de antiliberalism , de gătuitori ai libertăților ?

Afirm că **patria evangheliei libertății este Franța .**

Ea a formulat **Declarația Drepturilor Omului .**

Ea a difuzat în toată lumea crezul de libertate și civilă și politică .

Suntem cu toții de acord că ea a fost educatoarea omenirii întregi în **școala libertății.**

[-----]

Aurelian Benteoiu / 5 apr.'34, retro '1901

▣ Franța - Legea asociațiilor

▣ Reprimarea libertăților anarhice

▣ Drept comparat

[LD : probabil din această lege a lui Rosseau Waldeck , s-au inspirat și guvernele românești, când, prin Jurnal de Consiliu, au dizolvat asociații și partide politice.

Estecategoric însă că această prerogativă acordată guvernelor ...

poate da naștere la abuzuri din partea executivului]

" Când în 1900-1901 , invocându-se libertatea de credință și intangibilitatea azilelor credinței, bisericile și asociațiile religioase , se făceau agitațiuni împotriva regimului

republican, de către preoții congreganiști, a venit atunci **acel mare om de stat**, fără îndoială cel mai mare orator al Franței secolului trecut,

Waldeck Rousseau, cu **legea asociațiilor** din 1 iul. 1901, **a dizolvat congregațiile și a confiscat averile**, și nu a fost acuzat de gâtuirea libertăților, tocmai pentru că **reprima libertatea anarhică**.

Au rămas memorabile cuvintele lui **Waldeck**, rostite în acea împrejurare :

< Înțelegem ca bisericile să rămână deschise credinței și pentru totdeauna închise agitațiilor anarhice .>

Art.13 din acea lege spune :

< Dizolvarea congregațiilor sau închiderea oricărui sediu al lor,

!) poate fi pronunțată printr-un decret al Consiliului de miniștri > ...

!) nu printr-o sentință și cu examinarea și cenzurarea autorității judecătorești :

!) pentru că s-ar fi înregistrat rezultatul regretabil pe care ni-l semnala , citind deciziunea Înaltei Curți, dl deputat Călinescu .

Asemenea fapte și asemenea primejdii când se produc, nu pot să fie ,

în ce privește represiunea lor, decât de resortul puterii publice politice, a executivului.

)): Judecătorul nu are nici viziunea integrală și reală a realității, în care trebuie să dea soluțiunea, și nici căderea constituțională.

E aceasta o zonă interzisă judecătorului , de litera precisă a Constituției , care s-a invocat de atâția colegi din opoziție,

)):diletanți în dreptul public, dar de altfel foarte loquaci.

Consiliul Legislativ ....

- **CCGiurăscu** (PNL-g.) : **Cei din Consiliul juridic sunt tot diletanți ?**

- **Bentoiu** : D-le Giurăscu, **dacă în mod sincer vrei să te documentezi** asupra acestei acestei chestiuni a neconstituționalității, fă-mi cinstea și mă ascultă cu atenție, și-ți voi arăta **nu incompetența Consiliului Legislativ,**

)): ci pripirea în redactarea avizelor pe care le dă.

E regretabil pentru membrii Consiliului Legislativ că au trecut această opinie în aviz .

Vei fi de acord cu mine la terminarea concluziunilor mele. (**apluze la majoritate**)

- **CCGiurăscu** : D-le Bentoiu, **dacă nici opiniunea Consiliului nu face autoritate** în materie de lege, nu știu cui să mă adresez.

- **Bentoiu** : **Este un aviz consultativ**, nu obligatoriu .

- **CCGiurăscu** : Și dacă este consultativ, nu este mai puțin **organ de specialitate** .

- **Bentoiu** : D-le Giurăscu, aceasta nu înseamnă că oricine nu primește leafă , în calitate de membru în Consiliul de Stat , nu cunoaște dreptul public, și că **avizul Consiliului de Stat este o dogmă** , care se impune acelor care și-au dat mai multă osteneală în cercetarea unei probleme de drept public.

Vă voi demonstra geometricește greșala Consiliului de Stat .

- **Leon Pșepelinski** : D-le Giurăscu, **este un aviz, dar nu o sentință .**

Aurelian Bentoiu / 5 apr.'34

Ordinea politică și socială

Drept comparat

" Iată ce citesc în **Hauriou** , netăgăduit **cel mai robust spirit juridic** pe care l-a avut Franța

în dreptul public : < În primul rând, **ordinea socială** este **o organizație a societății**

pe anumite baze, în vederea de a asigura cât se poate mai bine **subzistența grupului** ,

de a asigura **realizarea unei civilizații** și, de asemenea, în vederea de a obține prin

echilibre apropiate , **mișcări lente și uniforme** a ansamblului situațiilor și relațiilor

sociale .> Și mai departe : <**Ordinea socială cea nouă**, nu se realizează fără intervențiunea

unui **fapt voluntar al omului** , nu se concepe refacerea totală a societății ,

într-un singur moment , ci numai **refaceri succesive și parțiale** .>

În sfârșit : <**Sunt anume baze ale societății** atât de profunde ,

încât în principiu **remanierile nu trebuie să le atingă** . >

Mai departe, o singură frază : < **Ansamblul relațiilor** create între **patroni și uvrieri** ,

în marea industrie, ne furnizează **un exemplu contemporan**

al unei reorganizări de acest gen . >

"Vă rog, d-lor deputați, să **reflecțiți la acest exemplu. Nimeni nu pretinde că societatea aceasta n-are dreptul să evolueze , dar prin mișcări lente și uniforme, prin refaceri parțiale, prin echilibre apropiate** , cum spune Houriou. " [-----]

A.Bentoiu / 5 apr.'34

▣ **Legislația muncitorească**

▣ **Nebunia roșie**

" la închipuiți-vă dvs că, în locul **realizării lente** a acelei minunate legislații muncitorești, **ansamblu de norme legale , de protecțiune pentru lumea muncitorească ,** lume care a pacificat spritele , în această privință , **susceptibil, desigur, de a se ameliora pe fiecare zi,)): s-ar fi dat curs nebuniei roșii** care tindea la impunerea totală și subită a tuturor protecțiilor muncitorești. **Am fi ajuns la stările din Rusia,** pe care cred că nimeni dintre cei prezenți **nu o doresc țării noastre.**

Bentoiu /

▣ **Ordinea politică și socială**

▣ **Drept pozitiv.**

[Citând tot din Houriou]

"În sfârșit, trebuie să pornim de la acest principiu , că **dreptul pozitiv < est un composé d'ordre social , saupudré de justice > , un compus de ordine socială , care este imperativul suprem și categoric în domeniul dreptului, presărat cu justiție.**

Un ideal de justiție, total, nu poți să-l realizezi ; justiția realizează cât este posibil și progresiv.

Dar ordinea, aceasta nu mai constituie un imperativ condițional, ipotetic, ca toate celelate norme ale dreptului, ea este un imperativ categoric , considerat chiar de Constituție deasupra ei însăși. "

"În sfârșit , **< Ordinea socială stabilită este aceea care ne separă de catastrofă.**

Ordinea socială reprezintă un minimum de existență

și justiția socială este un lux , de care , într-o oarecare măsură , te poți dispensa , în măsura în care n-o poți realiza . >

[-----]

Bentoiu / 5 apr.'34

▣ **Ordinea în stat**

▣ **Regimul constituțional**

▣ **Democrația parlamentară versus monopartidocrația**

" Care este ordinea socială și politică pe care vrem s-o apărăm ?

Acel minim, acele baze esențiale, despre care Houriou ne spune că sunt indispensabile , căci fără ele mergem la catastrofă.

Care sunt , ca să le identificăm complet, în regimul dreptului actual, în structura constituțională a statutului , în momentul de față ?

Simplu. O spune d-l ministru în **Expunerea de motive** și o știm cu toții :

este regimul parlamentar democratic, este structura constituțională a țării, este sufragiul universal , ca mijloc de degajarea a voinței colective .

" Ei bine , **este în primejdie această bază , sunt în primejdie aceste lucruri , în momentul de față ?** [-----]

Pe planul ideologic democrația este atăcată .

Atăcarea democrației în chipul acesta și difuzarea în mase a unor asemenea idei , nu constituie netăgăduit o primejdie care trebuie reprimată ?

Dacă se oprește la discursuri , desigur, nu.

Dacă trece la organizarea violenței, netăgăduit, da.

Asemenea primejdii , numai în starea lor de virtualitate , pot fi prevenite ;

dar dacă ai naivitatea și inconștiența să aștepti să dea roadele, nu mai poți să le reprimi.

D-lor, **suntem democrați , toți din această incintă. Eu unul, și generația căreia îi aparțin, sunt democrat prin sânge , prin ereditate , prin extracțiune socială și prin convingere ;**

căci , din tot **ce am citit ca teorie politică , de la cei mai mari gânditori , care au abordat problema , considerând aprecierile și pro și contra** , mi-a rămas convingerea că

tot regimul democrat este cel mai preferabil " (aplauze la PNL)

[-----]

Vi s-a afirmat astăzi de la această tribună și este exact :

din dictatură rezultă sau război sau revoluție,

și nu trebuie să ne epateze rezultatele uni dictaturi și roadele care se pot culege în cadrul unei generații. **Să ne gândim la putințele prăbușirii și la primejdiua de a acoperi ,**

sub edificiul dictatorial , câteva generații care ne vor urma." (aplauze la majoritate)

Prin urmare, d-lor, **eu rămân pentru regimul democratic,** în care credem cu toții,

și rămân , de n-ar fi altceva, decât pentru că **este regimul care asigură o posibilitate medie de viațuire, suportabilă tuturor.**

Și geniilor care râvnesc la dictatură, și inteligențelor comune ,

ba trăesc - și din considerente de umanitate trebuie să trăiască - **și cretinii ,**

pentru că noi **nu putem să aplicăm rețeta dictatorială și să-i castrăm**

pentru a nu-și putea perpetua prostia ; (aplauze prelungite la majoritate)

[-----]

Prin urmare, **s-ar putea ca regimul dictatorial să nu dea fructe la noi.**

Dar mai ales este o altă chestiune , dacă am asemănat un anumit regim cu un pom:

pentru ca pomul să-ți dea roade , cel dintâi lucru este să nu arunci cu pietre în el ;

și **rostul legii de față este de a împiedica să se arunce cu pietre**

în pomul democrației " (aplauze prelungite la majoritate)

[-----]

Aurelian Benteiu / 5 apr.'34

▣ **Legea apărării statului .**

▣ **Constituționalitatea legii**

▣ **"Actul de guvernământ "**

" S-a spus că această lege este neconstituțională.

)): **De neconstituționalitatea nu poate fi vorba , și iată de ce :**

Există două mersuri, **două ritmuri posibile** în cadrul unei societăți :

unul ritmul comun, normal.

Orice conflict moral , și pe planul dreptului privat și pe cel al dreptului public ,

se rezolvă de către **puterea judecătorească .**

Sentința se execută în numele Regelui .

Sentința se dă pe baza legii, iar legea trebuie să fie constituțională .

Acesta este mecanismul normal .

)): **Însă legea astfel organizată , nu acoperă suprafața tuturor necesităților**

în cadrul tuturor necesităților în cadrul unei societăți organizate

și **tocmai** pentru **acele puncte** , pentru **acele unghiuri** ,

unde **legea de drept comun nu bate și nu poate să asigure soluțiuni eficiente ,**

însăși Constituția prevede în art. 107 ,

că revine puterii executive , guvernului,

putința **să dea soluții pe cale de act de guvernământ .**

care este **sustras puterii judecătorești .**

De ce ? Pentru că **este deasupra Constituției** , privit de Constituție ca posibil și permis,

dar **este socotit de Constituție deasupra ei** , pentru că asemenea acte se încadrează

în dictonul strămoșilor noștri : < *salus publicae superm lex* >

[LD . rând șters ... completează]

Iată , după art. 107, **puterea judecătorească nu are căderea de a judeca**

actele de guvernământ , precum și actele de comandament cu **caracter militar .**

Puterea judecătorească nu are căderea să judece aceste acte .

Salvarea ordinii publice și sociale , a ordinii politice ,

a structurii constituționale a statutului, este și trebuie să fie act de guvernământ.

Mergem acum la teoria Consiliului Legislativ.

)): Să vedeți **cât de greșit zice Consiliul Legislativ :**

< Actul de guvernământ este acea măsură administrativă excepțională ,

care scapă de controlul justiției , chiar dacă este luat fără competență sau cu călcarea legii ?! >

)): Fără competență sau cu călcarea legii ?!

)): A fost în mintea cuiva o asemenea eroare catastrofală ?

Constituția împarte sfera actelor politice în două :

este **o zonă în căderea puterii judecătorești** , acolo **judecătorul are competența lui** , și **este o altă zonă în căderea guvernului**, și atunci nu se mai poate vorbi de lipsă de competență și de călcarea de lege , pentru că **este o lege suprapusă Constituției însăși** .

[-----]

- Aurelian Benteoiu : Mai departe , **Consiliul Legislativ** îi place să vadă

o contradicție și o inconsecvență , zicând :

< prin art. 22 calificați actul de dizolvare ca act de guvernământ .

Or, din două una : sau măsurile despre care este vorba

sunt considerate ca acte de guvernământ , adică pot fi luate chiar cu călcarea legii , și în acest caz ,)): **legea care le reglementează devine inutilă** ,

sau dacă **legea prezintă o utilitate** , ceea ce este incontestabil - este posibil , d-lor ?! -

)): aceste măsuri trebuie considerate ca **simple măsuri administrative** ,

supuse controlului justiției și , în acest caz , **art 22 urmează a fi eliminat** .

Această din urmă soluție este singura care poate înlătura contradicția de principiu

la care dă naștere **dispozițiunea art. 22 .** >

De ce, d-lor ? **Actul de guvernământ** intră în cadul guvernului, fără putința justiției de a-l cenzura, de a se ocupa de el.

Ce se întâmplă însă ? Este posibil ca într-un caz de dizolvare ,

părțile interesate să sesizeze tribunalul

)): **și tribunalul să zică ceea ce a zis Consiliul Legislativ,**

apreciind greșit situația , că este act de autoritate ,

deci susceptibil de atac pe cale contencioasă.

Tocmai asupra chestiunii de a ști ce este **act de guvernământ** ,

)): **nu există definiție legală** și totul intră în **sfera dreptului de interpretare** .

)): **Judecătorul interpretează când legea este neclară.**

Interpretarea judecătorească nu este justificată să primeze decât în acest caz.

După principii , în toată doctrina dreptului , **interpretarea legislativă prevalează.**

Când, însă , prin lege se interpretează un fapt, într-un anume chip,

judecătorul nu-și mai poate permite să interpreteze el .

Și atunci, netăgăduit , că **legea** , vrând să asigure **eficacitatea actului de guvernământ**,

avea căderea , acceptată de toată știința dreptului, **să califice actul ca act de guvernământ."**

Aur. Benteoiu / 5 apr.'34

▣ **Legea apărării**

▣ **" Actul de guvernământ "**

▣ **Legile de represiune**

▣ **Rezervele lui Armd.Călinescu**

[LD : în explicațiile date de Benteoiu se poate detecta **practica legilor represive din România :**

sub imperiul șocului sau emoțiilor produse de anume acțiuni violente,

s-a trecut la măsuri represive foarte severe ; apoi, treptat, traptat ... după calmarea lor,

atât sub presiunea opoziției , cât și din proprii rațiuni de reconciliere ...

măsurile s-au atenuat, s-au diminuat, s-au diluat .... Și aproape nu au mai atins pe nimeni.

Numai așa s-ar putea explica revenirea , cu și mai mare amploare , a acestor acțiuni]

" Se învederează, prin materialul documentar adus de dl Armand Călinescu ,

necesitatea de a califica actul acesta [actul de guvernământ] , altfel,

ne-ar fi fost dat să auzim ,)): într-o altă decizie a Curții de Casație,

neavând viziunea integrală a lucrurilor, că asemenea fapte

- armări, petarde, consemne secrete , activitate subversivă pentru a mina societatea -

nu intră sub sfera actului de guvernământ , ci de autoritate !

A spus , însă , dl Armand Călinescu, a cărui cuvântare am admirat-o fără nici un soi de rezervă,

)): **minus concluzia finală : inutilă legea, justificată necontestat în intențiunile obiective**

obiective ale ei, **dar inutilă**, pentru că în dreptul pozitiv românesc **există legi anterioare**, în care asemenea fapte delictuoase se pot încadra.

"Ei bine d-lor, **legea aceasta**, căreia i s-a zis **inutilă**, din această privință, dar și **draconică**, cuprinde **o dispoziție** pe care o cred **superioară ca concepție**.

În virtutea **legilor anterioare**, nu puteam decât **să aplicăm represiuni**

Ei bine, se spune de mult timp - mi se pare și de Becaria, șeful școlii clasice în Penal -

că legea penală trebuie concepută ca un instrument care la un capăt are un fluer - avertizează întâi - și la celălalt capăt, un bici. După ce ai sunat din fluer, și nu a înțeles infractorul, dai cu biciul și ești justificat.

În atenția Gărzii de Fier ....

În cadrul legii actuale, asemenea grupări rătăcite, **sunt dizolvate**.

Există avertisment pentru cei care au făcut parte din asociație

să înceteze activitatea periculoasă pentru ordinea socială;

dacă nu încetează și totuși continuă să poarte **uniforme**, să țină **întruniri clandestine**,

să adune **fonduri** pentru continuarea activității dizolvate, **să găzduiască**, cu știință,

persoanele urmărite, pentru asemenea vină e participare, **atunci nu mai aplici represiunea.**

E o lege blândă, d-lor, e **o lege rațională de prevedere** a cărei necesitate am justificat-o

Aurelian Bentoiu / 5 apr.'34

38.) **Scrutator, Reforma justiției, revizuirea Constituției** ?, 26 sept. '34

Pe marginea **Raportului Rădulescu -Mehedinți**, (pentru congres), 25 sept. '34

("Adevărul", an 48, nr. 15.548, 26 sept.'34 + **foto Rădulescu -Mehedinți**)

[**LD : mă interesează în mod deosebit, inovațiile care să justifice, natura regimului " țărănesc", pe care-l dorea PNȚ]**

Raportorul ajunge la concluzii precise : **revenirea, pentru lumea de la țară,**

la justiția comunală - care constituia și un mijloc de educație cetățenească -

justiție care să fie distribuită sub controlul judecătorului ambulant.

Cât privește **justiția urbană**, raportorul cere **o singură instanță de fond, și una de recurs.**

Dreptul de Apel, să constituie numai o excepție. Judecarea recursurilor -

încredințată **Curților de Apel. Curtea de Casație**, descongestionată și simplificată .

)! Dar aici raportorul vine în contradicție cu Constituția, care nu admite alte organe de justiție decât formele judecătorești propriu -zise.

Rădulescu -Mehedinți și-a documentat cu îmbelșugare concluzia că

trebuie negreșit modificarea Constituției, ajungând și la ...

necesitatea suprimării Senatului actual, care să fie înlocuit cu ceva viu și viabil,

și a cărui misiune să fie **constituționalitatea legilor**,

care astăzi se face de **Consiliul Legislativ**.

Senatul să constituie legătura între puterea judecătorească și cea administrativă :

Acest Senat, alcătuit după anumite norme, **să aibă și atribuția de a judeca membrii**

guvernului, să valideze validările pentru permanent și

să pronunțe dizolvarea parlamentului ."

Scrutator /

/ Sistemul judecăților comunale, la care ar urma să ne întoarcem, **ar fi un imens bine.**

Judecata la fața locului, chiar dacă ar funcționa nemulțumitor, ar pune capăt spectacolului întristător al țărănilor care dorm pe treptele tribunalelor.

Ea ar crea printre țărani o altă stare sufletească, decât calvarul de azi.

/ Ideea unei singure instanțe de fond, ar fi **o experiență temerară**,

într-o justiție care nu este ferită de influențe nocive. Justiția și-ar consiloda prestigiul .

/ Ideea unui Senat, cu atribuțiile expuse, nu este ceva nou. Ex.Franța.

Dar oare este atât de important și de urgent ?

DI. Rădulescu - Mehedinți se bizuie pe realități. Mai ales cele rele.

)! Se pune însă întrebarea : este posibilă și potrivită, acum, modificarea Constituției ?

Trebuie să se țină cont de greutatea economice și de neliniștile din opinia publică.

" **Dacă** ne aflăm numai în fața expresiei unei ideologii , atunci **totul este în regulă.**
)! Dacă se crede , însă , că **programul care se pregătește trebuie să-și găsească aplicația imediată** , practică , atunci **este de văzut dacă momentul a fost bine ales. "**

Rădulescu -Mehedinți / 25 sept.'34

▣ **Ancheta parlamentară** în chesia Sfoda .**Vezi fișier Afacerea Skoda și Etică**
/ funcționarea justiției / Parchet / Justiție militară /

Guv.Tătărăscu.Legislatura PNL. Sesiunea a II-a ordinară , 15 nov.'34 - 20 apr.'35

39.) Deschiderea sesiunii . Mesajul Regal , 15 nov.'34

(DAD, MO nr.1, șed. de joi, 15 noiembrie 1934, p. 1-3)

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați, [**Legiferarea**]

" Situațiunea generală și nevoile actuale ale țării , reclamă o acțiune constructivă , desfășurată în toate ramurile muncii naționale și realizată nu numai prin **măsuri legislative** , dar mai ales prin soluțiuni și **măsuri administrative** , a căror eficacitate atârnă de **hotărârea și rapiditatea** cu care se iau și se aplică . (**aplauze**)

[**Unificarea codurilor- Victor Antonescu**]

" Astfel , în cursul acestei sesiuni , **activitatea legislativă** va fi **redușă** exclusiv la **făurirea legilor** ce vor avea drept scop să rezolve **numai problemele de organizare** dominând viața Statului și la realizarea **operei de unificare a codurilor** . (**aplauze**)

" **Proiectele de legi** ce vi se vor prezenta de Guvernul Meu corespund **realizării acestui scop.**

[**Legea administrativă - I.Inculeț**]

" Proiectul de **lege pentru organizarea administrativă** va da țării o mai bună și mai **economică gospodărire a intereselor locale**, creând , în același timp , condițiile trebuitoare pentru a asigura **continuitatea necesară în viața administrativă a Statului, județelor și comunelor "** (**aplauze**)

[**Legea Camerele profesionale - Ion Nistor**] [**Consiliul Economic Superior**]

" Proiectul de **lege** pentru reorganizare definitivă a **Cameralor profesionale** , va face din aceste Camere , organe de **inițiativă și de activitate practică** , corespunzând astfel scopului urmărit prin crearea lor , iar organizarea unui **Consiliu Economic Superior** , cu structura reclamată și **cu rolul determinat** de împrejurările și nevoile actuale, va constitui un **îndreptar indispensabil economiei noastre naționale** .

[**Legea învățământului profesional- dr.Angelescu**]

" Proiectul de **lege pentru reorganizarea învățământului profesional** , va completa opera de **organizare a învățământului** , deschizând posibilități de îndrumare a noilor generații spre **îndeletniciri practice** care corespund mai bine condițiunilor economice de azi " (**aplauze**)

[**Legea responsabilității ministeriale**]

[**Lege anticorupție - Vict.Antonescu**]

" Proiectul de **lege al responsabilității ministeriale** (**aplauze furtunoase, prelungite**) și un proiect de **lege** cuprinzând măsurile necesare pentru o cât mai grabnică **urmărire și pedepsire a prevaricatorilor banului public** (**aplauze furtunoase**) vor crea garanții mai puternice pentru înfrânarea exceselor și a abuzurilor de autoritate și pentru o mai bună gospodărire a intereselor obștești " (**aplauze**)

[**Legea Cooperăției -Mihai Negură**]

" Proiectul de **lege pentru organizarea cooperăției** , va fi adus în dezbateră Camerei Deputaților , pentru a putea crea , cu un ceas mai curând , mijloacele și condițiile trebuitoare pentru o **cât mai temeinică și rodnică îndrumare** a acestei **mișcări economice și sociale "** (**aplauze prelungite**)

40.) **C.Petrescu -Ercea** (PNL) discurs la mesaj , 30 noiembrie '34

(DAD, MO 6 , şed. din 30 nov.'34 , p. 61)

[LD : un liberal pătruns de **necesitatea, importanța și rolul** pe care trebuie să-l aibă

Parlamentul ca putere în Stat : **putere legislativă și putere de control** .

Simplu, clar , motivat , convingător.

C.Petrescu-Ercea / 30 nov.'34

▣ **Legiferomania ultimilor ani**

▣ **Demoralizarea magistraturii**

▣ **Compromiterea justiției**

"Aceste **coduri reprezintă quintezența spiritului de echitate** ,
reprezintă **quintezența spiritului de dreptate** al unei foarte vechi moșteniri.
Ele reprezintă **quintezența spiritului de dreptate română** ,
quintezența **spiritului de dreptate medievală** ,
ele reprezintă **ideea de drept** a vechiului regim din Franța ,
spiritul nou din codificările lui Napoleon . "

" Ei bine, **această colecție** , aproape **totalitatea legilor** care ne guvernează pe noi astăzi,
sunt cuprinse într-o **publicație** care nu are mai mult de **972 pagini** .

Legiferomania PNT ...

"**Dacă facem o comparație** cu legiurile din ultimul timp ,
și luăm legile unui singur an, de **exemplu anul 1929** ,

)! **legile** care s-au făcut în acest an **sunt cuprinse într-o publicație de 1.599de pagini !**

)! **S-au elaborat** în 1929, **228 de legi** .

)! Dacă ținem socoteala de sărbători , dacă ținem seama de duminici,
în anul 1929, **s-a elaborat în fiecare zi câte o lege !**

)! " D-lor deputați, vă dați seama **ce fel de seriozitate reprezintă o asemenea legiferare** ,
vă dați seama **ce prestigiu reprezintă asemenea norme ?**

)! O atare legiferare a avut efectul să **demoralizeze magistratura** ,
a avut efectul **să piardă justițiabilului credința și respectul în legile țării** . "

C.Petrescu - Ercea / 30 nov.'34

Vacanță parlamentară

41.) **Iuliu Pascu** (dir.OSL) , **Reorganizarea puterii judecătorești** , 8 nov.'35

(Rev."Parlamentul Românesc" , 8 nov.'35, pp41-44)

[LD . rezumat și citate .Fișe de mână]

▣ **Răspunderile puterilor în stat**

▣ **Puterea judecătorească**

Iuliu Pascu / 8 nov.'35

▣ **Răspunderile puterilor în stat**

Regele

Conform **Constituției** noastre , **Regele este inviolabil dar răspunzător** (art. 87)

( )! în fața lui Dumnezeu și a Istoriei " - spune art. 19 al Constituției poloneze !)

pentru a **păzi Constituția și legile poporului român** ,

a menține **drepturile lui naționale și integritatea teritoriului** (art. 82)

Parlamentul

Răspunderea puterii legislative poate fi **controlată și sancționată** :

/ de el însuși , putând modifica sau abroga prin alte legi, legile greșite sau perimate

/ de **opinia publică** (neîncredere, noi alegeri)

/ pe **cale disciplinară** (de organele administrative superioare)

/ de **puterea judecătorească**

/ de **parlamentari** (interpelări, anchete parlamentare)

Guvernul

Răspunderea puterii executive poate fi controlată și sancționată prin :

/ Calea recursului ierarhic ;

/ Calea disciplinară (organele ierarhic superioare)

/ De puterea judecătorească

/ De Parlament (interpelări , anchete parlamentare)

Iuliu Pascu / 8 nov.'35

Puterea judecătorească

[LD : inovația propusă de el era **împotriva impunităților , a privilegiilor în fața justiției** .

Face un **veritabil rechizitoriu** la adresa **judecătorilor părtinitori , a avocaților speculativi , a portăreilor incorecți , a tuturor birocrăților** care au făcut din proces și judecată o adevărată sursă de afaceri, nedreptăți, abuzuri etc etc.

Are puternice accent xenofobe , anticapitaliste , , pitorești exprimate și naționalist formulate .]

Pentru **controlul și sancționarea responsabilității** Regelui, Constituantei, Parlamentului , Guvernului , **Constituția noastră prevede aproape tot.**

Dar , pentru ca principiul să devină efectiv, Pactul nostru fundamental ar trebui

să mai prevadă că orice deținător politic sau administrativ

al unei părți cât de mari sau cât de mici din autoritatea publică.

!) imediat ce a comis un abuz sau o ilegalitate , chiar și fără voia sa,

nu mai are calitatea de reprezentant al statului sau oricărei administrațiuni publice

autonome, **ci este un cetățean ca oricare altul** ,

răspunzător cu libertatea sa, cu averea și avutul său , pentru fapta-l ilegală "

"Numai puterea judecătorească , străină de coteriile administrative ,

numai ea să judece funcționarii puterii administrative .

[-----]

Constituția ar trebui să prevadă normele fundamentale ale exercitării **puterii judecătorești** , pentru a birui dreptatea și adevărul.

Ar trebui reformulate drepturile și îndatoririle puterii judecătorești.

Iuliu Pascu / 8 nov.'35

Guvern Gh.Tătărăscu .Legislatura PNL.Sesiunea a III-a ordinară , 15 nov.'35- apr.'36

42.) **Aurelian Benteoiu**, Decretul -lege , **Reorganizarea Ministerului de Justiție** , 20 dec.'35

M.Ghelemegeanu , Armd.Călinescu : critici constituționale, parlamentare /

/ **Legea deplinelor puteri** (apr.'34) /

/ Decretul -lege , **Reorganizarea Ministerului de Justiție** (pe baza legii deplinelor puteri) /

(DAD, MO 19, șed din 20 dec.'35 , p. 569- 572)

[LD : discuția este de tehnică juridică . Mă întresează doar **argumentarea** ....

care face din executiv **un guvern legislativ**,

primind dreptul de a emite **decrete -legi** ,

și cum se ratificau ele de către Parlament .]

Benteoiu -Ghelmegeanu / 20 dec.'35

▣ **Controversă : elitele în democrație, parlamentarism,**

Ghelmegeanu / 19 dec'35

▣ **Replică la discursul lui Tătărăscu** ▣ **Desconsiderarea parlamentarismului, a partidelor.**

- **M.Ghelmegeanu** : Pe baza **legii deplinelor puteri** , din aprilie 1934,

s-au emis o serie de **decrete** . Aceste decrete, în condițiile legii , **au fost ratificate printr-o lege.**

Între aceste decrete ratificate , face parte și **Decretul pentru ierarhizarea funcționarilor**

și reorganizarea administrației.

Acest decret , devenit lege prin ratificare , are un art 7, prin care **guvernul este autorizat**

să facă reorganizarea serviciilor publice.

" N-am să discut dacă este sau nu compatibil cu regimul parlamentar și democrat sistemul legiferării prin decrete legi. [-----] Eu recunosc, prin urmare că este compatibil cu regimul parlamentar și democratic ca, în anumite împrejurări, pe care le voi specifica imediat, să se reglementeze în mod excepțional pe calea decretelor -legi. "

În legea deplinei puteri din apr.'34 ați prevăzut că guvernul are dreptul să reglementeze pe cale de decrete-legi, sub o îndoită condițiune, care afectează însăși valabilitatea decretelor.

Prima condițiune : legiferarea pe calea decretelor, care face din guvern, un guvern legislator, nu poate să aibă loc decât când Parlamentul este închis. (vacanță)

A doua condițiune : decretele-legi nu vor fi valabile decât dacă guvernul le prezintă până la 14 decembrie și obține ratificarea.)! Altfel, decretul își pierde valabilitatea.

Acum, guvernul vine cu un decret -lege, cf. căruia, poate organiza ministerele,)! deși Parlamentul nu este în vacanță!

- Hurmuz Aznavorian : Nu are nevoie de depline puteri pentru reglementarea serviciilor. Este materia exclusivă dată în competența puterii executive.

- Ghelmegeanu :)! Cu acest tip de decrete-legi, dvs puteți face reorganizarea Statului, când Parlamentul este deschis, și nici nu mai aduceți în Parlament ratificarea lor.

)! Este posibil acest lucru, să porniți la reorganizarea Statului fără aprobarea, în nici un fel, a Parlamentului? [-----]

- Aurelian Bentoiu (subsecretar de stat Justiție) :)! Și PNT a procedat la fel, când a trecut anumite atribuțiuni de la Ministerul Domeniilor la PARID ...

Și în Franța, guvernul Laval uzează de aceste decrete -legi [-----]

- Ghelmegeanu : Eu nu m-am ridicat aici pentru chestiuni de procedură .

În fața Parlamentului, cred că nu veți opune achiesări Partidului Național -Țărănesc."

Bentoiu -Ghelmegeanu / 20 dec.'35

▣ Controversă : elitele în democrație, parlamentarism.

- Bentoiu : Eugène Pierre, în tratatul său clasic de drept parlamentar, nu este de părere cu d-ta .O să vă fac serviciul să vi-l împrumut, ca să vedeți.

- Ghelmegeanu : Eu nu m-am ridicat aici cu Glasson, Duguit, sau Eugène Pierre, ci cu o chestiune politică, cu o chestiune care interesează viitorul regimului nostru democratic, în legătură cu practica de guvernământ.

Voi face un serviciu d-lui subsecretar de Stat ; îi voi da posibilitatea să expună Camerei

)! marea operă săvârșită de actualul guvern, prin sistemul decretelor - legi [-----]

Vorbea colegul Aznavorian de marea virtute a regimului democratic, în selecționarea elitelor.

" Noi, într-adevăr, credem în regimul democratic, în regimul parlamentar, pentru că este mijlocul cel mai bun de selecționare al elitelor.

Un om politic, care izbutește în viața publică să se mențină un deceniu, două decenii, acela triumfă printr-un examen politic de fiecare zi, dat la tribună, în viața publică, în fața țării.

Dar eu vă întreb : această selecționare a elitelor se poate face

)! În cadrul unui regim care se abate de la regimul parlamentar

și de la regimul democrat de guvernare? Selecționarea elitelor se poate face

)! într-un regim de permanentizare a stării de asediu și a cenzurii?

)! Ce elite credeți că se vor ridica într-un asemenea regim?

Elita inteligenții, elita talentului, elita meritului, elita muncii, elita caracterului?

Nu ! Se vor cita : o elită a abilității dubioase, elita oportunistului cras, și elita care, prin însăși faptul că parvine, dezagreghează toate energiile și demoralizează toate caracterele."

Ghelmegeanu / 19 dec'35

▣ Replică la discursul lui Tătărescu

▣ Desconsiderarea parlamentarismului, a partidelor.

[LD : este o punere la punct a lui Tătărescu pentru abuzul lui de cifre și statistici, pentru fudulia de pragmatism afișată, pentru ignorarea deliberată a subiectelor " delicate"]

)! " Vreți dvs selecționarea elitelor,

când Parlamentul se transformă într-un birou de înregistrare?

**)! Selecționarea elitelor , când guvernul pune acest principiu :
nu legiferăm , înfăptuim și gospodărim !**

**)! Apoi , d-le subsecretar de Stat , nici această administrație , care s-a transformat în cifre ,
în declarația d-lui prim ministru și de care vom mai avea ocazia să ne preocupăm,
dacă nu se poate face decât sub controlul strict al Parlamentului .**

**" S-au ridicat , de grupările politice din această Cameră , diferite probleme ,
unele mai importante ca altele, în materie de regim de import și export, de deize,
de cenzură și stare de asediu, de refacerea creditului .**

**" Eu vă întreb : a fost în stare Parlamentul să obțină măcar numai o comunicare de acte
din partea guvernului , ca să instituie în fața țării o discuție obiectivă și serioasă ?**

**) : " Eu vă fac vina că , prin regimul care se practică , în care sistemul decretelor -legi ,
nu este decât o verigă într-un sistem mult mai primejdios , mult mai subteran
decât ne închipuim , faceți imposibilă și această virtute pe care o recunoașteți până acum ,
regimul parlamentar , și de care vorbea dl Aznavorian, selecționarea elitelor.**

**" Am fost profund impresionat de cuvintele pe care fostul președinte al Republicii Cehe
le-a spus la un sfârșit de viață publică : statele trebuie să rămână credincioase
idealurilor care le-au creat .**

**"Eu cred că acest adevăr este tot atât de valabil și pentru un partid politic și pentru un om în
viața publică. Oamenii, ca și partidele politice, trebuie să rămână credincioși idealurilor
pentru care au ridicat sindardul și pentru care au luptat " (aplauze la PNȚ)**

[transformă întrebarea în interpelare]

**- Armand Călinescu : În Monitorul Oficial a apărut un decret prin care se reglementează
serviciile Ministerului de Justiție. Atunci s-a pus întrebarea : despre ce este vorba ?**

Ce act este acesta ? Este o lege sau un regulament ? [-----]

**"În adevăr, într-un regim constituțional , normele de drept nu se pot fixa decât pe aceste
două căi : sau printr-un act elaborat de puterea legiuitoare**

sau printr-un act elaborat de puterea executivă,

și unul și altul cu formele prevăzute de Constituție.

**" Este adevărat că de la un timp a apărut și un al treilea sistem de elaborare a normelor
de drept : este ceea ce se cheamă decretul -lege.**

**Nu voi discuta dacă acest sistem este oportun sau nu ; nu voi examina nici chestiunea
de a se ști dacă teoria nouă a delegării puterilor - singura care formează substratul ,
fundamentul juridic , al acestei metode de legiferare - este admisibilă sau nu.**

Personal, vă mărturisesc că eu nu-l împărășesc , sau , mai exact, nu-l justific.

**Nu am textele la mine, sunt și eu un vechi diplomat al universității din Paris,
cu specialitatea tocmai în dreptul constituțional, încât numai pe baza principiilor
generale aş vrea să lămurisc această chestiune.**

" Dar , indiferent dacă eu admit sau nu sistemul decretelor-legi,

un decret-lege este echivalent cu o lege. [-----]

**În Constituție, este un articol expres, 93, care spune că departamentele ministeriale
se înființează și se desființează prin lege.**

**)! Este natural să fie așa , căci nu este admisibil ca organizarea puterilor în Stat
să fie lăsată la discreția puterii executive. Există asemenea obligație, imperativ constituțional,
la absolut toate organizațiile .**

Pentru puterea executivă , este art. 93 .

Pentru puterea judecătorească , este art. 101 :

nici o jurisdicție nu se poate înființa decât în puterea unei legi.

Pentru instituțiile județene și comunale, este art. 108 .

**Prin urmare, organizarea puterilor în Stat , trebuie făcută pe baza unei legi,
conform Constituției, așa că justificarea dlui Benteoiu nu este concludentă**

Ghelmegeanu , Călinescu / 21 dec.'35

**43.) Valer Pop (ministr.Justiției) ,adoptarea Codului Penal , Cameră, 23 ian.'36
(DAD, MO 23, șed. din 23 ian.'36, p)**

Valer Pop /

▣ **Codul Penal.**

A venit în dezbaterile Camerei **momentul adoptării** proiectul de **Cod Penal**, **prima mare lege de unificare**, după desăvârșirea unității politice a tuturor românilor.

/ Acest proiect, a format obiect de serioasă **colaborare**, **examinare**, muncă, ani de-a rândul, a **Consiliului Legislativ**, laborator legislativ, instituție care, potrivit Constituției, este **predestinată să contribuie la realizarea unificării legislative**.

El aduce prinos de laudă și recunoștință pentru marea operă pe care a înfăptuit-o.

/ **Proiectul** a ajuns la Parlament **în legislatura anterioară (a PNT)**

și a format **obiect de serioasă cercetare** în **Comisia mixtă** a celor două corpuri legiuitoare.

Trebuie să ne dezbrăcăm de patimi și sectarism, și să recunoaștem că acea **Comisie a dat o serioasă contribuție la îmbunătățirea textelor elaborate de Consiliul Legislativ**.

/ **Proiectul** retras și refăcut de **Consiliul Legislativ**, a fost depus de Victor Antonescu, pe biroul Senatului și la **Comisiunea mixtă** a celor două Camere, care au realizat, iarăși, o foarte importantă îmbunătățire.

/ A urmat **discuția și adoptarea** solemnă a Proiectului, **în Senat** ;

Apoi proiectul a ajuns la **Cameră**, unde **Comisia de legislație civilă și penală** a Adunării deputaților - cei mai distinși juriști, din majoritate și opoziție - **a examinat** cu toată seriozitatea, **proiectul votat de Senat**.

/ **Proiectul** adus în discuțiune, poartă pecetea acestei **ultime retușări**.

După atâta muncă neobosită și pricepută, după atâtea discuțiuni care s-au purtat în jurul principiilor și soluțiilor, la discuția generală nu s-a mai ridicat nici un glas cu critici importante proiectului. Acum urma adoptarea legii .

Valer Pop / Codul penal / 23 ian.'36

44.)